

Dengang og nu i Kolind

– fra landsby til handelscenter –

»Dengang og nu i Kolind«
– Fra landsby til handelsby–
© Kolind Boghandel v/ Finn Pedersen
og forfatter Bent Møller Pedersen

Trykt i 750 eksemplarer
Udgivet i november 2004

Bogen er sat med Minion
Trykt på 130 g MultiArt Silk (svanemærket)
hos Kolind Bogtrykkeri I/S

Midtdjurs Lokalarkiv
Torvet 5, 8581 Nimtofte
Åbent tirsdag kl. 14-17
E-mail: midtdjurslokalarkiv@mail.dk

ISBN 87-988659-1-9

Dengang og nu i Kolind

– Fra landsby til handelscenter –

Af Bent Møller Pedersen

Indhold

Forord og indledninger.....	5	Bugtrupvej.....	90
Men først lidt historie.....	8	Kapelvej.....	101
Oversigt over nogle vigtige historiske begivenheder.....	10	Gl. Kolind.....	106
»Hvad udad tabtes – må indad vindes«.....	14	Svanebovej.....	125
Kolind drager.....	17	Skolebakken.....	126
Mårup markeder.....	20	Havrebakken og Fynsgade.....	127
Jorderne udskiftes.....	21	Ebdrupvej.....	128
Hvorfor netop navnet »Kolind«?.....	22	Centervej, Bygmarken og Nyhåbsvej.....	130
Kolind får »vokseværk«.....	24	Mårupvej.....	131
Kolind – byen hvor man handler.....	27	Bakkedraget.....	134
		Vesterågade.....	135
Gade op og gade ned.....	29	Fasanvej, Vagtelvej, Svinget og Højsletvej.....	139
Bredgade.....	30	Kaløvej.....	140
Stadion Allé.....	69	Virksomheder og forretninger i 1918 og 1949.....	141
Søndergade.....	72	Elias Andersen.....	144
Grønnevej.....	75	Erindringer.....	146
Drasbeksgade.....	76		
Kolind Midtpunkt.....	87	Afslutning.....	153
Mejerivej.....	89	Epilog.....	154

Forord

»Hvorfor er der aldrig skrevet en bog om Kolind«? Det spørgsmål har jeg tit hørt, og jeg har ikke kunnet give et svar på det. Der har været tilløb til det nogle gange, men af én eller anden grund er det aldrig blevet til noget. Stor var derfor min glæde, da Bent Møller Pedersen henvendte sig på Lokalarkivet i Nimtofte med manuskript til en næsten færdig bog. Vi indledte et samarbejde, hvori vi også inddrog Finn Pedersen, Kolind Boghandel. Nu foreligger resultatet og vi håber bogen vil blive godt modtaget. Mange forskellige personer har allerede været med i forarbejdet og har bidraget med værdifulde oplysninger.

Det er vort håb, at bogen til næste år vil blive fulgt op af en bog nr. 2. I denne første udgave har vi ikke kunnet få plads til alt, bl.a. kan der skrives meget om dyrskuer og markeder, brandvæsenets og REKO's historie, noget om vore mange foreninger, skoleforhold og sognets demokrati. Egnen omkring Kolind er jo rig på historie, og derfor indledes bogen også med en historisk gennemgang samt omtale af de to begivenheder, der har betydet meget for byens udvikling, nemlig udtørringen af Kolindsund og anlæggelsen af jernbanen.

Samtidig med at bogen fortæller historien om Kolind, er det vort håb, at den kan blive et værdifuldt bidrag til Djurslands historie. Sammen med mange andre udgivelser – også fra andre byer i kommunen – kan den være med til at gøre Djursland kendt på danmarkskortet.

God fornøjelse.

Midtdjurs Lokalarkiv
den 1. september 2004
Knud Jensen

Skal det være...

– skal det være nu!

Under én af mine morgen-gåture gennem byen kom jeg til at se – sådan rigtig *se* – på husene. Ikke kun forretningsvinduerne, men også op på husene. Så meldte spørgsmålene sig: »Hvem har egentlig boet her? – Hvor mange mennesker har huset tidligere rummet? – Hvor mon de havde toilet og bad? – Hvordan så gaderne ud? – Hvilke forretninger havde man i gamle dage? – Hvorfor er der overhovedet en by her? o.s.v.«

For at få svar på i hvert fald nogle af spørgsmålene, måtte jeg – ud over at læse i gamle skrifter – ud at spørge ældre mennesker. Og det er ved at være sidste udkald, idet byens »ældre«, som er barnefødt i Kolind eller har boet her i mange år, er ved at være borte.

Hvis andre kunne have samme interesse, var det nødvendigt at få det hele noteret ned.

Selv om det ikke er pænt gjort, har de fleste af os vel prøvet at stikke en pind ned i en myretue og rode lidt rundt. Omgående bliver der liv og røre.

Sådan har det været at samle oplysninger om Kolinds historie.

Det begyndte med en idé om at samle viden om forretninger og virksomheder. Et samarbejde med Knud Jensen, Midtdjurs Lokalar-kiv, og Finn Pedersen, Kolind Boghandel, blev indledt – og så gik vi i gang. Men ikke så snart var det rygtedes, før vi fik henvendelser fra folk, som gerne ville fortælle deres bidrag til den samlede viden.

Ofte blev vi standset på gaden af interesserede, som ville fortælle, at de også vidste noget. Det greb om sig – og resultatet sidder du med i hænderne.

Uden jeres hjælpsomhed og interesse var bogen ikke udkommet.

Vi takker derfor alle, som på den ene eller anden måde har deltaget, for en endog meget stor interesse og velvilje.

Den indsamlede viden er baseret på gamle avis-artikler, oplysninger fra Lokalhistorisk Arkiv og især på fortællinger fra byens folk.

Der kan være husket forkert. Der kan være noteret forkert. Der kan være læst forkert.

Derfor beder vi om, at eventuelle fejl og mangler vil blive os bebrejdet, så vi kan få ændret i det materiale, der gemmes på Lokalhistorisk Arkiv til brug for senere generationer.

Hvis du, som læser disse linier, ligger inde med viden, evt. billeder, som kan udbygge vores fælles viden om Kolind, så vil vi gerne opfordre dig til at henvende dig til Lokalarkivet.

For at få det fulde udbytte af beskrivelserne, er det en fordel, at læseren en gang imellem lukker øjnene og forsøger at forestille sig det beskrevne.

Bent Møller Pedersen

En by – og dens »rødder«

Men først lidt historie

Der har siden år ca. 4.500 f. Kr. været beboelse på stedet.

De første indvandrere er efter en lang vandring nået frem til Kolind.

En lille flok mennesker – 7 i alt – står på toppen af skrænten ned mod Danmarks største sø (der hvor Vikingegården ligger i dag).

Sultne, udhungrede og trætte er de efter den lange vandring op gennem Jylland. De skuer ud over det enorme vandareal, som strækker sig så langt mod øst, som øjet rækker. Ser de mod vest, deles søen i to grene af en skovklædt ø, som rager op (Balle bakke), men de kan se, at vandet fortsætter langt mod vest. De vil senere på deres jagtture erfare, at det strækker sig helt ind til Thorsager. Det er en stille sommerdag, så vandfladen er som et spejl. »Her må være mad!« – grynter de til hinanden. Og mad er dét, de søger! Et godt sted med masser af fisk og muslinger har de søgt efter under deres vandring mod nord. Flere steder har de forsøgt at slå bo, men hver gang er de blevet jaget bort af folk, som tidligere havde slået sig ned og lavet en boplads.

Først nu er klimaet blevet dyre- og menneskevenligt. Den tykke iskappe på flere hundrede meters tykkelse skulle først smelte, før levende væsner kunne leve her. De enorme vand-

masser fra den smeltende is skulle først føres bort, før landskabet var modtagelig for planter og senere dyr.

Isen dækkede på et tidspunkt hele denne del af Østjylland. Det var også isen, der havde udgravet og modelleret landskabet og givet det dets udseende. To store istunger var skubbet mod nord – én på hver side af dét, som i dag kaldes Samsø. De havde gravet sig dybt ned

Djursland efter istiden. Store dele var dækket af vand. Norddjursland var ikke landfast med resten.

og som to bulldozere skubbet sand, ler og sten foran sig. Så da isen nu var smeltet bort, lå der to havbugter tilbage: Ebeltoft vig og Kalø vig, og for enden af dem lå de enorme mængder af materiale, som de havde moset foran sig. Nogle mægtige bjerge af jord blev til Mols Bjerger, bakkerne ved Ebeltoft og ved Rønde. Smeltevandet var fosset i enorme mængder ud under isen, og havde slæbt sand, sten og ler med sig. Samtidig havde smeltevands-floderne gravet videre i landskabet. Først løb smeltevandet fra Tirstrup og ind mod Auning og Randers. Lidt efter lidt ændrede det retning, og løb nu mod Grenå.

Overalt hvor det trængte frem, gravede det dybe slugter. Æn af disse blev til Kolindsund. Efterhånden steg temperaturen, landet voksede til, og dyr kom ind fra syd.

Men alt dette skete mange, mange år før den lille gruppe stod på kanten og så ud over den store sø. Og de anede intet om dette store naturdrama. – Og de var også ligeglade. De så området som et godt madområde – og det var dét, de søgte!

Vi møder den lille gruppe senere. De har slået sig ned og lavet en lille boplads tæt ved vandkanten (på skrænten ved Stationsbygningen)

Her kan de nu leve et liv med masser af fisk og muslinger fra havet – og hvis de ellers havde haft våben, kunne de gå ind i de store urskove i baglandet og skaffe sig kød fra bl.a. kronhjort, vildsvin, elg og urokse.

Jo, Kollingh (senere Kalingh, Kolvingh, Colind, nu Kolind) er et godt sted at bo!

Og sådan har mange sagt i tiden som fulgte efter disse første »Kolinesere«.

År 1874

14 år – og skibsreder

Ejeren af færgeruten ved Fannerup hedder Nicolai Nielsen – og er kun 14 år!

På vor tur rundt om Kolindsund havde vi god tid til at interviewe ham, da han roede os over søen fra den store sten på Lyngby-siden og over til Fannerup. Interessen for at drive selvstændig forretning har han arvet fra faderen, som efter nogle år i Ørum har slået sig ned som malermester i Fannerup.

Nicolai sejler i sin norske pram mange passagerer tværs over Sundet. I hans nøje opgjorte regnskaber kan vi se, at han på et halvt år har fragtet 247 personer over. Én mand har rekorden med 27 overfarer. At en færgerute er nødvendig her 2 år efter udtørringens begyndelse skyldes dels den ringe pumpekapaцитet, men også de tilbagevendende oversvømmelser på grund af meget regnvand.

Nicolais kunder er folk, som med ærinde på den anden side ikke vil tage den lange tur omkring Kolind eller over Grenå. Desuden kommer der en del turister, som vil til Fannerup for at beundre den store pumpestation. Flittige pendlere er de studerende fra Lyngby Højskole og Seminarium, som specielt i sommertiden ynder at opholde sig ved Kolindsund, bl.a. for at bade.

Oversigt over nogle vigtige historiske begivenheder

Omkring år 3200 f. Kr. finder de daværende »Kolinesere«, som overvejende boede ved Sundets kant, ud af, at de vil begrave deres døde på en ny og mere fornem måde. De anlægger derfor et stykke vej fra deres bopladser en kirkegård. Sydvest for byen får de med stort besvær samlet nogle enorme sten, som bliver placeret i en rundkreds. Oven på disse placerer de en endnu større sten, som fungerer som tag. Herved får de et kammer, hvori

*Det ældste bygningsværk i Kolind:
Romle Stenovn ved Ebdrupvej.*

den eller de døde kan stedes til hvile. Op omkring og over stenkammeret pakker de store mængder jord.

Stendyssen får på et eller andet tidspunkt navnet *Romle Stenovn*, og resterne kan stadig besigtiges under en søndagstur langs Ebdrupvej. Hvor må man undre sig over, at det med datidens hjælpemidler overhovedet har kunnet lade sig gøre.

I oldtiden og middelalderen var Kolindsund den store trafikåre. Fredelige handelsfartøjer fragtede varer frem og tilbage. Småbåde fungerede som færger, når folk skulle fra den ene side af Sundet til den anden. Men også krigsskibe har trukket deres kølvandsstriber i Sundet.

Sågar regulære søslag har fundet sted i fjorden. Den norske vikingehøvding, Harald Hårderåde, ville sætte sig i besiddelse af Danmark, og i en årrække førte han krig mod den danske konge, Svend Estridsen. Harald hærgede og plyndrede de danske kyster, og i 1061 mødtes de to i Kolindsund.

Historiefortælleren Saxo Grammaticus skriver:

Djursland år 1791. Kolindsund og Korup sø er vandfyldte. Vejene følger ikke nutidens vejforløb. Læg mærke til hovedvejen fra Århus til Grenå.

Svend samlede da jyderne og angreb med større hidsighed end betænksomhed hele den norske flåde i Djurså, og som hans flåde var ringere end fjendens, således fik han ogsåkrankere lykke, thi krigslykken kom til at svare til krigstyrken.

Mange af jyderne sprang simpelthen over bord for at undgå mødet med de norske vikinger. De valgte hellere druknedøden end at blive slået ihjel af sværdene.

Man ved fra historieskrivningen, at Venderne, som kom fra de nordtyske kyster, jævnligt hærgede og plyndrede de danske kyster. Så mon ikke også disse har fundet vej til Kolindsunds bredder?

Hvis disse sørøvere har villet ind i bunden af Sundet, ind til Thorsager, som var en havneby, må de også have kigget ind til bredderne ved vore dages Kolind. Og vi må nok gå ud fra, at de har kunnet sejle helt ind til Thorsager. Ellers var der ingen mening i at bygge kirken som en fæstning. Fra kirketårnet kunne man kaste store sten mod eventuelle fjender. Skulle det alligevel lykkes fjenden at komme ind i kirken, havde man konstrueret vindeltrappen på en sådan måde, at angriberne nedfra skulle benytte venstre hånd for at svinge sværdet, hvorimod forsvarerne kunne benytte højre hånd. Unægtelig noget af en fordel for forsvarerne!

I 1157 mødtes de tre kongsemner Svend, Knud og Valdemar i Roskilde for at dele Danmark imellem sig. Mødet endte i slagsmål, hvor Svend dræbte Knud, og Valdemar flygtede hjem til Jylland. Svend forfulgte ham, og historien fortæller, at de landede ved Grenå. Der er derfor grund til at tro, at de herfra sejlede videre ind i landet, altså gennem Kolindsund. Jagten sluttede på Grathe Hede ved Viborg, hvor Valdemar slog Svend ihjel og derfor kunne blive eneherker i Danmark under navnet Valdemar den Store.

Lad os for en stund drømme os tilbage!

Gå en tur ned til kanten af Sundet og kig ud mod Grenå. Luk øjnene og lad fantasien råde. Tænk tilbage på, hvad du har hørt og læst om vikingetiden.

Nu kan du næsten se det for dig: Den enorme sø. Det blanke vand. Ude i det fjerne ser du vikingeskibes firkantede sejl. Skibene kommer nærmere, du kan se vikingerne ombord med skjolde og sværd. De sejler forbi og fortsætter i hast videre mod Thorsager. Det var Valdemar.

Bliver du stående en rum tid, vil du også kunne se Svend og hans skibe, som jager Valdemar. Jo, det har været noget af et syn!

Den islandske historieskriver Snorre Sturlason beretter om en anden træfning, som også

skulle være foregået ved eller i Kolindsund i 1165.

Danskerne under Valdemar den Store havde været på plyndringstogt i Norge. Da den norske kong Erling Skakke hører det, sender han en flåde efter danskerne.

Da nordmændene kom til det sted, som hedder Dyrså, fandt de der en del af de hjemvendende Daner. Erling sejlede imod dem og holdt slag med dem. Danerne flygtede snart og mistede mange folk, men Erlings mænd plyndrede skibene såvel som købstaden og fik meget bytte.

*Smukt er der
ved Sundets
bredder.*

»Hvad udad tabtes – må indad vindes«

Midt gennem den østlige del af Djursland strækker Kolindsund sig. Ca. 20 km lang og 1-3 km bred og med et inddæmmede areal på ca. 2400 ha.

Et ejendommeligt og særpræget område med fed dyndjord snor sig gennem det bakkede landskab.

Så tidligt som i 1841 havde de første tanker om en udtørring været fremme i Randers Amtsråd. I 1854 bliver et forslag om udtørring positivt modtaget i Folketinget.

Men vi skal helt frem til 1872, før idéen føres ud i livet. Da dannes et aktieselskab, som går

i gang med det enorme projekt. Man kan undre sig over, at det med datidens redskaber og hjælpemidler har kunnet lade sig gøre. I første omgang vil man kun tørlægge den vestligste ende af søen.

For at gøre det, må man dele søen ved at bygge en dæmning på det smalleste sted. Men her opdager man, at det rige dyndlag i søens bund er så dybt, at det vil være mere fordelagtigt at spare arbejdet med dæmningen og benytte ressourcerne på at udtørre hele søen.

I »Illustreret Tidende« fra september 1874 fortælles om de – efter datidens målestok – meget store pumper: *I en rummelig Hal, der gjør et storartet Indtryk, anbragtes to af Burmeister & Wains eleganteste Landmaskiner med en effektiv Hestekraft af 150 Heste, som drive to Snegle af 6½ Fods Diameter, altsaa et Gjennemsnit, der overstiger »Garderhøide«.* Disse Snegle bortskaffe omtrent 1500 Tønder Vand i Minuttet, hvilket svarer til den Vandmasse, som 200 Mennesker kunde udøse, naar hver Mand tømte en Spand Vand af Søen i hvert Secund.

Den Veirmølle, som er opført paa Terrainet er en af de i Holland saa meget anvendte »Vindvand-møller«. Ogsaa den har sin Vandsnegl, dog kun af 5 Fods Diameter, og er beregnet paa med god Vind at kunne bortføre indtil 500 Tønder Vand i Minuttet.

Vandstanden er her i 1874 sænket 7-8 fod (2-2,5 meter).

JORDARBEIDERE

Til Kanal- og Grøftegravning i Kolindsund antages strax 200 Mand. Arbejdet udføres deels i Akkord og deels paa Dagløn, der for Tiden er 2 Kroner pr. Dag.
Fannerupgaard d. 10de Januar, 1875

Sch. Müller

For at drive de store dampmaskiner, skal der tilføres 8.000 – 10.000 tdr. kul om året. Nogle år senere bygges et sidespor på Kolind Station, og der graves en særlig pramkanal, »kulkana-len«, ind til stationen. Nu kan kullene fragtes med studetrukne pramme frem til Fannerup i stedet for at benytte hestevogne.

Fragtudgiften fra Kolind til Fannerup nedbringes derved til 20 øre pr. tdr. mod tidligere ca. 60 øre pr. tdr.

Resterne af denne kanal kan stadig ses i engen bag stationen. Læg mærke til en bred stribe med tagrør. For nylig er der med fyldjord anlagt en vej langs den gamle kanal ud til åen. Søen har som tidligere omtalt været benyttet til transport ind i landet, når vikinger var på besøg, men også til fredelige formål. Der har

År 1850

»Lærerslask!«

Sådan kalder beboerne i Kolind lærerens opførsel. Børnene skal dog lære at læse og regne – lyder meldingen fra forældrene til børnene i Gl. Kolind Skole. De er meget utilfredse med lærer Helt, som bruger en god del af dagen til at ligge i sin båd ude på Sundet og

fiske i stedet for at passe sit job. Forældrene har derfor klaget til biskoppen, som har overopsynet med skolerne. Han vil en af de nærmeste dage komme på visitats. Forældrene håber, at det kan få lærer Helt tilbage til katederet.

År 1870, december

2 druknet

Søndag aften mellem kl. 19 og 20 skulle 4 personer færges over Sundet fra Ginnerup. 300 alen fra land blev båden overskullet. Murer Lars Nielsen og røgter Jens Andersen, Knie, omkom.

været godstransport mellem Grenå og Djurslands indre.

Der har været små færgeruter både på langs og på tværs af søen. Skulle man fra f.eks. Fannerup til Lyngby, var det noget af en omvej at skulle omkring Kolind eller Grenå.

Det var en ældgammel ret for byens lodsejere at fiske og skære rør og siv. Efter udskiftningen af jorderne var der lodsejere, som ikke havde jord ned til søen. Derfor blev der anlagt en vej ned til en bådeplads, hvor man så kunne sejle sine rør og siv ind. Søen var fælleseje ud for Kolind Bys jorder og ud til midten af søen.

Søen og dens smukke omegn har måske også dengang tiltrukket turister.

Vi har omredigeret nogle gamle avisartikler, som på forskellig vis omhandler Djurslands vandvej.

Turist i Midtdjurs

Vi har mødt 3 turister ved Kolindsund og stillet dem det samme spørgsmål: Hvad synes De om Kolindsund-området?

År 1569

Intet sted i verden kan måle sig med bredderne af Kolindsund. – Det er et dejligt sted.

– siger den lærde professor Rasmus Glad (Erasmus Lætus) fra Ingvorstrup. Og han er endda vidt berejst.

År 1669

Dejlige Fævejle, aldrig kan nogen noksom dig love. Kolindsund løber dig nær, marken er frydelig grøn. Luften er sund, og herlig dig pryde grønneste skove. Fødested, aldrig jeg dig glemmer, så dejlig og køn. – siger den kendte skolemand Hans Mikkelsen Ravn meget poetisk om sit fødested.

År 1869

Vi har en dejlig udsigt over det store vand med de mægtige bakker på den søndre side og en landsby lige over for på den anden side, som kaldes Fannerup. Jeg har altid været glad for at komme ned og se det store vand. En murer i Fannerup regner det dog ikke for ret meget. Han siger nemlig, at han kan svømme over sundet i træskostøvler – siger folkemindesamleren Evald Tang Kristensen, som for tiden er elev på Lyngby Seminarium.

Kolind drager

Kommer man med Toget fra Ryomgaard Øst paa ud i Djursland en vinterdag i Tøbruds-tider og har passeret Koed Kirke, fanges blikket straks af udstrakte Vandsamlinger, og ukendte spørger: »Er dette Kolindsund?« Svaret maa lyde: »Nej«; men der er Vand, alt for meget Vand. Man ængstes næsten, for det synes at staa op om Hjule- ne, og Toget farer dog frem, farer lige lukt ud i Vandmasserne. Uvilkaarligt aander man friere, naar det første Pift lyder, og man kan stige

ud på Kolind Station, ikke i Vand, mærkværdigvis, men paa fast Bund. Dog er Vandet ikke langt borte. Det slikker lige op ad Baneterrænet med lange Tunger, som var det vredt og skuffet over ikke at have fanget Damphesten, der formasteligt har kløvet dets Flade. Det er ikke Sundet, nej; thi Sundet er borte; men det er Smeltevand fra Sneen paa de i Syd og Nord liggende Bakker. Ogsaa om Sommeren efter stærke og vedholdende Regnskyl kan

«Luftfoto» af Kolindbro omkring år 1925. I baggrunden ses Kolind, hvor mejeriskorstenen rager op.

År 1872:

Nye kostvaner i Sivested

Indbyggerne mistet vigtigt kosttilskud. «Hist og pist»-redaktionen var i går stoppet ved Slyngborg Kro (Hamlets Kro) for at få en bid brød før den videre færd ad grusveje og hjulspor ud mod det østlige Djursland. Ved bordet ved siden af sad en ildelugtende landmand. Det var ikke mæg – men fisk – han »duftede« af. Hvordan kan en jordbruger komme til at lugte af fisk? Vi indledte en samtale med ham, og han havde flg. hi-

storie:

Han hedder Jens Madsen Kahr, og han kommer fra en lille by ved Kolindsund, kaldet Sivested. Hver fredag eftermiddag lægger han sin vogn med 500 pund fisk, som er fanget i Kolindsund. På sin hestevogn kører han så fra Sivested til Randers. Her er han fremme i løbet af lørdag morgen og sælger fisken på torvet for 2 øre pr. pund. Et normalt læs indbringer 10 kr. På årsbasis regner han med en indtægt på ca. 500

kr. Og det er ret besat en god ekstraindtægt for en fattig landmandsfamilie. Til sammenligning kan vi oplyse, at én af de »fede« sjællandske gårde indtjener ca. 3500 kr årligt. Landmændene i Sivested er godt nok bønder, men de har en vigtig indtægtskilde i fiskeriet. Ved byen har man anlagt en lille havn med anløbsbro, fordi der her ikke er brede sivbræmmer og altså let adgang til kysten. Landmand og fisker Kahr er vred:

» - Med udtørringen af Kolindsund forsvinder fiskene – og hvor henter vi så den tabte indtægt? Hvordan erstatter vi det gode kosttilskud, som fisken udgør?« Vi blev ham svar skyldig, og efter en bid brød og en dram fortsatte Jens Madsen Kahr videre mod Randers Torv.

Vandet helt overskylle Engene og det dyrkede Land langs Kanalerne, saa Hø- og Kornafgrøder ødelægges.

Bakkerne hæver sig, afbrudt af Dalstrækninger, terrasseformigt mod Syd, og paa deres Fod er Kolind bygget, baade Gammel- og Ny-Kolind.

Således oplever C. P. Christensen, som har skrevet om Kolind i 1918, sin ankomst til byen.

Og sådan er det også i 2004.

Kommer man en sommermorgen til Kolind fra vest eller nord, oplever man dette utroligt flotte sceneri: Sundet dækket af lavtliggende dis. Over disen kan man se enkelte trætoppe rage op. I stilheden kan man høre fuglene snakke sammen, men ikke se dem. En enkelt hund glammer ude mod Koed. Man kan høre toget, men ikke se det, før det er helt fremme ved Kolind Station.

Glemmer vi alt om asfaltveje, tog og biler, så har vi en fornemmelse af, hvordan de første mennesker har oplevet stedet her ved den enorme sø. Stille og diset til solens stråler får »brændt« disen af.

Ud af disen dukker den frem. Byen der ligger på kanten af Danmarks tidligere største sø.

Hvor Drasbeks Hotel ligger, har vandet skulptet op af skråningerne.

Det er sikkert ikke den flotte natur men mere muligheden for at skabe sig en fremtid, som gennem tiden har virket dragende på aktive folk. Og vi ved, at mange har slået sig ned netop her, hvor der var gode muligheder for handel og håndværk.

Vi ved også, at gennem Vikingetid, Middelalderen og frem til 1880'erne var Kolind en lille landsby (det nuværende Gl. Kolind). En samling huse og gårde med kirken liggende uden for byen på »knolden«, hvor den stadig ligger. Skulle man i kirke, måtte man ud af byen og over åen.

I landsbyen har der selvfølgelig været de – for det daglige liv – nødvendige virksomheder og butikker.

Men det egentlige handelscenter lå nogle kilometer mod sydøst ved Mårup Vad, vadestedet over Mårup Å.

Her krydsede nemlig 2 store veje hinanden: hovedvejen Århus-Grenå og vejen fra Norddjursland og mod syd.

Mårup markeder

Man tror det næppe, når man i dag kører gennem Mårup, men her har altså været et samlingssted for landskendte markeder. Her på Djursland havde man bl.a. markeder ved Sultenborg Kro, Sjellebro Kro og Mårup Kro.

Ved Mårup Vad var der mulighed for at krydse åen. Her var et lavvandet vadested, hvor hestevogne kunne køre igennem. For »fodgængere« var der udlagt nogle flade sten, så man kunne komme over ved at hoppe på dem.

I Mårup kan man stadig se en bygning, som var en del af den gamle kro, og man kan stadig vandre på noget af den gamle hovedvej til Århus. Her har været vandmølle, vindmøller og smedie. Her har centrum været for handel med dyr. Det var her, kræmmere stillede deres boder og telte op. Det var her, man handlede. Det var her, man udvekslede nyheder.

«Byskiltet» står stadig ved dét, der engang var Maarupvad kro.

I Mårup blev der afholdt 8 markeder om året. Store markeder, som trak mange mennesker til.

Da jernbanen blev anlagt i 1876, og da hovedvejen Århus-Grenå blev flyttet mod øst til sin nuværende placering, mistede Mårup noget af sin betydning som mødested. Derfor flyttede man i 1878 fire af de otte markeder til Kolind. Markederne ved Maarupvad nedlægges helt i 1884, og Kolind får tilladelse til at øge antallet af markeder. Antallet stiger til både seks og ni årlige markeder og i 1918 hele tolv markeder, så man nu havde marked den anden onsdag i hver måned.

I 1877 fik den senere sadelmager Jens Jensen som dreng 10 øre for at trække en hest fra markedet og til Pederstrup.

Maarupvad kro.

Jorderne udskiftes

En forordning fra 23. april 1781 tillader udskiftning af jorden i landsbyerne, hvis blot én deltager i fællesskabet ønskede det.

Tidligere havde man dyrket landsbyens samlede jordtilliggender i fællesskab, men nu havde man mulighed for at gå over til individuelt landbrug ved at udskille de enkelte gårde.

Jordfordelingen medførte selvsagt store vanskeligheder, hvis man skulle opfylde kravet om, at alle fik lige god eller dårlig jord.

Incitamentet ved udskiftningen var, at nu fik den enkelte landmand det fulde udbytte af eget arbejde og indsats.

I Kolind udskiftedes jorderne den 11. september 1793.

Påtegningen om godkendelse af udskiftningen lyder:

Foranstaaende udskiftningsplan bliver hermed for det benificerede Gods i Colind approberet.

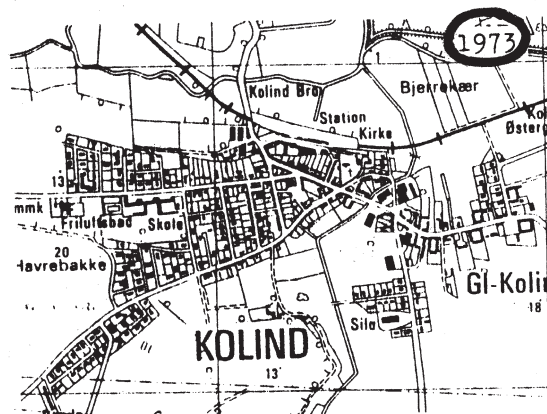
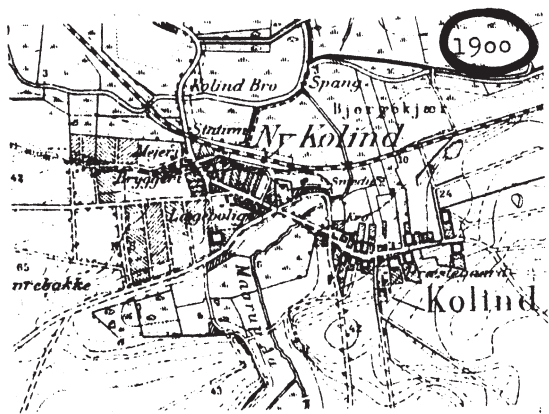
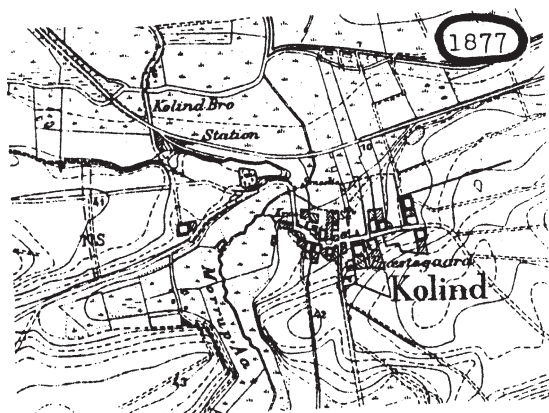
Aarhus, den 10. Octobr. 1793

Høegh Guldberg. Jansen

Kolind By:

	1870	1900	2004
Kolind Landsby	189	270	
Kolind Stationsby	0	278	
I alt	189	548	1648

Befolkningsudviklingen i Kolind

Høegh Guldberg var en kendt statsmand og i en periode regeringsleder.

Jansen var biskop i Århus Stift.

Amtmanden over »Calø Stift« var også involveret. Han hed Kammerherre von Gersdorff og boede på Vosnæsgård.

Ved udskiftningen havde Kolind flg. beboere med familier:

Præsten, 12 gårdmænd, 2 selvejer-husmænd, 7 husmænd, samt degnen, som også var skoleholder.

De 2 selvejer-husmænd havde ingen kreaturer og fik ingen jord ved udskiftningen.

De 7 husmænd var arbejdsmænd på Vedø Gods, som ejede Kolind By. De havde 2 tdr. land hver, samt ret til græsning og var således uden for fællesskabet.

Efter 1788 var husmændenes huse blevet solgt til »Hr. Obersleutenant Hoff« på Ryomgård, og beboerne har formentlig forrettet hovararbejde på Ryomgård til engang i 1840'erne.

Udskiftningen blev foretaget på et møde i Kolind Præstegård onsdag den 11. september.

Planen over udskiftningen var lagt af »Landispecteur Sørensen, Silkeborg pr. Aarhus«, der udstykkede Vedø Gods.

Til stede ved mødet var Amtmanden, og som Landvæsenskommissærer Birkedommerne Nielsen, Petersborg ved Trustrup og Müller fra Mygind, samt byens beboere.

De 13 gårde tillagdes hver 4-5 nogenlunde lige store lodder i indmark, sandmark, kær og eng.

De erklærede sig tilfredse, hvorimod de 7 husmænd gjorde indsigelse mod planen og især imod, at de skulle betale skat af deres jord. Desuden var deres lodder placeret længst mod sydøst, helt ude ved »Maarup Skel«.

Deres protester har ikke hjulpet, og de har intet kunne stille op. De har måttet samtykke eller rejse fra deres huse. Men hvor rejser man hen, hvis man intet ejer?

Hvorfor netop navnet »Kolind«?

Et stednavn kan fortælle noget om en bys oprindelse. Ofte er navnet en henvisning til den lokalitet, hvor byen er opstået. Det kan være et vadested, en helligdom, en persons bopæl,

en indhegning eller et fællesskab.

Kolind eller *Koling* skulle være blandt de landsbyer, der er grundlagt helt tilbage i Jernalderen.

Endelsen -ing betyder eng. Forstavelsen kol- skal henvise til, at der ofte er koldt ved Sundet.

Altså: *Byen ved de kolde enge.*

Samme betydning finder vi i navnet Kolding. Både Kolindsund og Kolding fjord har haft navnet *Kaldung*, som betyder *det kolde vand*. Før udskiftningen har der været benyttet mange stednavne for at kunne stedsbestemme de enkelte jorder. Efter udskiftningen har man kunnet nævne et bestemt område ved ejerens navn. Derfor er en del af de lidt specielle navne forsvundet.

Enkelte benyttes dog endnu: Lægens, Kasten, Tornhøj, Hulgaden, Tilshøj og Gråkjær.

Andre er forsvundet gennem årene. Blandt de helt forsvundne kan nævnes: Spangsbjerg, Hogsbjerg, Bolbjerg, Ballen, Lykken, Kreg, Syvkjærdsdal, Krogen, Broeng, Bjerrekjær, Flodholm og Almind.

Kolind Stationsby ligger på det område, som kaldtes Spangbjerg eller Spangsbjerg.

Tænk hvis man i sin tid havde opkaldt byen efter den mark, den er bygget på. Så ville vores adresse i dag have været 8560 Spangsbjerg!

Kolind får »vokseværk«

I 1870'erne indtræffer de begivenheder, der bliver skelsættende for byen og dens udvikling: Kolindsund udtørres, jernbanen anlægges og markederne flyttes efterhånden fra Mårup til Kolind.

Det er fra 1880'erne og frem til omkring år 1900, at Kolind kan kaldes en »klondyke-by«, der som en magnet drager håndværkere og igangsættere til. Mange kom – som de første

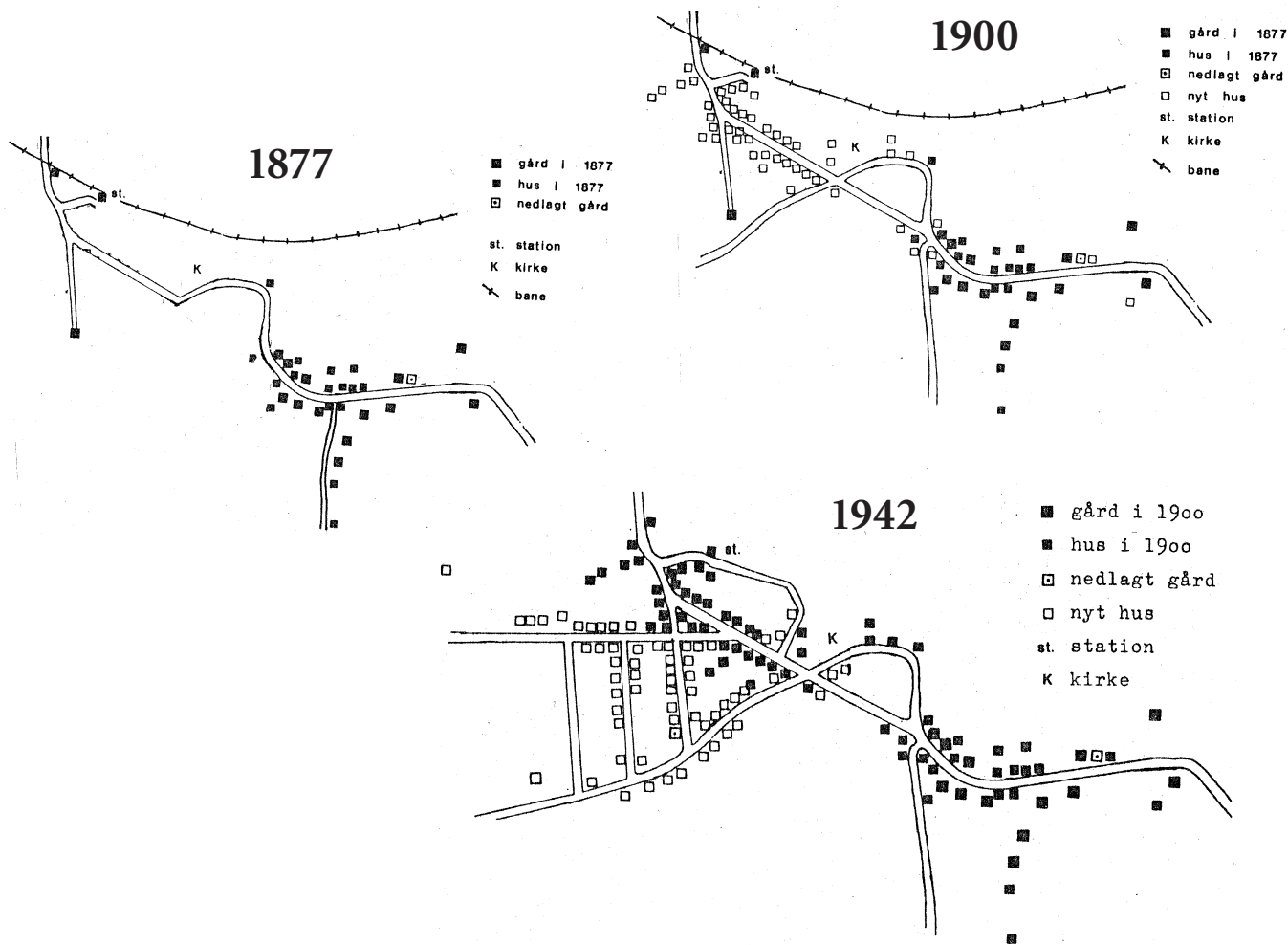
stenalderfolk – langvejs fra. F. eks. kom Sadelmager Jensen fra København, Snedker Andersen fra Sydamerika og Blikkenslager Jensen fra Hamburg.

Lad os for en stund drømme os tilbage!

Læseren må her lukke øjnene og forestille sig nuværende Gl. Kolind som selve byen.

En stille sommerdag i 1877 stiller vi os på hjør-

net af Mårupvej og Nødagervej (ved det nuværende diskotek) med ryggen mod Gl. Kolind og kigger op mod kirken.

Lige foran os strækker enge, sumpe og Mårup Å sig langt ud til venstre. Mod højre forsvinder åen ud i det netop tørlagte Sund.

På den anden side af åen knejser kirken på sin »knold«. Jorden skråner jævnt opad mod dét, der i dag er Bugtrupvej. Dyrkede marker dækker, så langt øjet rækker.

Dog – nede bag kirkebakken er Stationsbygningen og et ledvogterhus blevet bygget i

1876. Men de kan ikke ses her fra, hvor vi står. Oppe på markerne lidt til venstre for nuværende Bredgade ligger en enkelt gård. (Hvor Søndergade munder ud i Vesterågade). Gården ejes af gdr. Rasmus Kroer.

Hvis vi fra vores placering her i udkanten af Gl. Kolind vil op til kirken og videre ned mod Stationen, må vi følge hjulsporet til højre (Kapelvej) over åen og brat til venstre hen langs kirkegården. Derefter op ad bakken (Bredgade) og i et blødt venstresving ud til det nuværende kryds Søndergade-Bugtrupvej. Herfra til højre ad vejen mod Sivested og ned til Stationen.

Der skal gå nogle år, før broen over åen (foran Byhallen) bygges, og Bredgade opstår, som vi kender den i dag.

I 1888 henvender en driftig murermester sig til gdr. Rasmus Kroer, som ejer det meste af jorden mellem åen og Stationen. C. F. Carlsen vil gerne købe et par stykker jord på skråningen ned mod Sundet. Han erhverver to grunde for 930 kr., og her opfører han Bredgade nr. 1, som sælges til sadelmager Jens Jensen og nr. 3, som sælges til købmand J. N. Holstvig.

Disse to bygninger bliver sammen med Andelsmejeriet i Bredgade nr. 4 (nuværende Midtdjurs Radio og TV) og Drasbeks Hotel starten til den by, som siden skulle brede sig fra jernbanen, op over bakken og videre ned mod Mårup Å og Gl. Kolind.

Åen og de sumpede områder blev en natur-

lig skillelinie mellem de to bydele: Kolind By/Kolind Landsby/Gl. Kolind og Kolind Stationsby/Ny Kolind.

Endda så kraftig en skillelinie at mange beboere følte, at de boede i hver sin by. Helt frem til 1950'erne var der slagsmål mellem drenge fra de to »byer«. Antraf man drenge fra »den anden by« på egen jord, var der øretæver i luften. Man var kun fredet, når man var på egen side af åen.

Når man taler med ældre mennesker, som har haft deres liv i Kolind, får man indtryk af en rigtig »Matador«-by.

Der var stands-forskelle. Blandt forretningsfolkene havde man selskaber som krævede den tids fineste påklædning, nemlig kjole og hvidt. Ofte kunne man se flot klædte gæster vandre gennem Bredgade for at komme til fest. Blandt deltagerne til sådanne fester var bl.a. læge, dyrlæge, bankdirektører, stationsforstander og forskellige ældre forretningsindehavere.

Nogle af byens damer afholdt te-selskaber om eftermiddagen.

Når de fleste af byens drenge spillede fodbold, så man andre, som gik mod tennisbanen på Kapelvej for at dyrke en sportsgren, der i disse tider ikke var for alle og enhver.

Hvis man havde økonomisk mulighed, sendte man sine børn på én af områdets private skoler. Her kunne man vælge mellem Ryomgård Realskole og Trustrup Realskole.

Kolind – byen hvor man handler

I forhold til sin beskedne størrelse, har Kolind altid haft mange butikker – og et godt handelsliv. Det store opland har altid leveret en god del af butikkernes omsætning. Markederne har været en væsentlig faktor for handelslivet i byen. Når man nu alligevel skulle til byen for at sælge en ko eller købe et kuld smågrise, så kunne indkøbene klares samtidig. Meget bekvemt kunne man købe ind, mens fatter klarede det på markedet – måske efterfulgt af en bid brød med tilbehør på et af hotellerne. For der var jo mere end ét hotel, ligesom foder-

stofforretninger og maskinhandlere også var i flertal. Ingen tvivl om Kolinds status som en by med megen landbohandel.

Mange kan stadig huske fredag formiddage med Djurslands Landboauktioner i Markedshallen. Der var et mylder i hele byen, og

der hørtes dialekter både fra det nordligste Djursland og det sydligste Mols. Jo, fredagene var gode dage for byens butikker.

Ser man på omsætningskurven for butikkerne »dengang«, vil der være et par toppe som ikke er i nutidens butiksomsætningskurver – nemlig omkring 1. maj og 1. november, når der var skiftedag. De to dage om året, hvor kommoden, klædeskabet og de få øvrige ting, som pigerne og karlene på gårdene ejede, blev læstet på hestevognen og flyttet til det nye sted, hvor man

Forretningen er lukket Søndag d. 1. November.

I Novemberdagene

er der flere Hundreder, som skal ekviperes, og for dem gælder det om at få Manufakturvarer, saa gode og billige som mulig. — Der er i Aar mere Grund til, end nogensinde før, at tænke over hvor man køber sit Forbrug af Manufakturvarer. — Store Anstrængelser har vi gjort for at få Priserne ned paa det mindst mulige; vi beder Dem aflægge i Stretningen et Besøg i Novemberdagene og De vil blive forbausset over, at vi uden at forringe Kvaliteten har kunnet få Priserne saa langt ned som Tilfældet er. — Husk paa, ved vort-More kontante Indkøb formår vi at få billigere Priser frem, end nogen anden er i Stand til.

Frakker

De allernyeste Faconer med flotte, moderne Skindbesætninger, de allerfæste gennemførte. Mægtigt Udvalg i Fru- og Ungpigefrakker.

9⁸⁵ 12⁸⁵ 14⁸⁵ 18⁸⁵ 24⁵⁰ 29⁰⁰ 38⁰⁰ 48⁰⁰

Kjoler

Vort Kjoleudvalg er udvidet til det dobbelte; flere Hundrede Fru- og Ungpigekjoler, meget smukke Faconer, de allernyeste Modestoffer og Farver; elegante uldne og Silke Sølskabskjoler, meget stort Udvalg.

7⁸⁵ 9⁸⁵ 11⁸⁵ 15⁸⁵ 19⁸⁵ 24⁸⁵ 28⁰⁰ 35⁰⁰

Kjoletøj

Prima beladde Kjolestoffer, ensf. alle Farver mtr. 3,85 — 2,85
Elegant ensfarv. Uld Crepe-Georgette, meget smukt mtr. 4,68
Prima Crepe de Chine, alle Farver fra mtr.
Flotte, blomstrede Fløieler mtr. 1,48
Smukt lærrede Kjolestoffer, mtr. 2,45 — 1,85 — 1,25 — 0,98

Tricotage

Vor bekendte, gode og billige Tricotage.
Dame Benklæder med Iodden Vrang 0,98
Silvarende Underskjoler 1,48
Dame Benklæder med Iodden Vrang 1,58
Silvarende Underskjoler 1,98
Dame Benklæder, Traad og Silke med Føer, meget smukke 2,25
Silvarende Underskjoler 3,50
Børns Benklæder m. Iodden Vrang fra 0,29
Silvarende Tricotage 0,58

Ekstra Tilbud

Kitter, elegante Mønstre 2,95
Natkjoler, prima Fløiel 2,58
Macotrøjer 0,58
Golftrøjer, alle Farver 2,50
Veste, elegante 3,85 — 2,85
Hofteholder 0,85
Korseletter 3,95
Stofhandsker med Manchet 1,25
Dogskindsluffer, prima gennemføret 3,95
Skindkraver 2,95
Silkehandsker, alle Farver 1,75

Forlystelser

Kolind Biograf

Søndag Kl. 8 1/4:
„Der er Sus i Sussi“
 Lystspil i 8 Akter
 med Anny Ondra i Hovedrollen.

**Kolind Landboeres
 Ungdomsforening**
 afholder
BAL

Søndag den 1. Novbr. Kl. 8
 paa Hotel Kolind.
Fin Musik
 Bestyrelsen.

så havde fæste det næste halve år. Eller man blev i sin plads og tog endnu et halvt år der. Og så var det jo lønningssdag, og det gav naturligvis travlhed i butikkerne. Selvom skiftedag ikke længere eksisterer og markederne er reduceret til Hjorddrengenes marked i september samt et

par kræmmermarkeder i Byhallen, er Kolind stadig en driftig handelsby med et bredt udvalg af specialbutikker. På trods af storcentre, »brune gallerier« og hvad der ellers dukker op, ser vi med fortrøstning på Kolinds fremtid – også hvad handelslivet angår.

**Gør Deres
 November-Indkøb
 af Herre- og Drengetøj**
Engelsk Beklædnings-Magasin, Kolind
 Telefon 52.

Gade op og gade ned

Kolind har som tidligere nævnt altid været en handelsby, og vi har forsøgt at få en oversigt over de forretninger og virksomheder, der gennem tiden har været i byen.

Og det er rigtig mange!

Vi har gennemgået byen gade for gade, og for hvert af de nuværende husnumre nævnt de forretninger og virksomheder, der gennem tiden har haft adresse her.

Oversigten skal ses som en status over den viden, vi har kunnet indsamle i år 2004. Den vil selvfølgelig være ufuldstændig, så vi kan kun opfordre til, at alle som læser dette og kan bidrage med yderligere oplysninger, vil henvende sig til Lokalthistorisk arkiv.

Mange af de forretninger, vi ser i dag, bestod tidligere af to forretninger. Man trådte ind i en åbning midt i huset og havde så en dør til højre og én til venstre. Derfor vil der flere steder stå *til venstre* og *til højre*.

Mange af husene har gennem årene ændret udseende. I 1930'erne og 40'erne er der blevet

bygget en etage på. På byggetidspunktet var de fleste af husene i Bredgade i én etage, nogle dog med udnyttet tagetage. Enkelte bygninger må dog have skilt sig ud fra de øvrige på grund af byggestil, højde og udsmykning. Her tænkes blandt andet på Bredgade nr. 7, nr. 10, nr. 16 og nr. 21.

Vil De spare paa skillingen, saa rejs til Kolind
efter drengetøj – Hos os faar De varer for hver eneste øre

Dreng-overtøj Fløjl, duvetine, duffel-coat vendefrakker, alt, hvad De ønsker 58,00 48,00 45,00 43,00 39,00	29⁸⁵	Dreng-knickers Fløjl, kamgarn, tweed. Et udvalg paa over 200 stk. 39,00 33,00 29,00 23,00 19,00	16⁸⁵	Dreng-skjorter Et fantastisk udvalg i alle stoffer, ternet eller ensfarvet, 4 til 16 aar 22,00 19,00 16,00 12,00 9,00 7,00	5⁸⁵
Uld-pullovers over 100 stk. fra	19,85	Spun sports STRØMPE - næsten uopsidelige fra	2,95	Hammerthor UNDERTØJ - holder i flere aar, fra	3,95

Svære, uldne stoffer til SLACKS og BENKLÆDER - 140 bred, fra 14,85

Bredgade

Hvor den gamle Bredgade krydsede jernbanen, lå et ledvogterhus. Her har gennem tiden boet mange portører, hvis opgave bl.a. var at rulle bommene ned, når der kom tog. Huset lå kun et par meter fra sporene. Der var en have og et baghus med bl.a. toilet.

Frem til 1955 boede baneformand Sørensen her. Fra 1955 til 1961/62 var det trafikekspeditør W. Ahrensbach og hans familie. I fritiden modtog Ahrensbach annoncer til ugebladet.

Han fortæller, at der var et helt specielt regelsæt for at bo i DSB's huse. Kom der f. eks. nye lejere om sommeren, måtte den afgående medtage de haveafgrøder, som var modne. Resten skulle overlades til den kommende lejer.

Ahrensbach søger om at få toilet indlagt i huset. Så stiger huslejen dog med 2,- kr. pr. mdr. Under udgravning til septiktanken fremkommer der en rådden lugt fra jorden. Det viser sig, at man graver direkte ned i en køkkenmødding

Den skrånende del af Bredgade – fra Tømmerhandelen og op til Søndergade – kaldtes tidligere for »Sadelmagerbakken«. Her omkring år 1900. Hushjørnet til højre er det gamle mejeri. Det nuværende »ES-møde« er en lav bygning.

fra stenalderen, så man graver gennem strandsand og store mængder østersskaller med flintestumper. Her har altså ligget en boplads lige ud

til det tidligere vanddækkede Kolindsund. DSB afhænder huset til Viggo Nielsen, som boede i Vesterågade 34. Det nedrives i 1976.

Samme sted år 1909.

Bredgade nr. 1 som det så ud i 1913. Det vides ikke, hvorfor huset er pyntet til fest. På hjørnet står sadelmager Jens Jensen. I døren hans hustru Pauline. De to drenge i ens tøj menes at være tvillingerne Åge og Gunnar. Åge overtager senere virksomheden, mens Gunnar slår sig ned som sadelmager i Ryomgård. I fritiden serverer han på banerestauranten. Drengen i de korte bukser kan være Karl »Bødker« fra Bredgade nr. 6.

Bredgade 1

Sadelmager Jens Jensen, som kommer fra København, starter sin virksomhed i 1888.

Hans søn, Åge Jensen, overtager i 1958 og fortsætter forretningen til 1984. Åge Jensens datter Jytta og svigersønnen Jørgen Jørgensen ejer i en årrække Tørnhøjgård i Gl. Kolind.

Jytta fortæller: Når vi som børn havde været ude

Bredgade nr. 1 som det ser ud i 2004.

at løbe på skøjter og skulle hjem for at få varme, gik vi ind til bedstefar, den gamle sadelmager. Han havde 2 skamler, en til hver fod. Dem måtte vi unge så sidde på, mens han i mørkningen fortalte om gl.dage. Der blev ikke tændt lys, for der skulle spares. Han fortalte så levende, at vi var »helt væk«. Han var jo den første, som slog sig ned i Ny Kolind, så han kunne fortælle om, hvordan der så ud i hans ungdom, og han kunne fortælle om de forskellige folk i byen. Han fortalte om, hvordan man sejlede med kul fra kulkanalen. Han fortalte om de gamle veje. Bl. a. fortalte han, at når han skulle ned til bageren i Gl. Kolind, gik vejen forbi kirken ad den nuværende Kapelvej. I åen var der lagt vadesten ud, så man kunne komme tørskoet over på Gl. Kolind-siden.

Åge Jensen sælger i 1988 til selskabet »Peolia«, som indehaves af Ole Fast og Svend Erik Johansen. Svend Erik Johansen sælger sin part i 1993. De udlejer stueetagen først til en Fysioterapi-klinik og senest til tandlæge Susanne Brandt-Jørgensen. Læg mærke til udsmykningen på murene!

Bredgade 2

I 1888 starter købmand Edvard Hellmund forretning i en lav bygning. Forretningen købes i 1914 af købmand Elisius Nielsen, som kommer fra Horsens-egnen, og hans hustru Maren.

I 1925 brydes den gamle, lave forretningsbyg-

*Købmandsforretningen i 1930'erne.
Til venstre står Arne Nielsen.*

ning ned, og den nuværende bygges. (Se tegning under Stadionallé).

Mens byggeriet står på, bor familien på 1. etage i den ene af lagerbygningerne. Ved faderens død fortsætter sønnen Arne Nielsen som leder af forretningen. Hans mor står fortsat som ejer. Arne bliver i 1945 gift med Sigrid.

De første 4 år af ægteskabet bor de på 1. etage over forretningen, hvor moderen også bor. De næste 6 år bor de til leje i den ene del af slagter Sørensen hus i Bredgade nr. 4. Herefter køber de i 1955 Stadionallé nr. 3, som sælges i 1994. Bag købmandsforretningen var der en bygning med hestestald og brændselslager. Ligeledes havde de duer, høns og kyllinger til opfodning. Æg og høns solgtes i forretningen. En nyslagtet høne kostede 12 kr., men så skulle køberen også selv plukke den! Der var også en stor

hundegård, idet Arne Nielsen opdrætter schæferhunde. På et tidspunkt havde han 24 stk. I 1962-63 bygges en kornlade. Den anvendes også til udstillinger ved dyrskuerne. Den 1/1 1963 sælges til Alfred Gay, som bygger tømmerlade. Arne Nielsen fortsætter som bogholder i tømmerhandelen frem til 1979. 1/5 1973 køber Karsten Møller og Erik Nymann Tømmerhandelen. Rudolf Høj fortsætter som daglig leder efter 27 år i virksomheden. Der bygges om – og til – og den 25/4 1988 indvies Byggemarkedet. I 1995 overtager Danske Træløst A/S, som fortsætter med navnet Kolind Tømmerhandel. Atter bygges der om, og den nye tømmerhandel bygges i 1996-97.

Bredgade 3

J. N. Holstvig, som muligvis har været kro-vært i Hoed ved Grenå, starter i 1890 en trikotage-forretning. Han har 2 døtre: *frk.* Elisabeth Holstvig, som underviser i håndgerning ved skolen i Gl. Kolind o. 1930, og »Maggi«, som vist nok bliver gift med købmand Stentoft. Hun har 2 døtre, Grethe og »Kyk«. På et tidspunkt omdannes huset, så der bliver mulighed for at indrette to forretninger.

Til højre:

Fra gamle billeder ved vi, at omkring 1910 har J. L. Kjeldsen haft herreekvipering. Derefter

kommer frøknerne Thygesen og Ishøj med forretning i stueetagen og systue på 1. sal. Thygesen stod for systuen og Ishøj for forretningen. Skomager Andersens datter var førstedame på systuen.

Thygesen og Ishøj blev kaldt »Firmaet«. »Firmaet« og »Bette P« fra nabobutikken fulgtes altid ad. Omkring 1930 flytter »Firmaet« til Bredgade 16.

De efterfølges af manufakturhandler Stentoft, som var her i 1931. Det fortælles, at Stentoft var meget pertentlig og havde en flot og ren butik. Det er Stentoft, der bygger den øverste etage på. På gavlen kan man ane den tidligere taghældning. Naboerne var bange for, at huset ikke kunne bære den ekstra etage, men den står da stadig.

Til venstre:

«Bette P« med slikbutik, kaffe og legetøj. »Bette P« var noget særligt. Knud Jensen husker, *at hun til jul inddrog sine private gemakker til udstilling, og man skulle helst købe noget. Der var ikke plads til »osen«! Han husker en jul omkring 1945, hvor hans to brødre havde fået en stor trælastbil, og han selv havde fået en tram-bus, som var lidt mindre. Det var han ikke tilfreds med, så efter jul gik hans far ind for at få den byttet. Bette P. kiggede lidt på faderen og sagde så: »Se, hwa der stoer ower døren«! Der stod »Varer ombyttes ikke«. Så han måtte dra-*

ge hjem med uforrettet sag. Det viste sig dog, at trambussen var den mest solide og holdt længere end brødrenes.

Omkring 1952 er der en manufakturhandler Moesgaard, der kommer til Kolind fra Ikast. Fra 1958 til 2004 var det Kolind Trikotageforretning ved fru M. Gaarsted.

Bredgade 4

Det første andelsmejeri bygges her på Sundkanten i 1888. »Man var ikke så pivet dengang i 1888«- siger Jytta Jørgensen, hvis mands bedstefar var med til at bygge mejeriet. Han boede i Krajbjerg og gik til Kolind hver søndag aften og gik hjem igen den efterfølgende lørdag aften efter at have bygget hele ugen.

1920 foran slagterforretningen. Slagter Sørensens sportsvogn og vognmand Røndes lastvogn, en Mercedes Benz med jernhjul. Den har været med i 1. verdenskrig. Til venstre for porten var der slagtehus.

*Bredgade nr. 5
før ombygningen
i 1936.*

I 1912 bygges det nye mejeri på Bugtrupvej og bygningerne overtages af slagter Laurits Sørensen.

Hans søn Viktor Sørensen overtager i 1948 virksomheden med udsalg og slagtehus.

I 1975 køber Midtdjurs Radio og TV bygningerne og åbner forretning i 1976.

Bredgade 4b og c

Her lå en bygning, der bl.a. indeholdt slagtehus under slagter Sørensen.

Midtdjurs Radio og TV bygger nyt og lejer ud fra 1979. Her har bl.a. været Keiser Gardiner, bager Pedersen, køreskole, slagter Børge Sørensen, »Slagterboden«, 1987: »Kokken

og slagteren«, »Kolindslagteren«, fra 1991 v/ slagter Johannes Friis.

Hvor den nuværende slagterforretning er og op mod Bredgade nr. 6, lå der et værksted/garage med to store porte. Bagmuren er der stadig. Marius Nielsen begyndte i garagen i 1922. Under krigen fremstilledes der bl.a. gasgeneratorer til bilerne og kakkellovne. I 1943 flytter firmaet til Bredgade 45.

Bredgade 5

Der har muligvis været slagter og slagtehus i gården, men vi har ikke kunnet finde beviser. Huset ejes af Osvald Petersen som både er frisør og tandtekniker. I 1936 bygger han 1. etage

på. På gavlen kan man stadig ane den gamle taghældning. Han bliver også rutebilejer, idet han overtager ruten Kolind-Grenå efter Holger Moesgaards far, der har den o. 1928/29.

Osvald Petersen nævnes i en af de lokale revyer: »Hvor kan man få sat tænder i de gamle lejer? Hos Osvald Petersen, tandtekniker og rutebilejer.« Han dør i 1940.

I 1937 har barber Willum købt salonen, som ligger i den venstre del af huset. Han var først i lære hos barber Villy Juhl i Bredgade nr. 13. Herefter er han svend hos Osvald Petersen, men køber så salonen. Da Willum dør i 1964, sælges den for 9.000 kr. til barber Klitgaard.

Til højre har gartner Mikkelsen udsalg. Herefter er der cigar- og bladbutik v. Lydia Madsen.

På 1. sal er der tandteknik. Gerda Madsen, som er datter af dyrlæge Breinegård, overtager klinikken efter Osvald Petersen. Hun er gift med »pæne« Madsen, som er repræsentant.

3/9 1958 starter tandlæge Vagner Jensen klinik, da han flytter til byen.

De to butikker slås sammen til én, og Clara Nielsen fortsætter med tobak og blade.

Fra 1980 til 1990 har Lis og Keld Mathiassen forretning med tobak og legetøj. De er søn og svigerdatter af Lydia og Karl Mathiassen, som har haft butik i Bredgade nr. 6 og nr. 16.

Senere har der været Fodterapeut, Jonna's Ejendomshandel, som i 1992 flytter til Søndergade nr. 8, og Altmulig-forretning.

Bredgade 6

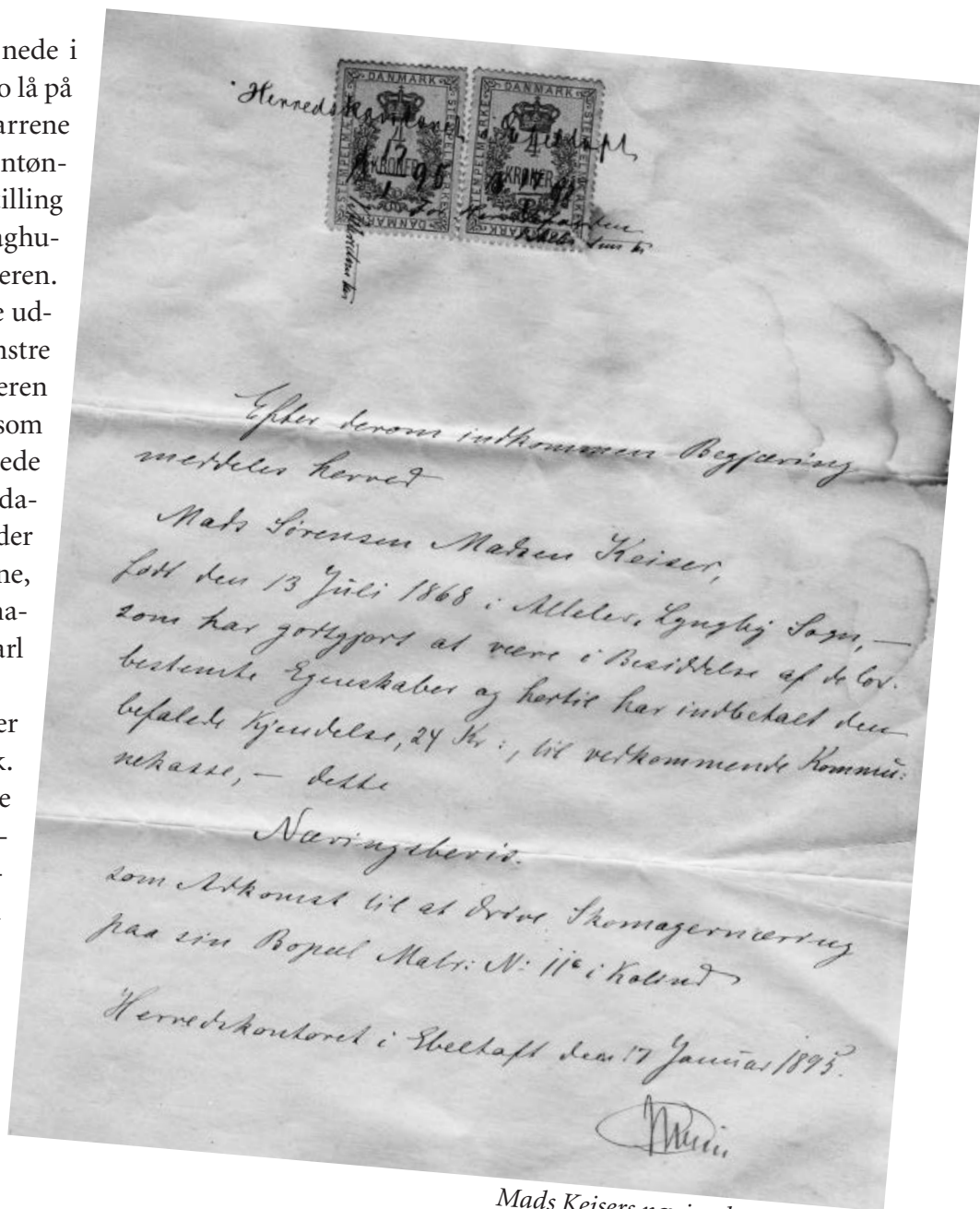
I år 1900 bor bødker Martin Pedersen, kaldet »Gammel Bødker«, i huset. Han fremstiller dritler, vaskekar og saltkar i baghuset.

Familien boede på 1. sal i forhuset. Han var en mand, som forstod at bruge albuerne. Når der skulle dritler til mejeriet, gik han med 4

Bødkeren i arbejde.

stk. Albuerne var nede i hver sin drittel og to lå på skuldrene. Vaskekarrene var oversavede vintønder. De stod til udstilling i smøgen om til baghuset, ned mod slagteren. Der var også et lille udstillingsvindue i venstre del af huset. Bødkeren var en meget arbejdsom mand, som arbejdede altid, også om søndagen. Sønnen Karl, der bliver gift med Line, er også med i firmaet. De får sønnen Karl Johan. På et tidspunkt er der en fotograf frk. Jensen, som senere flytter til Søndergade 4a («Eventyr-Klara»s hus, som er væk i dag) og en hatteforretning. Fra 1923 til 1955 har Frk. Birthe Christensen en mode- og hatteforretning.

Mads Keisers næringsbrev fra 1895.

Hun kommer fra Kjellerup/Viborg, hvor hun var husbestyrerinde for en købmand Skov. Han »stiller hende an«, som det hed dengang, med modeforretningen. Hun bliver oplært af en uddannet modist. Om aftenen havde hun sy-skole for byens piger.

Ingeborg Willum var i lære som modist 1931-1935. Derefter arbejdede hun som udlært i 2 år. Hun kan fortælle, at der var rotter i huset. Lige bag hendes stol var der et hul, hvor de kom ind. Så hun forsøgte at holde dem ude ved at sætte et strygejern hen over hullet.

Den 1/11 1958 starter Lydia og Karl Mathiasen en legetøjsforretning, som de har frem til 1970, hvor de flytter til Bredgade nr. 16.

Fra 1970 til 1973 er der en legetøjsbutik med navnet »1000-ting«. I april 1973 flytter advokat Dynesen ind i lokalerne.

Hans firma overtages af advokat Jan Qvist.

Bredgade 7

I 1926 bygger skomager Mads Keiser denne - efter datidens målestok - helt anderledes bygning. En markant bygning, der må have »raget op« i rækken af lavere og ofte ensartede huse. Huset bygges på den sidste ledige grund i dette område, og må derfor passes ind efter nabo-husene. Grundarealet er på 116 kv.meter, og man måtte bygge efter de ikke helt vinkelrette skellinier. Derfor er ingen af husets vægge i vinkel. Bag huset stod der en telefonpæl, ejet af Jysk Telefon. Naboen fik 30 kr. i årlig leje af jorden, hvor pælen var placeret. Oven på pælen var der storkerede med storkepar og unger. Henning Keiser kan huske, at der i slutningen af 1950'erne også var storke ved mejeriet og på Djurslands Banks bygning. Parret her havde først bygget på Sparekassens hus, men var så flyttet ned til Djurslands Bank. Bankdirektør Nielsen sagde, at det var, fordi de ikke følte sig godt tilpas på Sparekassen.

Mads Keiser har ført en omtumlet tilværel-

se i Kolind. Han starter i tømrer Højs hus på Mårupvej i 1894 og flytter derefter til Bredgade nr. 15.

I 1914 flytter han til Bredgade 13 i den højre forretning. Derefter til Bredgade nr. 12 og i 1926 her til nr. 7 i den venstre forretning. Sønnen Søren Keiser overtager forretningen i 1941 og hans søn, Henning, fører forretningen videre fra 1967. I 1986 flyttes til den nuværende butik i Bredgade 14.

I den højre forretning har Bach Andersen cigarforretning fra 1926. Familien bor på kvisten.

I 1935 fortsætter Svend Keiser med tobak og blade. Han er kæmner og hustruen passer butikken. Familien boede i kvistlejligheden.

I midten af 1950'erne overtager Søren Keiser begge butikker og har lager i den ene.

I 1970 bygger Henning Keiser om, så de to butikker bliver til én stor skoforretning.

Siden 1986 har butikken været benyttet til: Advokat Brandt-Madsen, Rideudstyr – flytter senere til Bredgade 35, Genbrugsbutik og senest »Babyshopp«, som lukker i 2003.

Bredgade 8

Skræddermester Ole Selmer Jensen, kaldet »Gamle Ole«, og senere sønnen Rudolf var skræddere af den »gamle skole«. De sad med benene over kors oven på bordet, når de syede.

På 1. sal var Kolind Telefoncentral installeret.

Den betjenes af Oles kone, Annemarie Jensen. Derudover var der ansat 3-4 telefonister. Som centralpasser og samtidig referent til avisen kendte hun alle, og man behøvede normalt ikke at præsentere sig, når man ringede op. Hun havde kælenavnet »Gas«. Da hun startede i 1907, var der 12 abonnenter. Da man skiftede til automatcentral i 1966, og hun dermed blev arbejdsløs, var der ca. 300 abonnenter. Ved siden af telefonpasningen skulle hun også trykke på brandsirenen, når der var ildebrand.

I baggården anlægges i 1903 det første vandværk med en vindkraftdrevet motor. I 1921 installeres en jævnstrøms-elmotor. Resterne af vandtanken kan stadig ses. Motoren lavede et frygteligt spektakel, og i 1927 besluttes det, at motoren kun må køre til kl. 17 af hensyn til radiolyttere!

Der føres vandledning ud til alle huse i 1929.

I 1930 flyttes vandværket til Søndergade 5.

I forretningen har der været Skobutik og revisorkontor for revisor Aksel Jørgensen og senere revisor Ronald Laursen.

Bredgade 9

Huset er bygget i 1890'erne. Man mener, at det har været benyttet som udstillingshus i Randers. Her har man så afmonteret det, og genopført det på den nuværende plads. I venstre

side af huset, hvor indgangen til forretningen nu er, har der været gennemkørsel til Drasbeks Hotel. Der har muligvis på et tidligt tidspunkt været øltapperi, men vi har ikke kunnet finde optegnelser om det.

I højre del af huset over den nuværende forretning har der været tobaks- og cigarforretning. Under krigen har Anders Obsen, kaldet »Is-far«,

slik- og isbutik. Datteren Gerda solgte is og kaffe i kælderen, hvor butikken i dag findes.

Derefter overtog en mejerist huset. I 1950 kommer bagermester Fisker fra Nødager og indretter bageri og konditori. Den 1/1 1969 overtager bagermester Gunnar Mogensen forretningen. I december 1977 åbner Annelise og Bent Stefansen »Jagt- og fiskerimagasinet«.

Bredgade 10

Manufakturhandler Peter Jensen kommer til byen og starter på Mårupvej 4 (Tømrer Høj's hus), men da der er for lidt plads, køber han »trekanten«, der er omkranset af Bredgade, Bugtrupvej og Søndergade af gdr. Kroer. Han bygger hjørneejendommen i begyndelsen af 1890'erne. Han sælger halvdelen af arealet til blikkenslager Jensen.

De to parceller deles igen, idet urmager Bojesen og snedker Hansen køber $\frac{1}{4}$ hver.

For tydeligt at kunne se de fire ejendomme, skal man stå på Bugtrupvej ved Superbrugsen og se dem fra bagsiden. Facaderne er efterhån-

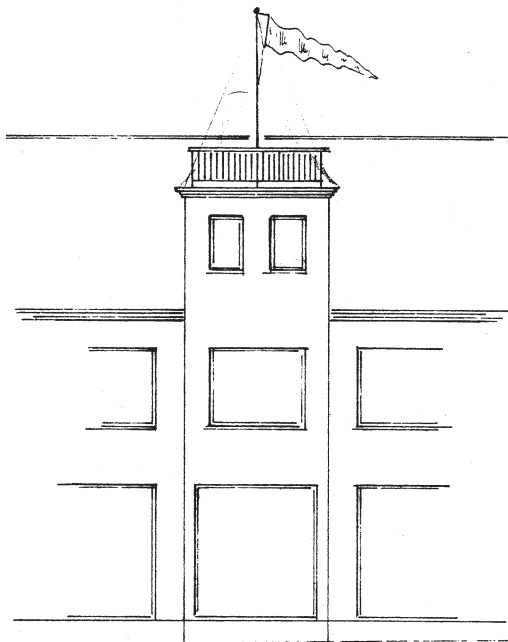
den »vokset sammen«, så det er vanskeligere at se de enkelte huse. På et tidligt tidspunkt har der været udsalg for Crome & Goldschmidt's fabrikker. I 1907 nedrives det første hus og genopbygges til den nuværende hjørneejendom. Denne ejendom er næsten identisk med »guldsmedehjørnet«, Bredgade nr. 16.

Begge hjørneejendomme var udstyret med et flot spir, som gav dem et yderst pompøst udseende.

I 1917 sælges til manufakturhandler Georg Nielsen, Skjern. I 1918 står der »Magasin du Nord« på forretningen. Fra 1924 bestyres forretningen af manufakturhandler Charles Schmidt. I

Gammelt postkort. Der er intet poststempel, men frimærket viser kong Fr.VIII, som regerede fra 1906-12.

Arkitektens udkast til nyt tårn i 1956.

1926 fortsætter han som bestyrer for et »Vett og Wessels Udsalg« med damekonfektion. Senere overtager manufakturfirmaet Skødt og Jørgensen fra Randers ejendommen.

Ældre mennesker kan huske, der under hele krigen hang et nedrullet rullegardin i hjørnevinduet med navnet: Manufaktur Skødt og Jørgensen. Robert Bang kommer fra gården »Bonhøje« ved Ørsted. Han er først bestyrer, men overtager 24/10 1928 forretningen. Han var den første i byen, som indførte den nymodens prismærkning. Alle priser sluttede med -,98. F.eks. 17,98 kr.

I 1956 rammes tårnet af et »koldt« lyn, som splintrer vejrhane og tagkonstruktion. I samarbejde

med arkitekt Arthur Jensen, Grenå, nedtages spiret og det nuværende flade tag med rækværk og flagstang bygges. Omkostningerne ved nedbrydning og ombygning overstiger ikke 2000,- kr. Arkitekthonoraret lyder på 175,50 kr.

I 1967 overdrager han til sønnen Keld, som foretager en gennemgribende ombygning af 1. etage. Manufakturhandler Beck overtager butikken i 1977 og driver den frem til 1980, hvor Ejgil Sørensen køber ejendommen og åbner »E.S.Mode«.

Og sådan kom det også til at se ud.

Bredgade 11

Her har været købmandsgård med stald til heste. Stalden lå inde i gården, hvor der nu er lejligheder.

1926: Kolind Materialhandel ved købmand og materialist Worsøe Laursen. I begyndelsen af 1930'erne fortsætter købmand og materialist Chr. Thomsen. Hans far var købmand i Grenå. Han bliver gift med Marius Niensens ældste datter »Tutti«.

Da Thomsen dør, køber Erik Nymann ejendommen i 1991 og døber den »Købmand Thomsens Gaard«.

Der indrettes beboelse og forretning i hovedhuset, og der bygges en beboelselænge inde i gården. Modeforretning »Betty Blue«, og senest Nybolig.

Bredgade 12

I forretningen til venstre har skomager Mads Keiser forretning frem til 1926.

Fra 1926-1969: EBM ved Albrecht Breinegaard, søn af dyrlæge Breinegaard. Albrecht boede privat i nr. 15 på Bugtrupvej.

I 1969 overtager Ejgil Sørensen hele huset og fortsætter med EBM.

I 1993 overtages EBM af Villy Klemmensen. Forretningen til højre havde snedkermester A. C. Hansen, som byggede huset i 1890'erne.

På 2. sal kunne man blive fotograferet, idet hans kone havde »Atelier Folmerhus«. Her havde man bygget en stor kvist med mange vinduer for at give lys til fotografen. Prøv at kigge op, den er der endnu!

Omkring 1933 havde tømrer Thorvald Rasmussen værksted i baggården. Han var ud over at være en dygtig håndværker også en yderst dygtig frihåndstegner. Han var faglærer og forstander ved Teknisk skole.

Bredgade 13

Man kan vist med god ret kalde nr. 13 for »Frisørhuset«, for der har gennem årene været mange frisører af begge køn. I 1914 var der dog elektriker i den venstre forretning.

Til venstre står Mads Keiser med datteren Tove på armen. I hånden har han Svend Keiser, som senere bliver kæmner. Derefter Otto Keiser, som siden får møbelforretning i Bredgade nr. 29. Tove bliver gift med en søn af hotelejer Neimann i Nimtofte. De får købmandsforretning i Åbyhøj. Deres datter, Anne Marie, bliver gift med manufakturhandler Keld Bang fra Bredgade nr. 10.

I 1930'erne kommer den første frisør, idet barber Villy Juhl og hans kone starter saloner, han til venstre og hun til højre.

Senere kommer barber Seemann, som starter her, men senere flytter til nr. 17, hvor han køber købmand Vinderslevs hus.

Derefter er det barber Richard Pedersen, som først havde salon på hjørnet af Bugtrupvej og Søndergade, hvor »Eventyr-Klara« havde iskiosk.

Barber H. H. Schmidt kommer til byen i maj 1967 og starter hos Richard Pedersen. Han overtager salonen i 1981 og flytter til Bredgade 28A den 1. februar 1998. I 2004 er der frugtforretning.

I butikken til højre havde fra 1914 skomager Mads Keiser til huse.

Og så kommer en stribe damefrisører.

I 1930'erne var det Villy Juhls kone, som havde salon. Derefter Gerda Svenson og Christa Thomsen, der var gift med urmager Thomsen i Bredgade nr. 27. I 1939 ansættes Karen »Lis« Pedersen, gift med Richard Pedersen, hos fru

Thomsen. Hun overtager salonen i 1940 og sælger i 1946 til Gerda Nielsen, som var søster til købmand Arne Nielsen. Derefter Emma Sixhøj og fra 1956 Gyda Kristensen. Fra 1962 til januar 1990 er det Inge Jørgensen. Ejendomshandler Bent Jensen, Mårup starter ejendomshandel. Herefter har Djurmo Invest I/S og i 1991 advokat Brandt Madsen til huse i lokalerne.

I forretningen helt til højre var der allerede fra 1905-06 Bog-, papirhandel og bogtrykkeri ved J. Bundgaard. Anton Brøndbjerg overtager virksomheden i 1910.

I 1916 køber Elias Andersen boghandel og trykkeri og flytter det hele til Bredgade 35.

Elias Andersen (f. 1881) kommer til Kolind i 1905 og starter egentlig som malermester.

1929: Skoforretning indehaver af Liva og Poul Pedersen.

1976: »Butik 13« Parfumeforretning: Kirsten Jensen, gift med »forsikrings-Orla«.

1978: »Butik 13«: Hanne Hytting.

I gården bag forhuset har bl.a. været: Vognmand Kristensen Rønde, hestehandler og vognmand Vilh. Brædder, kreaturhandler og slagtermester

Carl Petersen og maler Mikkelsen fra Bugtrup. På øverste etage var der i årene 1964 – 1980 fodklinik ved Søster Therkildsen.

Hvornår huset er bygget, ved vi ikke. Men i et skøde dateret 20. juni 1904 kan vi se, at naboerne har færdselsret over ejendommen for at kunne komme til deres baghuse.

Ifølge en købekontrakt fra 1920 ved vi, at kreaturhandler og vognmand Vilh. Brædder sælger Matr. Nr. 10 i Kolind By og Sogn med paastaaende Bygninger disses jord- mur- og nagelfaste Apper-

Avisannonce fra før 1910.

inentier, Kakkellovne, Komfurer og Grubekedel og Butiksinventarium, alt forsaavidt det tilhører Sælgeren samt alt øvrige Tilbehør, Tilhørende og Tilligende, Elektriske Lysekroner i Sælgerens Lejlighed er Sælgeren forbeholdt, medens Lamperne i Ejendommen medfølger.

Han sælger til slagtermester Carl Petersen, Grenaa, med overtagelse den 1. september 1920. Købesummen udgør 30.000,- kr.

Huset købes på et tidspunkt af Sofus og Ane Pedersen. Han har været garder og kaldes derfor »Garder-Sofus«. Han havde en gård ved

Randers. Den sælges, og familien flytter til Kolind. De bor til leje på 1. sal i Søndergade nr. 7. Senere køber han »Slottet«, som han kalder Bredgade nr. 13. Hans søn, Møller Pedersen, som arbejdede på cementstøberiet og på elværket, overtager det. Han er også brandmand og får derfor kælenavnet »Ba-bu-Møller«.

Bredgade 14

Blikkenslager R. M. Jensen bygger i 1890'erne huset med butik og værksted i en bagbygning. Sønnen Ernst Jensen fortsætter virksomheden. I garagen starter Bach Andersen med en cykelsmedie. På 1. etage har fru Seemann damefrisørsalon, indtil hun sammen med sin mand flytter til Bredgade 17. I 1986 flytter Kei-

ser Sko ind. Henning Keiser lægger beboelsen og en garage mellem nr. 14 og nr. 16 sammen, så hele underetagen bliver butik.

Bredgade 15

Skomager Mads Keiser flytter fra Mårupvej og her til nr. 15, hvor han har butik frem til 1914. Da han ikke kan betale »terminen« på 600,- kr., må han sælge og lejer sig ind i Bredgade nr. 13.

Derefter kommer cykelhandler Frits Jakobsen, som i 1930'erne bygger 1. etage.

I 1961 køber Erik Gotfred huset og indretter Kolind Cykellager. Foruden cykler har salg og reparation af symaskiner været, og er, et stort aktiv for Kolind Cykellager. Baghuset bygges

Ja, man tror det næppe! Men det er altså Gotfreds hus. Huset er fotograferet før 1914. På skiltet står: M. Keiser, Skomager. Personerne er fra venstre Mads Keisers mor, som er på af-tægt, fru Keiser, Mads Keiser og en skomager-svend.

senere, da fru Gotfreds mor bliver ældre og afhængig af kørestol. Fru Gotfred er datter af tømremester N. B. Bjerregaard.

Bredgade 16

Også her har vi en – på byggetidspunktet – stor og pompøs bygning med navnet »Kolindhus«. På muren over hjørneforretningen kan man stadig ane det overmalede navn. Af udseende er huset meget lig Bredgade nr. 10.

I 1890'erne bygger urmager og guldsmed Bojesen huset og reklamerer på gavlen også med »Djurslands Symaskiner«.

I 1913 fortsætter I. L. Jensen med ur- og guldforretning. Det fortælles, at han er en lille, rar mand med klumpfod.

1950'erne: Urmager Johs. Buus Petersen.

I den hvide firkant stod der tidligere »Kolindhus«.

I 1954 kommer der en københavner til byen, nemlig kongelig hofleverandør guldsmed Drag-

sted. Ud over at passe butikken fungerer han også som søndagsskoleleder. Siden fortsætter Erik Friis-Andersen med ure og optik.

I 1981 deles forretningen i to. Guldsmed Jes Lie Madsen lejer sig ind i den ene halvdel.

Kolind torv fra før 1930 med Brugsen til venstre, Kolindhus, genforeningsstenen og Gotfreds hus uden 1. etage.

Optiker Rud Hørslev overtager begge forretninger og lejer guldsmedeforretningen ud.

I 1994 overtager Erik Nymann guldsmedeforretningen.

I forretningen til højre er der omkring 1930 en tøjbutik. Det er »Firmaet« fra Bredgade nr. 3, som er flyttet ind. Frk. Marie Thygesen, hvis far ejede Nødagergård, og frk. Ishøj.

Begge var ugifte og kom meget sammen med »Bette P« fra nr. 3. De var flittige gæster både i kirke og missionshus.

Da der kom en ny femkroneseddel med »De tre gratier« sagde karetmager Christensen, der var en vittig fyr: »Det er Thygesen og Ishøj og Bette P!«

1960-70: Tøjbutik »Folmer Mors« hvor fru Iversen er daglig leder.

Fra 1970 til 1980 har Lydia og Karl Mathiasen forretning med legetøj og tobak.

Kolind Specialoptik overtages af Erik Nymann i 2003 og forpagtes ud.

Bredgade 17

Her har været kaffeudsalg med »Hjerting Kaffe«. Ejeren kaldtes for »Tog-posten«. Hvoraf navnet kommer, vides ikke.

Omkring 1930 overtager Else Vinderslev huset og fortsætter som kaffehandler og kollektrice for klasselotteriet. Hun er enke efter brugsuddeleeren.

I den højre forretning bliver der fra engang i 1940'erne damefrisørsalon. Først med fru Seemann.

Frem til 1953 var det Ester Sørensen, gift med manufakturhandler Otto Sørensen, Rønde. Så Kirsten Jensen og senest Ulla Simonsen.

I venstre del af huset er der, også fra 1940'erne herrefrisør ved hr. Seemann.

Knud Jensen fortæller: *I årene 1947-48 havde jeg job efter skoletid hos Seemann. Jeg skulle feje, ordne servietter, vaske hår før klipning og sæbe ind før barbering.*

Dengang var der mange, der kom for at blive barberet med kniv, et par enkelte hver dag, men de fleste hver anden eller tredje dag.

Hver fredag aften blev butikken fyldt op af unge karle fra landet. De havde jo ikke tid på andre tidspunkter. Så var der snak og grin, og der blev fortalt historier. Mange skulle have den helt store tur med fønbløgning eller permanentning, så klokken blev tit over midnat. Jeg fik dog som regel lov at gå noget før. Seemann havde temperament, men var alligevel et ejegodt menneske. Der havde været snak om at jeg skulle i lære, men vi blev enige om, at min fremtid ikke skulle være inden for det fag, så vi skiltes som de bedste venner.

Begge forretninger slås i 1976 sammen, og Rita Mogensen og Leo Brok indretter byens første bodega med navnet »Skægget«.

I 1981 overtager Tove Lang bodegaen og kal-

Til venstre ses Ruth's Blomster før ombygning. Til højre den nuværende boghandel.

der den »Baronen«. Hun sælger i 1987, men køber atter i 1990 og kalder den »Baronessen«. Den 1/10 1997 overtager Charlotte Andersen og fortsætter til 2004.

Bredgade 18

Huset rummede den første lægebolig i byen. Fra 1895 til 1939 var O. F. Kralund byens første bosciddende læge. Han afløses i efteråret 1939 af læge Hjarsbæk Rasmussen. Fru Hjarsbæk var tandlæge og havde klinik i gavlen. Hun var en barsk dame. Bedøvelse var ikke noget, hun benyttede! Læge og tandlæge havde fælles venteværelse. Læge Nikolajsen starter som hjælpelæge hos Hjarsbæk og bor på Søndergade nr. 30. Han overtager senere klinikken, og bygger i 1960'erne lægehus på Fasanvej. Derefter sæl-

ges huset til Alfred Gay, som benytter det til beboelse. Handelsbanken forsøger sig i Kolind og åbner filial i 1975, men lukker igen i 1987. I 1988 flytter Guldbageren ind. Bagermestrene Ole og Lars Pedersen fra Gl. Kolind får udsalg. Både bageriet og forretningen overtages i 2003 af bagermester Michael Lænøe.

Den tidligere lægebolig, som også har rummet en bank og i dag er bagerbutik.

Bredgade 19

Huset er bygget i 1919, hvilket står at læse på muren.

I 1926 har Menved Svenning isenkramforretning i hele bygningen. Svenning bliver senere bogholder.

Forretningen deles, og til venstre er der broderiforretning ved Frk. Nielsen.

Til højre er der Tatol ved Harry Jørgensen. Han er bror til Hans Jørgensen, Datsun. Harry er gift med Ragnhild fra gården »Nyhåb«.

Forretningen fortsætter med Kirsten Sørensen som indehaver.

Senest er det Fru Andersen, som lukker forretningen i 1967.

Så rykker sparekassen SDS ind. Den ændrer senere navn til Unibank og senere Nordea.

Ældre folk mener, at der på 1. sal har boet en brændselshandler Stigsen, og at han benyttede den sti, der fra kulkanalen førte op til Gotfreds hus.

Bredgade 20

På et tidspunkt har der her været ligkisteforretning.

Fra før 1918 og frem til 1957 er der manufakturhandel ved Carl Liehmann.

Fra 1/10 1957 til 1/3 1988 fortsættes manufakturhandelen af Poul og Anna Malthesen.

Den 1/11 1988 flytter Kolind Boghandel ind.

Bredgade 21 »Dyrlægehuset«

I år 1900 bor dyrlæge Lauge Simonsen her.

Han afløses af dyrlæge Breinegaard. Hans søn Albrecht åbner EBM i 1926. Breinegårds datter Nanna bliver gift med Niels Nielsen. De bygger gården »Vidtskue« uden for Kolind mod Nødager.

Derefter kommer dyrlæge Qvortrup. Det fortælles, at han havde bassin med bævere i baghaven. Skindene sælger han. Qvortrup var meget aktiv i modstandsbevægelsen under 2. verdenskrig og måtte på et tidspunkt »gå under jorden«.

Et barn fra dengang fortæller, at dyrlæge Qvortrup ikke havde børn, så når fru Qvortrup, fru Stentoft og andre damer fra byen skulle ud at fiske, fik de nogle af byens børn med, for at de kunne sætte orm på krogen.

Efter krigen sælges huset til Hans Jørgensen, som indretter autoværksted i baghuset.

Datteren Åse Jørgensen indretter frisørsalon med navnet »Salon Randi«.

Senest »Salon Ulla« ved Ulla de Vischer.

Bredgade 22

I 1890'erne var der isenkramforretning og brødsalg.

Fra omkring år 1900 og frem til 1945 har isenkrammer C. J. Ladefoged forretningen.

I 1945 overtager isenkrammer Peter Nielsen.

En isenkrambutiks udvikling.

Isenkrammer Ladefoged i forretningen.

Sønnen Per Nielsen køber den af moderen. Den overtages af sønnen Jørgen, som var med til at bygge Kolind Midtpunkt. Senere overtager Erik Nymann hus og forretning, som i dag går under navnet »Kop og Kande«.

Bredgade 23

I slutningen af 1890'erne har gartner Knudsen grøntsagsbutik og fire drivhuse i bagha-

ven. Han flytter til Gl. Kolind, hvor han har frilands-gartneri. Sønnen Carl overtager forretningen. Han er en meget ivrig brandmand og opnår titlen »brandmajor«.

I 1967 overtager Ruth og Henning Nielsen og kalder forretningen »Ruths Blomster«. Og ganske pudsigt er Henning også ivrig brandmand og opnår samme stilling som forgængeren – nutidens titel er vist indsatsleder.

Bredgade 24

Her har været manufakturhandel, hvor ejeren hed Larsen. I 1926 har frøken N. Nielsen »Kolind trikotageforretning/hatteforretning« med 6-7 ansatte.

Før 2. verdenskrig har der været slagterforretning med en slagter Olsen. Under krigen er det slagter Jensen.

I 1947 flytter elektriker Anton Mogensen ind. Hans søn Alex fortsætter Kolind El-Service.

Bredgade 25

Hvornår huset er bygget, vides ikke. Kurt Andersen ved, at årstallet for husets opførelse var placeret på gavlene. På den synlige gavl står der »18«. Den anden gavl blev blændet, da nr. 27 udvidede og byggedes sammen med nr. 25. Så om det er bygget i 18?? eller i 1918, ved vi ikke. Der har boet en malermester Hansen. Han har på et tidspunkt bygget

karnappen på det oprindelige hus. Under et besøg nede hos sadelmager Jensen blev han dårlig. Men han ville ikke bæres hjem om dagen, så han blev lig-

KOLIND TAPET- OG FARVEHANDEL	
P. ANDERSEN - TELF. 62	
1/2 St. Linnis	2.25
1 p. Linnis	4.75
	6.90

Fra før lommeregnerens tid...

Kreative husnumre findes også i Kolind.

gende til det blev mørkt. Kort efter han var kommet hjem, døde han. I 1934 starter malermester Peter Andersen »Kolind Tapet- og Farvehandel«. Den overtages af sønnen Kurt, som lukker forretningen 31/12 2002.

Bredgade 26

Fra 1913: Træhandel og Hatteforretning ved Niels Georg Nielsen og hustru.

N.G. Nielsen (1867 – 1934) og hustru Johanne (1870 – 1960). Han er træskokarl, og handler med træsko, træriver, skafter osv. som han selv fremstiller. Han sælger også kartofler, opkøber og sælger hør fra Kolindsund. Han er en høj og kraftig mand, med mundheldet: »Hør, halm, hakkelse og smukke damer«. Han går i spidssnude træsko, som klapper, når han om aftenen går hjem fra kroen. Han ville gerne have en øl, og derfor kom han ofte ned til sadelmager Jensen med 22 øre, nemlig hvad to øl kostede.

Postkort fra 22/9 1913 og et rigtigt familie-billede. Vindue nr. 1 og 2 i stueetagen: Ud-stilling af trævarer og værksted. I døren: Niels Georg Nielsen. Vindue 3 og 4: Udstil-ling af damehatte. I det sidste vindue ses Johanne Kirstine Oline, født Mikkelsen. På 1. sal i vindue nr. 5 fra venstre ses Kla-
ra Nielsen.

Johanne havde hatteforretningen, og hun syede også for folk.

Johannes' søster Karoline boede hos dem de sidste år, inden hun døde i 1939.

De havde fire børn: Karl Alfred som er karl på Søholm, elev på Vilhelmsborg, togfører i Esbjerg og grænsebetjent under 1. verdenskrig. Klara der er lam af engelsksyge. Johannes Georg der uddannes som mejerist og har mælkeforretning i Esbjerg. Han overtager huset i Kolind efter 2. verdenskrig og bliver murerarbejdsmand ved murer Knudsen. Desuden hjælper han på kirkegården.

Han kaldes »Gogge«. Sikkert et øgenavn, som bager Rask Jensen havde fundet på.

Herluf er landbrugsmedhjælper.

I huset har Evin Jensen («Salle-posten») haft træskomageri. Han er cykelpost i 31 år frem til 1970, og det fortælles, at han i samtlige år har benyttet samme cykel.

På et tidspunkt er der kiosk med tobak og blade.

Postkort af Al-fred Nielsen, født 7/6-1895 i Kolind.

»Vilhelmsborg 23/11-1913.

Kære Onkel og Tante. Jeg vil skrive et paar Ord til Edei, da jeg har faaet en ny Plads i nærheden af Odder paa en stor Gaard paa 9 hundrede Tønder og jeg er Elev derude, men vi faar en Daarlig Kaast vi faar aldrig Kaffe Teh eller Segtebrød. Kun Mælk og Rugbrød. Nu en Venlig Hilsen Alfred Nielsen Vilhelmsborg pr Maarslet«

Postkort dateret 7/8 1908. Sendt fra Kelstrup til Kjellerup. Hilsenen slutter med »Uha hvor det er varmt«. Så også dengang var august en varm måned. Til højre ses den nuværende boghandel og isenkræmmerforretning.

I 1941 har Bech Adamsen isbutik og forsikringsagentur for "Nordisk liv og ulykke«. Han kørte også mælk for Sivested Mejeri. Der har været skomager ved »Sorte Ole« Pedersen, som er broder til fru elektriker Mogenssen. Han boede sammen med moderen i Bred-

Samme hus men med 50 års mellemrum. 1929 og 1979.

gade 33, hvor han også opdrættede og solgte undulater og finker. Derefter er der elektrikerforretning.

I 1981 flytter John Andersen ind med Kolind Tropehandel.

Han afløses i 1985 af en gavebutik, ejet af Ulrik Lundbergh, Grøntang. Senest »Kolind Døgnbutik«.

Bredgade 27

I år 1900 er der karetmager i gården. Man ved, at der i hvert fald har været en karetmager ved navn Pedersen.

I 1929 overtager karetmager M. Christensen (senere »Vaskebjørnen«) virksomheden. Han fabrikere bl.a. arbejdsvogne og fjedervogne. Da faget dør ud, starter han Kolind Dampvaskeri omkring 1954. Vaskeriet lukker i 1979. »Vaskebjørnen« var slagfærdig, han var altid

Navne	1957
Robert Bang	100
Møller & Gay	75
Drasbeks Hotel	250
Klm. E. Nielsen	20,-
Slagter Sørensen	200
Bager Rask Jensen	20kr
Sadelmager J. Jensen	10kr
" Aa. Jensen	5kr
Birthe Christensen	1000
Rudolf Jensen	25kr
Bach Andersen	35.00
Skomager Keiser	20 kr
Kammer. S. Keiser	1500
Fru. L. Madsen	15kr
Mosegaard	15-
Marie Pedersen	10.00
Bødker Pedersen	15kr
G. Kjeldsen	10kr.
Dyrlæge Rasmussen	10kr
Tømmerhandler	10kr
Snedker Rasmussen	10kr.
Klm. Thomsen	25.00
Slikkenslager Jensen	1000
Barber R. Pedersen	1000
Thygesen & Ishøy	20.00
Skom. Poul Pedersen	3000
Cykleh. Jacobsen	35.00
Brugsforeningen	5000
DK Dragsted	30.00
Tatol	1500
Maler Andersen	1000
Fru Liehmann	2500
Barber Zeemann	15.00
Landmandsbanken	25.-
Gatruer Knudsen	10kr
Damefrisør E. Nielsen	1500
" Sørensen	1500
Elektriker Mogensen	20-
Vaskeriet	35.00
Bogtrykkeriet	1500
Bogh. Kjær Andersen	2000
Snedker O. Keiser	10.-
Vulkanisør Rasmussen	10-
Eline Andersen	10-
Ansgar Pedersen	10-
Marius Nielsen	10-

Udsnit af indbetalere til
julebelysningen 1954.

klar med en kvik bemærkning – og kuldskær var han ikke, han skovlede gerne sne i undertrøje!

I forretningen har Randers Dagblad med redaktør Kjeldgaard haft redaktion/kontor. Forretningen har også været benyttet af urmager Thomsen, hvis kone havde frisørsalon i Bredgade nr. 13.

I 2004 hedder forretningen BIMBO og handler med musikinstrumenter.

Bredgade 28a

Huset bygges omkring 1950 af vulkanisør Rasmussen. Han har i starten udsalg fra vulkaniseringsanstalten, men starter derefter i den venstre forretning en gartnerforretning.

Denne overtages i 1954 af gartner Hougaard, som kommer fra Grenå.

Til højre er der – dog kun i 2 måneder - portrætfotograf.

Derefter bliver der skomagerbutik med Harry Damsgaard, som på grund af en lam arm kaldes »Den skæve skomager«. Skomageren tippede hver uge og gik meget op i det. Så det skyldtes sikkert ikke kun held, at han et par gange var heldig at vinde et større beløb. Gevinster, som var med til at gøre det muligt for ham at fejre sin 60-årsdag med fest på Drasbeks Hotel.

Senere overtager gartner Hougaard begge forretninger. Han og hans kone lukker i 1983.

Derefter forsøger en anden gartner sig under navnet Kolind Blomster, men lukker efter kort tid.

I 1993 åbnes »Kiosk 28«.

H. H. Schmidt åbner frisørsalon 1. februar 1998 efter at have været mange år i Bredgade nr. 13. Efter hans død fortsætter frisørsalon »Amadeus«.

Bredgade 28b

I 1940'erne har vulkanisør Rasmussen vulkaniseringsanstalt. På grund af jobbet tildeles han kælenavnet: »Gummiplanten«. Han bygger Bredgade nr. 28a.

Omkring 1957 starter kurvemager Villy O.

Mikkelsen, som man ved at benytte hans forbogstaver giver kælenavnet »VOM«. Villy O. Mikkelsen driver en gros forretning med bl.a. flettede produkter og produkter fremstillet af træ. F.eks. sælges udskårne gæstebøger fremstillet af snedker Harry Jensen, Lyngby.

Bredgade 29

I slutningen af 1890'erne har ølhandler Gustav Jensen butik og lager. Han var gift med C. C. Drasbeks datter Anne.

I januar 1918 stiftes Banken for Kolind og Omegn. Man lejer sig ind hos hestehandler H. P. Nielsen, som da ejer ejendommen.

Banken starter på hjørnet, men flytter se-

Hjørnet af Bredgade og Drasbeksgade med Banken for Kolind og Omegn.

nere hen i den anden halvdel af bygningen op mod torvet. I 1922 ansættes Johannes A. Nielsen som bogholder. Han var vestjyde fra Holstebro og havde fået sin bankuddannelse i Brødstrup Bank, Holstebro Bank og Åby

Bankansatte år 1926. Fra venstre: Amalie Sørensen, Jens Greve, Johs. Nielsen og bogholder Andersen.

Bankdirektør Johannes A. Nielsen.

Bank i Åbyhøj. I 1931 bliver han administrerende direktør i samarbejde med boghandler E. Andersen og gdr. Th. P. Thomassen, og fra 1943 bliver han enedirektør.

Han trækker sig tilbage i 1967. Han var fremsynet nok til at være blandt initiativtagerne, da Banken for Kolind og omegn, Banken for Grenå og omegn og Folkebanken i Allingåbro i 1965 fusionerer til egnsbanken Djurslands Bank.

Der stod respekt om J. A. Nielsen. Han skelkede ikke mellem høj og lav, når nogen bad om hans bistand. Han var aktiv på mange områder, idet han deltog i talrige bestyrelser og var medstifter af FDF i Kolind.

Fra 1941 til 1972 har Keiser Møbler forretning på hjørnet. Først Otto Keiser og senere sønnen Mogens.

1972 – 1976: Midtdjurs Radio og TV.

Smedien rives ned i 1946.

På 1. sal var der en tandlæge fra Grenå. Han havde åbent 2 dage om ugen. I slutningen af 1920'erne hed tandlægen Højholdt.

Der har også været fotoatelier. I 1947 var det en fotograf ved navn K. Lund.

På 2. sal havde Esther Heden, gift med Kaj Brøsted Jensen, tandteknik. Hun flytter senere til Drasbeksgade.

Bredgade fra omkring år 1900. Til højre Kapelvej og til venstre Vesterågade. På hjørnet til venstre ligger smedien.

Djurslands Bank køber i 1980 hjørneejendommen og det første hus på Drasbeksgade, nedriver dem begge og bygger den nuværende bygning.

Bredgade 30

I 1893 bosatte smed Niels Rasmussen (1. generation) sig her og havde smedie i et hus, som lå helt ud til hjørnet ved Vesterågade. Senere overtog sønnen Søren Rasmussen (2. generation).

3. generation hedder også Niels som sin farfar og fortsætter i fædrenes spor.

1946 rives selve smedien ned, og der bygges en ny på modsatte side af Vesterågade.

Boghandler og bogtrykker Elias Andersen købte huset i 1948 af smed Rasmussen og boede der til sin død. Som pensionist fortsatte han med at indramme billeder i boghandelen over for.

Bredgade 32

Forretningen hed »Kolind Kontante Kolonialforretning«.

Den ombygges i 1932, hvor man bl.a. ændrer indgangspartiet. Fra at skulle op af en række trapper i hjørnet, kan man nu gå direkte ind i butikken fra fortovet.

Frem til 1958 er det købmand Ansgar Peder-

sen. Han var også søndagsskolelærer. Fra 1958 til 1961 har købmand Mogens Hildgaard forretningen. Hans hustru har damefrisørsalon i samme bygning. Hans reklame lød: »Kaffe på kanden – den og ingen anden«.

1961 til 1985: Købmand Frede Bjerregaard. Sidst var der en butik med gaveartikler.

Bredgade 33

Omkring 1930 var der »Fransk vask og stryging«. Indehaveren var en ugift dame.

På et tidspunkt har der været Kommunkontor.

Omkring 1940 fungerer skræddermester C. Petersen på 1. sal.

Lærer Malfeld fra skolen i Gl. Kolind køber huset. Han var gift med bager Nørugaards ældste datter Dagny. Deres datter, Kisser, bor i mange år i huset.

Bredgade nr. 32 – før ombygningen i 1932.

Hotel Kolind i slutningen af 1940'erne.

Bredgade 34

I 1907 bygges »Landbohjem«.

By og omegn danner et aktieselskab med forstkandidat Chr. Dalsgaard som formand og bygger hotellet. Hilda Dalsgaard bliver daglig leder. Dalsgaard overtager det i 1922 og kalder det »Hotel Kolind«.

Der er rejsestald med plads til mange heste. Der er svinesti og hønsegård bag hotellet. Her endte resterne fra restaurationen. Der anlægges

en overdækket keglebane langs med åen.

I mange år var der en tjenestepige ved navn Gammel Maren. Det fortælles, at Dalsgaards søn, Henning, en morgen ikke havde spist sin øllebrød, før han skulle med toget til skole i Ryomgård. Fru Dalsgaard beder da Gammel Maren om at løbe efter ham til stationen med øllebrøden. Det gør hun, men om drengen nåede at indtage sin morgenmad før afgang, vides ikke.

Maren mister den venstre arm, men brodere vil hun. Så hos Frk. Christensen i Bredgade 6 laver man en hul trækasse, hvor sytøjet kan spændes ud over. Så kan Maren sy stramaj ved at føre højre arm op og ned gennem kassen.

I 1933 køber Lars Christian Hougaard hotellet, men kun på betingelse af, at kokkepigen følger med. Det gør Jensine, og hun bliver til fru Hougaard.

Under krigen fungerer en del af hotellet som tysk kaserne.

1. februar 1980 køber Hugo og Jonna Svendsen hotellet. Sidst drives det af Helle Rasmussen (barnebarn af Hougaard) og Helene Petersen. De lukker i 1990, hvorefter det bygges om til beboelse.

Bredgade 35

De ældste billeder viser, at der i årene før 1916 har været »Flensborg-udsalg».

I 1916 køber Elias Andersen ejendommen og etablerer boghandel og bogtrykkeri.

Omkring 1910.

I 1948 overtages boghandelen af sønnen Evald Kjær Andersen, og bogtrykkeriet i baghuset af sønnen Aage Kjær Andersen. Knud Jensen starter i 1949 som bydreng og i 1950 får han læreplads som håndsætter. Han fortæller: *Læretiden var 4½ år. Det var en usædvanlig god læreplads med en meget venlig og familier atmosfære. Jeg skulle på teknisk skole i Århus 3 uger de sidste to læreår. Ellers var der ingen aftenundervisning i Kolind, men Aage Kjær Andersen tilbød mig og betalte for et tre-årigt ophold på Handelsskolen i Ryomgård. Desuden fik jeg lov at blive som svend i et halvt år, inden jeg skulle ind som soldat.*

Elias Andersen flytter over i Bredgade 30. Da han er sognefoged, skal bankerne aflevere kaserede stempelmærker hos ham.

Trykkeriet købes i 1966 af Svend Andersen, Kolind Bogtrykkeri. I 1968 flyttes trykkeriet til nybyggede lokaler på Mårupvej.

Bredgade 35 omkring 1920.

Boghandelen overtages af Vilhelm Hansens Boghandel 1. februar 1975 med Finn Pedersen som daglig leder. Han husker Evald Kjær Andersen som et venligt, reelt og på alle måder fint menneske. Evald kunne få besøg af en handelsrejsende, og selvom han måske ikke lige manglede nogle varer – så købte han alligevel lidt for »han havde taget toget helt fra Århus, bare for at besøge os...« Evald var også meget musikalsk, og de første år Finn Pedersen arbejdede i boghandelen og Evald og Gudrun stadig boede ovenpå, kunne han gennem loftet nyde Evalds cello- og klaverspil. De sidste par år dog kun klaverspil, da fingrene ikke længere kunne klare celloens strenge.

Senere er der forretning med rideudstyr.

I 1993 indretter Sudanmissionen en genbrugsbutik.

I gården har bl.a. Kolind Malerforretning I/S haft lokaler, senere har Klaus Prüfer haft vinlager i de gamle trykkerilokaler.

Bredgade 37

Man ved, at der i 1907 var »Sæbehus«. Indehaveren kaldtes »Sæbemutter« og var meget krumbøjet. Børnene var lidt bange for hende, da hun mindede dem om en heks.

Derefter indretter »Oste-Line« sig med osteforretning. Ostene lå på disken og udsendte en dejlig duft, kan gamle kunder huske. Hun

Markedsdag. Serveringshuset ses til venstre.

beskrives således: »Dyr var hun ikke, og ikke en dame af mange ord.«

Fra 1954 er der beboelse for gartner Hougaards familie. Tårnet på den venstre del af bygningen rives ned efter 1954.

Bredgade 38

På arealet hvor Marius Nielsen har maskinforretning i dag, lå der et »serveringshus«, som var ejet af Drasbeks Hotel. Her havde hotellet udskænkning, når der var markeder. Mon ikke det er bygget for at kunne konkurrere med Hotel Kolind, som jo nærmest lå på markedspladsen? Det fortælles, at vandet til brygning af kaf-

fepunchekaffe blev hentet fra åen på den ene side af huset, og at man afleverede kroppens overskud af vand på den modsatte side. Hvis det er rigtigt, kan man håbe, at der er taget hensyn til strømretningen.

I 1960 bygger Marius Nielsen og sønner. Firmaet startede på Bredgade nr. 4 i 1922.

I 1943 byggedes værkstedet i Bredgade 45.

Bredgade 39

På 1. sal var der fra 1918 til midt i 1930'erne hjemmebageri ved Marie Mogensen. Hendes napoleonskager var meget efterspurgt.

Herefter er der bolig for vognmand Albert

Therkildsen. Det er hans lastbil, som i 1932 købes og ombygges til brandbil. I kælderen var der fra 1910 øl-udsalg og tobaksvarer.

I slutningen af 1940'erne havde cykelhandler Duus værksted og forretning. Hans kone var syerske og syede bl.a. konfirmationskjoler.

I 1959 har vognmand Albert Therkildsens kone en is- og slikbutik. Senere har Lokala-visen haft kontor i lokalerne.

Bredgade 40

I år 1900 lå et lille hus på hjørnet af Bredgade og Mårupvej. Her havde sadelmager Knudsen sit værksted. Ved siden af lå et gammelt bindingsværkshus med stråtag.

Th. Danielsen starter i 1928 i lejede lokaler i Bredgade 28B under navnet »Kolind ny snedker-forretning«. I 1934 køber han det stråtede bindingsværkshus. Det rives ned, og der bygges forretning og værksted.

Bindingsværkshuset som Th. Danielsen køber i 1934.

Ved åbningen af den nye butik kan man købe en komplet dagligstue med sofa, tre lænestole og sofabord for 150,- kr. Et imiteret linoleumstæppe koster ca. 12 kr. I 1939 udvider han igen, idet der bygges beboelse på 1. sal. Virksomheden består af både Kolind Møbelforretning og Kolind Møbelfabrik med 4 snedkersvende og 2 lærlinge.

Danielsens nybygning i 1934 med forretning og snedkerværksted.

Man fabrikerede bl.a. chatoller, som solgtes over hele landet. I 1954 udvides atter. I 1971 købes sadelmager Knudsens hus. Det rives ned, og der bygges udstillingslokaler med fladt tag. I 1978 stopper Thorvald Danielsen og overlader driften til sønnen Erik Danielsen. M/K-tæpper overtager forretningslokalerne i 1983 og fortsætter frem til 1996. Herefter omdannes det hele til beboelse.

Bredgade 41

I 1929 bor træskomager Marinus Rasmussen og hans kone Frida i hjørnehuset. Han var også portør på Stationen. Frida havde slikbutik, hvor en isvaffel kunne fås for 5 øre. Huset rives ned, da Kolind Auto-Central skal udvide.

Træskomagerens hjørneejendom omkring 1930. Optøget må være på vej til »Anlægget« til opvisning. Fanen er fra Kolind Gymnastikforening.

Sadelmager Knudsens hus på hjørnet af Bredgade og Mårupvej. I forgrunden én af afrikanerne som i midten af 1960'erne var på kursus på Specialarbejderskolen.

Bredgade 43

Her lå smed Hammers smedie. Han boede privat i Gl. Kolind. Smed Hammers søn eksperimenterede med møgspredere – man kaldte firmaet for Hammer og Søm.

Bredgade 45

Marius Nielsen bygger værksted i 1943 og flytter fra Bredgade nr. 4.

Markedspladsen benyttes ikke kun til dyremarkeder. Her er det første bilmarked i Kolind i 1955. I baggrunden ses den nye brandstation og Højskolen.

Bredgade 47

Markedshallen indvies 13/9 1961 under navnet »Djurslands Landboauktioner«. I 1987 overtager Kolind Håndværker- og Borgerforening, og den får navnet »Byhallen«.

Bredgade 49

Fra 1877 til 1888 ejes Kolind Kro og købmandshandel af C. C. Drasbek, som tidligere har haft Mårupvad Kro. Kroen bliver senere til et Afholdshotel. Kroens sal benyttes af skoleeleverne fra skolen i Gammel Kolind til indendørs gymnastik.

Fra ca. 1907 til 1938 har købmand Mikkelsen forretningen på hjørnet. Derefter er det Muse og Carl Laursen, som havde beboelse hvor det nuværende diskotek er. Så følger købmand Dannemand og sidst købmand Olesen.

I begyndelsen af 1960'erne startes specialarbejderskolen. Direktør la Cour fra Pindstrup Mosebrug køber hotellet, hvor der i 1963 indrettes cafeteria til kursisterne. Børge Halvgaard bliver daglig leder af skolen. Han får bolig i et

hus bag hotellet. Det var tidligere gdr. Kristian Bagers aftægtshus.

Ellen Margrethe Sørensen, Ebdrup, bliver bestyrer af cafeteriet.

1966: Kursistbolig for afrikanere og grønlandere fra Specialarbejderskolen.

Så får huset en lidt omtumlet tilværelse:

1973: Cafeteria og kontorer for sagfører Lars Pedersen.

Et smukt billede fra 1946. Her ses brolægningen, som prydede Bredgade frem til 1964.

Brolæggerholdet poserer for fotografen ved Kapelvejs udmunding i Bredgade. Vi har kun navn på to af personerne. Stående nr. 1 fra venstre Robert Frederiksen og siddende nr. 2 fra højre Jens Peter Frederiksen. Kan nogen hjælpe med flere navne?

9/4 1974: Kolind Cafeteria og restaurant »Toppen« åbner.

1981: Genåbnes efter længere tids lukning v. Knud Erik Søgaard.

1983: Diskotek »Limelight«.

1987: Diskotek »Starbow«.

Diskotek »George Washington«.

Bredgade brolægges 1928/29

Stenene lægges i flotte buede mønstre. Kantstenene var udhugget af bornholmsk granit. En flot gade – siger flere indbyggere, som kan huske den. Nogle kan huske, at de som børn var lidt bange for de tilrejsende brolæggere. Brostenene pilles op igen i 1964 og der asfalteres, nu hvor gaden alligevel var gravet op, fordi der skulle nedlægges fjernvarmerør.

Stadion Allé

Hvor tømmerhandelens lade ligger i dag (lige efter Midtdjurs Radio og TV, på venstre hånd) lå der tidligere to bygninger, som tilhørte den gamle købmandshandel. De blev senere »omkringbygget« af tømmerladen. Gå en tur ind i laden og kig til højre og venstre. Her står de gamle mure stadig med vinduer og dørpartier.

I den ene bygning var der kværn og korn og foderstoffer. I kælderen saltede man skind og huder, for at de kunne holde sig. I den anden bygning var der ægpakkeri, som blev passet af »Pikkeren« og hans kone Nikoline. Senere var det værksted for snedker Otto Keiser (forretning i Bredgade nr. 29), som havde den senere tømmermester Søren Bjerregaard ansat.

I baggrunden ses købmandsbutikken, Bredgade nr. 2. Forrest de to lagerbygninger som senere overbygges af et fælles tag.

I den tredje bygning var der lager for kul og koks og hestestald, så landmændene kunne »stalde op«, når de ventede på at få kværnet eller skulle op i byen for at handle.

Mellem bygningerne havde »Søren Fragtmand« Jensen, som boede i Vesterågade 26, garage.

Stadion Allé 3

Huset er bygget i 1895 af røde mursten med meget hårde fuger af cement.

Fra 1955 til 1994 bor købmandsfamilien Arne og Sigrid Nielsen og deres 5 børn i huset. De har købmandshandelen i Bredgade nr. 2.

Stadion Allé 5

På et tidspunkt skal der efter sigende have været ølbryggeri, men ellers er det vognmænd, som har boet i huset og benyttet garagerne bag huset.

Først vognmand Rønde. Han havde en ugift datter, Edith, som i 1940'erne var leder af de grønne pigespejdere, som holdt møder i baghuset. Edith overtog senere et pensionat på Mols. Derefter vognmand Helbo og senest vognmand Jørgen Munk. I dag benyttes huset af Distriktpsychiatrien. I 1944 kom L. Simonsen og hans hustru Metha til byen. Han starter smedie i garagen. Firmaet flytter i 1946 til gården i Gl. Kolind.

Stadion Allé 7

Poul Hennings Taxi

»Anlægget«

Området ved Stadion Alle har gennem tiden været benævnt som »anlægget«. Ret meget anlæg kan man ikke sige, der er i dag, hvis man med ordet forestiller sig noget i retning af en park.

Men – der har været et rigtigt anlæg. Yderst mod Bugtrup var – og er – der kolonihaver. Inden for disse anlægger C. Drasbek omkring 1920 et anlæg med træer, blomster og græs, som stilles til rådighed for byens borgere, når de vil vandre en søndagstur. Tættest på byen anlægger han et stadion, hvor de unge kan dyrke idræt og boldspil. Tilbage er der i dag kun en del af

Kolind dyrskue 1938. I baggrunden ses købmand Nielsens hus.

fodboldbanen, som gennem tiden også har været benyttet til dyrskuer og til omrejsende cirkus'er. Når man ser på arealet i dag, kan man godt undre sig lidt over, hvordan man med datidens redskaber kunne frembringe så plan en flade, som stadion jo var. Der må have været mange skovle og river i gang!

Kolonihaverne er udstykket i maj 1918. I købekontrakten fra 20. april 1918 står at læse: *Undertegnede Forstkandidat Dalsgaard af Kolind erkender at have solgt og overdraget, ligesom jeg herved sælger og overdrager til Kreaturhandler V. Blaase, Kreaturhandler V. Brædder, Skræddermester J. Carlsen, Landpostbud A. Dohn, Hotel-ejer K. Drasbek, Frøken Christine Hansen, Snedkermester A. C. Hansen, Detaillist Anna Drasbek Jensen, Skomagermester Chr. Jensen, Landpostbud Kjær, Barber Kvist, Bødker C. Pedersen og Slagtermester Wohlert, alle af Kolind, en Parcel af den mig tilhørende Ejendom Matr. Nr. 10 cn af Kolind, hvilken Parcel, der er afsat i Marken, mod Øst grænser til Drasbeks Plantage, mod Vest til Matr. Nr. 8 a Bugtrup, mod Nord til Grøften, mod Syd til Granhækken ved Vejen.*

Af et kautionsslån fra samme dato kan vi se, at køberne har lånt 3.000 kr. i Banken for Kolind og Omegn A/S.

»Kolonien«, som haverne kaldtes, udgør 5.423 kv.meter og opdeles i 13 parceller.

Mellem køberne oprettes en overenskomst,

som ikke kan opsiges, så længe *interesselaget* består.

Heri bestemmes, at der trækkes lod om de forskellige haver, at haverne *udelukkende og alene* anvendes som kolonihaver, at der kun må bygges lysthuse, at selskabet bekoster anlæg af bro over grøften, anlæg af vej og stier, samt trådhegn mod vest, at ingen må sælge, overdrage eller bortleje til andre uden selskabets samtykke.

Selskabet vælger en bestyrelse på tre mand, som fungerer i tre år, dog afgår én hvert år ved lodtrækning blandt de øvrige. Forhandlingerne skal nedfældes i en protokol.

I forhandlingsprotokollen for »Kolonien« er det første referat fra 4. februar 1920:

»Mødt 7 Mand. Drasbek afgik efter Ønske som Sekretær. Valgt blev Slagter Wohlert. P. Hansen vil for 30 Kr. Aarlig holde Gangene i Stand som sædvanlig.«

Ved læsning af protokollen kan man se, at det er alle sociale lag, som har været repræsenteret i kolonihaverne, bl.a. selvstændige erhvervsdrivende, håndværkere, portører, lærere og husmødre.

Prisen på en kolonihave må have fulgt konjunkturerne. I et skøde fra 1920 kan vi se, at kreaturhandler Vilh. Brædder sælger sin lod for 210,- kr. til slagtermester Carl Petersen. I 1930 sælger snedkermester A. C. Hansen sin trettende part til Jens Severin Jensen for 125,- kr.

Søndergade

Hvor Søndergade ligger i dag, var der tidligere en grusvej – måske kun et hjulspor – som førte fra jernbanen og op over bakken ved den nuværende Bugtrupvej og videre ned til datidens eneste bebyggelse i området, nemlig gdr. Kroers gård ved nuværende Vesterågade. Vejen fik senere navnet Dalsgaardsvej efter forstkandidaten, som ejede gården i begyndelsen af 1900-tallet.

Søndergade 1

Her har boet en skorstensfejermester Jensen. Han afløses af skorstensfejermester Aarestrup.

Omkring 1930 bor dyrlæge Breinegård i huset.

Så bliver der Politistation med landbetjent Pedersen. Han var med i modstandsbevægelsen og måtte »gå under jorden« under 2. verdenskrig.

I 1970'erne: Kolind Brøndboring ved Nielsen.

Søndergade 2

I februar 1918 etablerer Djurslands Landmandsbank sig i Kolind.

Den skifter først navn til Landmandsbanken og derefter til Den Danske Bank og senest blot Danske Bank.

Søndergade 3

I 1938 boede jordemoder fru Pedersen her. Hendes mand var fiskehandler.

Senere er det fragtmand Tage Hansen, som også havde Tuborg-depot. Hans kone, Magda, var servitrice på Drasbeks Hotel.

Søndergade 4

I 1947 etablerer Bach Andersen sig med mange forskellige varetyper: biler, knallerter, cykler, motorcykler, radio/TV, jagtudstyr, tips, barnevogne, benzinsalg og køleskabe.

I 1989 overtager Ejgild Rasmussen forretningen under navnet »Bach Andersens Eftf.«

I 1986 åbner Nimtofte Apotek en filial med navnet: Kolind Apoteksudsalg. Tidligere havde isenkræmmer P. Nielsen haft håndkøbsudsalg.

På 1. sal har der på et tidspunkt boet en frk. Jensen, som var fotograf.

Søndergade 9. Den gamle gård før branden i 1926.

Søndergade 5

Kolind Vandværk bygger i 1930 et nyt vandværk som afløser for det gamle, der lå bag Bredgade nr. 8. Året før, altså i 1929, er der gravet vandrør ned til diverse huse. Det var på samme tid, man brolagde Bredgade.

Søndergade 6

I 1986 bygges Dyrlægeklinikken.

På hjørnet på p-pladsen lå en lille ejendom med lidt jord og dyr.

Sadelmager Jens Jensen starter her i 1884, før han i 1888 flytter til Bredgade 1.

Barber Richard Pedersen, som i midten af 1940'erne flytter til Bredgade 13 startede også her. Derefter kommer der iskiosk: »Eventyr-Klara«.

Søndergade 8

Nogle fremsynede håndværkere opretter en teknisk skole, der først har til huse i det gamle forsamlingshus, og i 1908 bygges nr. 8 til undervisningsbrug. Af lærere kan bl.a. nævnes arkitekt Ginnerup og senere tømrer J. P. Høj, Valdemar Høj, Svend Rasmussen, tømrer Rasmussen.

I slutningen af 1930'erne havde Landboforeningens ungdomssektion undervisning i huset. Teknisk Skole lukker i 1962.

Derefter benyttes bygningen til beboelse og undervisning for Specialarbejderskolen.

I oktober 1965 køber el-installatør H.E. Pedersen og hustruen Alice bygningen af Specialarbejderskolen og flytter både beboelse og forretning fra Drasbeksgade nr. 9a.

Virksomheden sælges i 1991 til Jons el, som

kun bruger lokalerne på Bugtrupvej, og forretningslokalerne på Søndergade udlejes i 1992 til ejendomsmægler Jonna Juul Thomsen og fra 1/5 1996 til Boligbørsen.

Søndergade 20

Dagbladet Djursland har haft lokalredaktion ved Jette Rygaard. Da Kolind Midtpunkt blev bygget, flyttede redaktionen hertil.

Udstykning fra gdr. Kroer

Hvor Søndergade munder ud i Vesterågade, findes resterne af gdr. Kroers gamle 4-længede gård. Det er på denne gårds jorder, man begyndte at bygge »Ny Kolind« eller »Kolind Stationsby«. Gården ejes i begyndelsen af 1900-tallet af forstkandidat Dalsgaard. Han bosæt-

ter sig senere på Hotel Kolind.

På venstre side af vejen er det kun halvdelen af stuehuset, der står i dag. Den anden halvdel og en længe nedbrændte i august 1926. Familien Dalsgaard boede på hotellet, da gården brændte. På højre side af gaden indgår resterne af en af længerne i de sammenbyggede huse.

På arealet ved siden af stuehuset lå ajlebeholderne, som i midten af 1920'erne var fyldt op med jord.

Christen Dalsgaard var forstkandidat og nedsatte sig i 1895 som planteskoleejer i Kolind. Han fik opbygget en betydelig virksomhed, bl.a. leverede han træer til det store plantningsarbejde, da man tilplantede Ydesminde Plantage.

I begyndelsen af århundredet importerede han polske piger til landet for at få hjælp til

Familien Dalsgaard i haven i 1908. Billedet stammer fra et postkort. På bagsiden er der ønsket om »en god og vel-signet julefest med glæde i alle sind!« Slutordene lyder: »Hvad siger I dog om Cook? Er det ikke redsomt?« Mon ikke der henvises til den amerikanske polarforsker, som i 1907-09 var på rejse ved Nordpolen?

*Forstkandidat
Chr. Dalsgaard.*

arbejdet med at holde rent mellem planterne. De boede i en bygning, hvor Fuglsang-kvarteret ligger i dag.

I 1901 blev han gift med formanden for Jordemoderforeningen i København, jordemoder Hilda Høgsbro. Da hun flyttede til Kolind, opgav hun sit arbejde som jordemoder, men ikke sit kvindepolitiske engagement. Hun gjorde gennem årene et stort arbejde i Dansk Kvindesamfund. De fik 4 børn. Hun døde i

Grønnevej

Grønnevej 2

Først var her vaskeri. Derefter frysehus. Nu beboelse.

1961, over 100 år gammel. Hun har altså været over 41 år, da hun fik sit første barn – og fire i alt – ganske godt klaret.

I 1922 overtog Christen Dalsgaard Hotel Kolind, som han ejede en halv snes år. I slutningen af tyverne udstykkede han jord på Bugtrup Mark til to husmandssteder, i dag Skarresøvej 1 og 2.

Det fortælles, at Dalsgaard normalt var iklædt jægerudstyr, d.v.s. spidsbukser og viklers. Han havde to hunde, som ofte fik lov til at løbe løs. De kunne finde på at gå til angreb på får og lam på de omliggende marker. En dag var de kommet ud til Petersminde, men hjorddrenge Hans jog dem tilbage til Kolind. Han gik ind på hotellet og skældte ud over, at de ville æde hans får. Det mente Dalsgaard ikke kunne passe, for hundene havde været hjemme hele tiden. Nå, sagde Hans, hvorfor ligger de så og puster sådan?

**Kolind Husmandsforenings
Husholdningskreds**
afholder
ANDESPIL
i Taastrup Forsamlingshus Lørdag d.
21. Oktober Kl. 20.
MANGE GODE NUMRE
Efter Andespillet tømmes de med-
bragte Madkurve, og til Slut en
SVINGOM.

Drasbeksgade

Omkring 1920 hed den *Drasbeksvej* og strækningen fra Bredgade til hotellet hed *Jernbanegade*.

Drasbeksgade 1

Vognmand Frede Carlsen, hvis forældre boede i nr. 3.

Hans kone Erna havde rulleforretning i kælderen. Huset blev revet ned i forbindelse med udvidelsen af Djurslands Bank i 1980.

Drasbeksgade 2

I 1926 havde Chr. Jensen Kolind Skotøjsforretning. Han flytter muligvis til Bredgade 13. Derefter er der slagterforretning ved slagter Bille.

*Hvorfor
mon der
er to
skilte?*

Drasbeksgade 3

Skrædder Carlsen, som også havde Ceres-depot. Carlsen var gammeldags skrædder, som sad i »skrædderstilling« oppe på bordet, når han syede.

Drasbeksgade 4

Skrædder Reffstrup havde i mange år skrædderforretning i Ryomgård, men flyttede til Kolind omkring 1960 og fortsatte her til omkring 1990. Han havde også indlevering af tøj til rensning.

Hans kone havde damefrisørsalon, som senere overtages af datteren Vinnie.

Drasbeksgade 5

Tandteknik: Esther Heden Jensen, gift med Kaj Brøsted Jensen.

Drasbeksgade 6

Her havde automekaniker/smedemester Oskar Jensen værksted. Beboelsen lå bag værkstedet og var sammenbygget med dette. Når køkkenvinduet blev lukket op, var det ind i værkstedet! Så det har været nemt at få kaldt ind til middagsmad.

Sønnen Kaj Brøsted Jensen overtager værkstedet. Han bliver senere faglærer på Specialarbejder-skolen.

Drasbeksgade 6

Drasbeksgade 8

Slagter Wohler. I 1983 åbner Rie Nymann stofforretningen »No 8«.

Drasbeksgade 9a

Huset er bygget i 1946 af fru købmand Frandsen, som fortsætter med trælasthandel efter at have afhændet købmandsbutik og foderstofferne i Drasbeksgade nr. 15. Hun har kontor til højre i stueetagen.

Da Alfred Gay overtager trælasten, fortsætter han med at have kontor her.

Der har gennem tiden været mange aktiviteter i lokalerne i stueetagen: Fra 12/3 1963-

1965: El-installatør H. E. Pedersen, Snedkermester Per Bugtrup, Sygekassekontor, Fagforeningen Dansk Arbejdsmands Forbund, 1968-69: Nymann autoparts, 4/11 1971 – 1972: Midtdjurs Radio og TV. Værksted og butik dækkede 31 kv.meter, Frisørsalon: 5/12 1978 – 21/11 1983 M/K salonen, »Musikkassen«: instrumenter og undervisning, Revisor Erling Rasmussen og Den jyske Vinskole.

Vi kan vist roligt kalde Drasbeksgade 9a for et sted for iværksættere.

Drasbeksgade 9b

Møllers K-Marked bygges i 1966.

Da det i 1978 flyttes til Bugtrupvej, købes huset i 1979 af installatør H. E. Pedersen, som

Her er en forretning, der reklamerer, som man gjorde i gamle dage.

også har forretning på hjørnet af Søndergade og Bugtrupvej. Lokalerne benyttes til udstilling og salg af hårde hvidevarer. På et tidspunkt var Preben Holst ansat i afdelingen. Preben var uddannet automekaniker, så mellem ekspeditionerne lavede han service på firmaets vognpark.

I 1992 køber Gunnar Christensen og indretter dyrehandel. Forretningen overtages på et tidspunkt af en dyrehandler fra Grenå, og senest har »Multibixen« til huse i lokalerne.

Drasbeksgade 10

I det oprindelige hus, før udvidelse, boede en familie med 9 børn. De havde høns og en gris i haven. Når den skulle slagtes, blev den fragtet hen til slagtehuset i Bredgade 4b+c.

Langs med nr. 10 ned mod Sundet var der tidligere en vej op forbi kirken og hen til Højskolen. Vejen blev sløjfet, da man skulle have udvidet kirkegården. Der anlagdes derfor en ny vej fra Kapelvej. Den fungerer stadig som opkørsel til den del af kirkegården, som blev anlagt, hvor Højskolen lå.

Ved skræntens fod neden for nr. 10 ligger et lille gult hus. Det blev bygget i 1956 af murer Knudsen som klubhus for Brevdueforenin-

gen. Den havde fra starten i 1953 holdt til i den gamle markedshal, som lå, hvor Ungdomsskolen ligger i dag. Foreningen benytter huset frem til 1992. Da er der kun tre medlemmer tilbage, og de vælger at nedlægge den lokale forening og melde sig ind i Grenå Brevdueforening, som holder til i Enslevgården. Det gule hus overtages derefter af Djurslands Kaninavlforening.

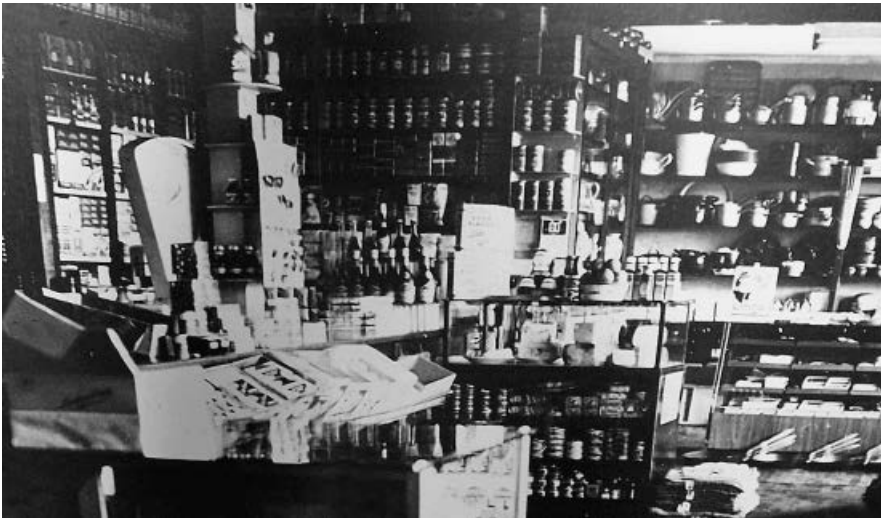
Drasbeksgade 15

1888: Sammen med hotellet drev C.C. Drasbek også en blandet landhandel: Kolonial, foderstoffer og trælast. Købmandsbutikken havde til huse i enden af hotelbygningen. Foderstof og lager lå, hvor »Højhuset« ligger i dag.

I 1913 overtager hans svigersøn Arnold Adamsen virksomheden.

Arnold M. Adamsens butik omkring 1920.

*En »rigtig«
købmandsforretning.*

Efter få år forlader han Kolind, og virksomheden overtages af købmand A. Frandsen. Fru Frandsen sælger i 1946 til svogrene Gay og Møller, og hun bygger hjørneejendommen nr. 9a. I 1958 bygger Møller og Gay en ca. 15 meter høj kornsilo, hvor højhuset ligger i dag.

*Huset er nu udvidet
med nogle meter.
Læg mærke til de
flotte benzinstandere.*

I 1965 deler de forretningerne. Møller overtager købmandsforretningen. Familien bor over forretningen, men flytter senere til nr. 9a. Gay overtager træløsten og Djurslands Korn. Han har kontor i den nuværende vinhandel. Kornafdelingen lukker i 1991. Gay kommer senere til Djurslands Korn i Mørke og derefter tilbage til Kolind. Møller bygger supermarkedet i nr. 9b. I 1978 flyttes det til Mejerivej 1.

Kolind Station og Drasbeks Hotel omkring år 1900. Hotellet har endnu ikke fået sit »tårn«.

Drasbeksgade 16

1876: Banen åbnes 27/8 og Kolind Station bygges. Der skal gå 11 år, før bebyggelsen påbegyndes i Kolind Stationsby.

På banegårdsarealet var der 4 spor beregnet til godsvogne. Især efter de store hestemarkeder var der travlt på arealet, når alle de solgte heste skulle indlades i kreaturvogne.

På ydersiden af sporene, ud for de to pakhuse, lå i tidernes morgen den såkaldte Kulkanal, der havde forbindelse til kanalsystemet. Et sidespor førte hen til kanalen, og fra tipvogne vippede man kul ned i pramme. Disse fragtede kullene til Fannerup, hvor man havde dampmaskiner til at trække sneglene, som løftede vandet op fra Sundet og over i Nordka-

nalen. Prammene blev trukket af stude, som gik på dæmningen.

Under 2. verdenskrig gravede mange i området for at finde kul, der var tabt under omladningerne mange år tidligere.

Da pumperne i Fannerup efterhånden blev omstillet til olie, mistede Kulkanalen sin betydning.

I slutningen af 1940'erne var der på stationen ansat: 1 stationsforstander, 2 trafikekspedienter, 2 kontordamer, 2 portører, bl.a. Mikkelsen og »Træskomanden«.

Stationen lukkes i 1978, og Kolind bliver et »trinbræt«. Det ældste pakhuis brydes ned i 1984.

Posthuset, som gennem alle årene har haft

til huse på stationen lukkes i 2003. Da postkasserne blev tømt fra en jernbanepostvogn var de monteret på bagsiden (perronsiden) af posthuset, senere, da lastbiler overtog postbefordringen flyttedes postkasserne til posthusets indgang.

I den lille bygning, hvor der tidligere var toiletter og depot, har der bl.a. været optisk værksted og vægttræningslokale.

Drasbeksgade 17

C. C. Drasbek bygger i 1888 hotel. Han stammer fra Skanderborg, hvor han var ansat ved banen. En kort periode er han tømrer i Hyllested og kommer så til Mårupvad Kro som ejer. Da markederne ved Mårupvad nedlæg-

ges, overtager han i 1877 Kolind Gl. Kro med tilhørende købmandsforretning. I 1888 ser han store muligheder ved at placere en kro ved stationen og bygger det nuværende hotel.

Sønnen Christen Drasbek og hans hustru Petrea bliver medindehavere i 1902 og overtager hoteldriften i 1911, da den gamle Drasbek dør.

På arealet hvor »Højhuset« og »Multibixen« ligger i dag, anlagde C. C. Drasbek en krohave i forbindelse med Drasbeks Hotel, beregnet til servering og underholdning.

I 1914 bygges der festsal med balkon og plads til 350 siddende gæster.

I 1920 anlægges lystanlæg og sportsplads ved Stadionallé som gave til ungdommen.

Pladsen benyttes gennem årene også til de besøgende Cirkus og de årlige dyrskuer.

Familien Drasbek i København i 1918. På bagsiden af postkortet som er sendt til gdr. A. Christiansen i Ebdrup, kan læses denne knappe hilsen: "Tivoli. Her gaar det godt. Fin Vejr. Godt Humør. Masser af Fornøjelser og Udgifter. Hilsen fra os Alle. K. Drasbek, Kone og Børn.«

Sofie Adamsen («Fie») og Holger Thygesen overtager hotellet i 1943, og i 1947 trækker Holger Thygesen sig ud, og Sofie Adamsen fortsætter som eneejer.

Der males badmintonbane på gulvet i den store sal, men den slides efterhånden af.

Der er indrettet biograf, og den omrejsende danseskole holder også til her.

Knud Jensen fortæller om Kolind Biografteater:

Der var forestillinger torsdag og søndag aften. Det var med indlagt pause, og på umage-lige træstole. Billetsalget startede, når Fie kom op ad trappen med penge-kassen under armen og satte sig ved bordet med en cigar i munden.

Når filmen begyndte, råbte hun med høj røst: »Der må ikke røges«.

Da jeg var lærling i Kolind og gik på Handelsskole i Ryomgård, kom vi hjem med toget lidt før kl. 21, og så fik vi lov til at komme ind for at se resten af filmen gratis. Prisen var ellers 2 kr. pr. billet.

Gennem årene har der ofte været store atletik og gymnastikstævner, som trak mange folk til byen og dermed også til hotellet. I 1963 var f. eks. et gymnastikhold fra Ollerup på besøg for at give opvisning. Der var 300 betalende gæster.

I 1971 sælger Fie til Ole Kastrup Jensen og Stenberg. Ole Jensen fortsætter senere alene sammen med hustruen Ellen.

Kolind Egnens Andels-Teaterkreds
 opfører Lystspil-Sukcessen
Jenny ordner alt
 Iscenesat af Bjarne Forchhammer
 I Hoverollen ELIN REIMER
Onsdag den 25. Oktb. Kl. 19
 paa Drasbeks Hotel i Kolind
 Billelsalg i Brugsforeningerne.

Kolind Station med
 pakhuset. Bemærk de
 2 skorstene på
 pakhuset. Til venstre
 anes benzinstanderen
 hos A. Frandsen.

Kolind Biograf

Kun Torsdag den 8. Maj Kl. 20:

Den mesterlige Film fra Efter-
krigstidens Japan

„Tokio Joe“,

med Humphrey Bogart.

Forbudt for Børn.

Fredag og Søndag Kl. 20:

Næste Uge: »FLUGTEN«.

Drasbeksgade 21

I slutningen af 1890'erne starter bagermester Rask Jensen sit bageri og brødudsalg.

Sønnen Arne drev bageriet videre fra 1945.

Butikken var samlingssted for byens unge mennesker. Om aftenen kunne der sagtens stå en masse ungdom i den lille butik, hvor han havde indrettet et værelse ved siden af butikken, så der kunne være længe åbent. Så stod man og tog slik og kager ved selvbetjening og betalte, når man gik.

Malermester Bo Christensen indretter salg af Flügger Farver. Senest har Midtdjurs kommune lejet sig ind.

Bager Rasks bageri og brødudsalg lå her. Billedet er taget i 2004.

Om den gamle Rask Jensen fortæller flere af byens ældre indbyggere:

Der var mange originaler, og den gamle bager Rask var god til at give folk øgenavne, men på en kærlig måde.

Urmager Jensen havde en husbestyrerinde, hun var knalddygtig. Hende kaldte han »Sulejma« og fru Ole Jensen på centralen, hun hed selvfølgelig Pingeling, men blev også kaldt »Gas«. Karl Bødgers kone Line hed »Ping«. Oskar Jensens kone blev kaldt »Seje«.

Så var der nogle af de her mænd: slagter Sørensen og skrædder Jensen og nogle flere, en 5-6 stykker, de var engang blevet enige om, at nu ville de til Paris. De har nok været med toget og hver dag så skrev bager Rask en bulletin fra Paris og hængte den op i sit bagervindue. Så kunne folk komme og læse hvad de bedrev dernede. Det var jo sludder og vrøvl det hele. Men sådan var den gamle bager Rask.

Det var også ham, der sammen med »bette Svend« (søn af slagter Laurits Sørensen) cyklede til Paris i slutningen af 1930'erne.

Det var også ham, der sagde: »Om et par hundrede år vil de på Kolind kirkegård finde en næse, der er fuldstændig velbevaret. Det er sadelmagerens!« Sadelmager Jensen havde nemlig en mani med at gnide sig med fingrene over næsen, og fingrene var altid fyldt med garvesyre.

Sadelmageren, der var en lille rund mand, kaldte han for »Globus«.

En person som haltede lidt, fik øgenavnet: »Jen op og to i mente«.

En murermester, som ikke var ret høj: »Sokkelmureren«.

Læge Hjarsbæk kaldes »Professoren«.

«Salle-posten«, der boede på Mejerivej hed »Grev Salle fra Venezuela«. Venezuela kaldtes området ved Søndergade og Mejerivej.

Den gamle købmand Nielsen, som var en lille mand i træsko kaldes »Bette negl«.

Da Rask ankommer til en stor fest på Drasbeks Hotel, kommer han til at gå lige bag en dame med en meget stor hat. Pludselig klasker Rask hånden ned i hatten og udbryder: »Jeg ku' ikke la' vær'!«

Bager Rask havde en kolonihave henne ved Drasbeks Anlæg. Han havde et lille bindingsværkshus i haven. Her kunne han i fritiden sammen med venner spille kort og drikke øl. Ungerne skulle så løbe efter afkølede øl henne i forretningen, og så måtte de tage en is.

Det var også her i kolonihavehuset, man en dag fandt ham død.

Vandskulpturerne

Det første springvand på pladsen ved stationen indvies 28/11 1987, men så tidligt som i 1921 fremkommer det første forslag om et springvand på torvet. Forslaget kommer fra Kolind Borgerforening, men vandværket tør ikke påtage sig at levere vand, da det ofte kniber med at have en tilstrækkelig vandmængde. I 1984 er der fra Kolind Håndværker- og Borgerforening forslag om at anlægge et springvand ved stationspladsen. Springvandet skænkes byen af Djurslands Bank. Vandværket tilbyder at levere gratis vand.

På grund af omlægning af området ved Stationen nedbrydes springvandet, og efter retableringen bygges der en ny »vandkunst«. Den

Kolinds første springvand indvies 28. november 1987.

29. juni 2001 indvies »Den flydende kugle«. Børge Keiser havde for Håndværker- og Borgerforeningen undersøgt muligheden for netop denne type vandkunst, hvor man minimerer risikoen for at mindre børn kan drukne. Samtidig kan børn ”lege” med kuglen. Man fandt frem til et tysk og et finsk firma, som fremstillede disse kugler, og man valgte den finske landskabsarkitekt Pirkko Aarnio Faaborg med tegnestue i Århus. Hun og foreningen fremkom med forslag til *hele* arealet med p-pladser, bøgehække og vandkunst, så

begge sider af Bredgade blev inddraget. Midtdjurs kommune accepterede forslaget, og vi har i dag et flot område, som turister ofte standser ved.

Kuglen og de halve afskærmningskugler er slebet i Finland. Vandtrykket løfter den 86 kg. tunge kugle, og centrifugalkraften får den til at rotere. Metalstativet har man desværre været nødt til at sætte op for at undgå, at kuglen i en sen nattetime trilles af. En enkelt gang har man fundet den henne ved rundkørselen.

Vandkunsten »Den flydende kugle«

Kolind Midtpunkt

- A. Huset er revet ned
- B. Brugsen
- C. Lægebolig med have
- D. Grønt hus med bl.a. hestestald
- E. Brugsens pakhus. Her var ægpakkeri med 14-15 ansatte damer. Leder var Ejnar Jensen, som blev kaldt »ægpickekeren«. I kælderen var der saltning af skind.
- F. Landbetjent Pedersen
- G. Cementstøberi
- H. Fattighus
- I. Smed Frederik Madsen
- J. Smedie

I 1948 ledes cementstøberiet af Niels Høegh, som er tidligere gårdejer. Derefter Marinus og Nina Nielsen, som solgte gården i Gl. Kolind og flyttede op til cementstøberiet.

I 1950 blev det købt af gårdejer Markus Nielsen fra Bugtrup, der ejede det indtil det blev brudt ned ved Brugsens udvidelse og anlæggelse af parkeringsplads i 1968.

Kolind Cementstøberi i 1948. Anton Jensen og Peter Møller Pedersen, der begge i mange år arbejdede på cementstøberiet. I baggrunden kan Brugsforeningen skimtes.

I 1987 købes flere af husene omkring pladsen af Erik Nymann, Jens Daugaard, Ole Fast og Jørgen O. Nielsen. De ombygger, renoverer og udvider til det nuværende udseende.

Erik Nymann starter Sport 1 og overtager i 1989 isenkræmmerforretningen og i 1993 Tøj-krogen efter Susanne Hougård.

Blandt flere forskellige forretninger, der i tidens løb har haft til huse her, kan nævnes: Fra 1989: Guldbageren, Bog og Idé, Legetøjsbutik, Dagbladet Djursland, »Funny-shoppen«, 1991: Salon LOSINI ved Lone Sixhøj Nielsen, Boligbørsen, 1993: Advokatfirmaet Zacker og Andersen, Læge Ole Møller Jensen, Pizza-forretning.

Kolind Midtpunkt omkring 1990. Der er 11 kontor- og butikslejemål og 2 lejligheder. I den ene bor Anna og Poul Malthesen, som i mange år havde manufakturforretning. Poul fungerede i en årrække som vicevært for Midtpunktet.

Fra venstre ses en advokat, Lene Bjerregård som sammen med sin mand Anthony havde et bogforlag, Finn Pedersen – Kolind Boghandel, Susanne Hougård – Tøj-krogen, Egon Pedersen – Superbrugsen, Kirsten Pedersen – Kolind Bageri, Lone Sixhøj Nielsen – salon LOSINI, Niels Peter Rasmussen – Boligbørsen, Birgit Nielsen – Isenkræmmeren, Helle Pedersen – Kolind Bageri, Erik Nymann, Jette Rygård – Dagbladet Djursland og Claus Tikær – Sport 1.

Mejerivej

Mejerivej 2

Jens Jensen, også kaldet »Øl-Jens«, har haft Thor-depot. Depotet flyttes senere til Bugtrupvej 24, da Monefeldt overtager det.

Mejerivej 3

Murermester Jacobsen. Han har bygget mange huse i byen.

Han var den, som havde jobbet med at kalke kirken.

Mejerivej 24

Vognmand Søby havde rutebilruten Kolind-Grenå. Den var startet i 1920 af Jeppe Moesgaard.

Mejerivej 30

Tømrmester Torben Lindberg.

Martin Jep

Martin »Jep« byggede en del af de små dobbelthuse i Vesterågade, Søndergade og på Mejerivej. Pris 4000 kr. for ½ hus. Området kaldtes for »Venezuela«.

*En Jødestjerne i murværket på Mejerivej 30.
Hvorfor den er her vides ikke.*

Hans rigtige navn var Martin Nielsen. Årsagen til at han havde fået tilnavnet »Jep«, har vi ikke kunnet finde, men mon ikke det er fordi, faderen hed Jeppe. Han er født i 1884 i Mårup som søn af gdr. Jeppe Nielsen og hustru Ane Marie. Han bliver gift med Mathilde Andersen, som er født i Mårup 1885.

I 1925 køber de gården »Fuglsang« på Bugtrupvej, men allerede i 1926 overtager de ejendommen »Kasten« ved Frellingvej.

Bugtrupvej

Bugtrupvej 1

Brugsforeningen startede i lejede lokaler på Mårupvej 2 i år 1900. Man lejede sig ind hos snedkermester N. P. Hansen.

Den første bestyrelse for Kolind og Omegns Brugsforening bestod af Gdr. Rasmus Degn Jensen, Bugtrup (formand), gdr. Kristian Pedersen, Kolind, tækkemand Søren Nielsen, Kolind, boelsmand Peter Madsen, Kolindbro og husmand Kr. Andersen Krogh, Albøge Mark. I maj 1901 køber man af Niels Frandsen Andersen hans købmandsforretningen med inventar. Forretningen lå omtrent, hvor Brugsen ligger i dag. Der var butik i den ende, som vendte ned mod Bredgade og beboelse i den modsatte. Pris: 20.000 kr.

Fra 1917 er der også Korntørreri.

Den nybyggede brugs åbner 14/3 1968.

Bestyrer fra 1900-1927 er Niels Vinderslev – gift med Else, som senere fik købmandsbutik i Bredgade nr. 17.

Fra 1927 – 1964 ledes brugsen af brugsuddeler Thorvald Nissen. Han var formand for tennisklubben og andelsteatret. Nissen havde hvert

år op til jul en nisse stående i vinduet. Den kunne nikke med hovedet og tiltrak børnenes opmærksomhed.

1964-1970: Uddeler Henning Høj

1970-1994: Uddeler Egon Pedersen

1994- : Uddeler Jørn Schmidt

I 1968 rives den gamle forretning ned, og der bygges en ny og moderne forretning, som flyttes nogle meter mod vest. Den 14. marts 1968 indvies den nye forretning. I 1968 væltes også cementstøberiet inde bagved for at kunne give plads til P-pladser. Udvidelser og ombygninger i 1978, 1987, 1995 og i 2002.

Bugtrupvej 2

Missionshus, bygget 1904 af indremissionær Th. Ginnerup. I 2003 blev Indre Missions Samfund i Kolind opløst, og huset sælges til beboelse.

Bugtrupvej 3

Mellem Jon's el og Brugsen lå der tidligere et lille hus, hvor bl. a. skomager S. Andersen boede. Hans døtre, frøknerne Andersen, overtog huset og boede her en årrække.

Huset købes i 1967 af Søren Hougaard fra Gl. Kolind. I 1993 bliver det købt af brugsen, som lader det nedrive inden en udvidelse af forretningsarealet.

Bugtrupvej 4+6

Bygget af forstkandidat Dalsgaard i 1909. Dyr læge Peter Rasmussen bor her en periode, før han senere flytter til H. C. Andersensvej nr. 1. Mellem nr. 6 og nr. 8 var der tidligere en vej fra Bugtrupvej ned over Kirkestien, som lå på skrænten fra Bugtrup til kirken, og ned til det gamle mejeri på Stadion Allé.

Bugtrupvej 7

I 1937/38 var der mejeriudsalg. Mælkehandler Aage Jensen kørte også mælk ud pr. trækvogn og hestevogn.

Nina Jørgensen kan huske, at han den 5. maj 1945 havde flag med på ruten. De blev så delt ud undervejs.

På 1. sal boede omkring 1950 Søren »Søk«. Han var først chauffør ved ægpakkeriet og senere ved DSB, hvor han fik kælenavnet Søren

»Tab«. Lejligheden overtages senere af mejerist Sand.

Mejeriudsalg har bl.a. haft flg. indehavere: Mary Jensen, Kaj Lykke, Kaj Sørensen, Sofus og Nina Møller. I 1981 overtages det af Eva Klitgaard, som i 1983 omdanner det til døgnbutik.

I foråret 1989 køber installatør H. E. Pedersen huset og indretter hvidevareudsalg.

Den 15. oktober 1991 overtager Jon's El.

Bugtrupvej 9

Malermester Svend Rasmussen starter som selvstændig i 1943 i Bredgade nr. 33, men flytter allerede i 1944 til Bugtrupvej.

Andelsmejeriet »Kolindsund«

Andelsmejeriet »Kolindsund« køber i 1912 en parcel af forstkandidat Chr. Dalsgaard, som ejer gården, der lå for enden af Søndergade. På parcellen skal der bygges et mejeri til erstatning for det gamle, som lå på hjørnet af Stadionallé og Bredgade. Købesummen er 4.500 kr.

Bugtrupvej 7, 1986.

Stempelafgift 92 kr. Ifølge købekontrakten fra 22. januar 1912 har »parcellen 70 Alen Facade til Kolind-Bugtrup Vejen og omtrentlig Nord-Syd 90 Alen (parallele Linjer) altsaa ogsaa 70 Alen sydlig Grænse. Mod Øst grænser Parcelen til Bertel Jörgensens Enkes Lod.«

Mejeriet får også – ifølge købekontrakten – ret til at føre en spildevandsledning gennem forskellige parceller ned mellem sælgerens pakhus og cementstøber Jensens ejendom. Her-

fra over Kolind-Ebdrup-vejen (Vesterågade) til Mårup å. Der må endvidere etableres slamkister på Dalsgaards private vej fra Teknisk Skole til Dalsgaards gård (Søndergade) og efter passage af nuværende Vesterågade. Spildevandsledningen vedrører S. Mikkelsen, Marie Nielsen, Laurits Madsen, Johs. Jensen, landpost Pind og Chr. Dalsgaard.

Køberne er mejeriets bestyrelse: Peder Christensen, Anders Als, A. T. Thuesen, Th. P. Tho-

Kolind Andelsmejeri i 1935.

Udskrift

Af Køb og en Del af Lønder Herreds Skøde og Panteprotokol.

Hempel 92 Nr.

22 Januar 1912 L. Nr. 24.

Købekontrakt.

Underskrevne Forskandiat, Hr. Dalgaard af Kolind sælger og overdrager herved under nærmeste endelig Afhandelse ved Skøde til Andelsmjeitt. Kolindsigtd. Kolind, en Parcel af den mig tilhørende Ejendoms Map. Nr. 10 nr. af Kolind, der har følgende Grænser. Parcelen har 70 Alen Facade til Kolind Augstrup Vej og omkrentlig Nord-Syd 90 Alen (parallele Linjer) altsaa ogsaa 70 Al. sydlig Grænse. Mod Ost grænser Parcelen til Perkel Jørgensens Enkes Lod. Overtagelse sker samtidig hermed og staver Køberen de Skatter, Afgifter og Bygter, som ved Udskykningen paa lægges Parcelen, regnet fra Dato. Hegnpligten paa kø- belens Køberens. De med Udskykningen og Relacation forbundne Omkostninger udtredet Sælgeren medens øv- rige med Handelens Berigtigelse forbundne Omkost- ninger udtredes af Køberens balens. Købesummen er 4500 Kr. og erlægges med Renten 5% fra Dato skødesl. mod uforbeholdt Skøde overensstemmende i det Hele med nævnte Kontraktens Vilkaar. Opfylder Sælgeren Bestemmelser med Hensyn til Udskykningens Effek- tualitet, som Køberens Vilkaar.

massen, N. Poulsen, J. M. Jensen, R. Sørensen og M. Henriksen.

Mejeriets daglige ledelse ligger i hænderne på bestyrer Basse, som bor privat på Mejerivej 1B. I 1929 efterfølges han af sønnen Peter Basse, som bor Mejerivej 5.

I 1950 er der 5 ansatte og 250 andelshavere. Området ved mejeriet var en yndet legeplads for Bugtrupvejs børn. Der var asfalt omkring mejeriet og en stor frugthave, hvor Møllers K-Marked (det tidligere ostelager og udsalgsted) i dag ligger. En sti fra mejeriet førte forbi murermester Jacobsens hus ned til Peter Bases hus. Ostelageret bygges i 1966. Bygningen indgår i det nuværende supermarked.

Mejeriet nedlægges i 1976. Bygningerne købes af købmand Karsten Møller, som i 1978 indretter Møllers K-marked.

Selve mejeriet lå, hvor der nu er p-pladser og tankstation.

*Mejeribestyrer
Peter Basse.*

*Smørpakning
som den så ud
på Kolind
Andelsmejeri.*

Bugtrupvej 11

Bygget i 1931-32 af sadelmager Åge Jensen. Pris 7.500 kr. Familien boede tidligere på Højskolen. Huset var ramme om en familie med 6 børn.

Bugtrupvej 12

HOME (navnet kan endnu anes på muren).

Bugtrupvej 13+15

Murermester Carlsen og Breinegaard. Murer Carlsen og sønnen Esben byggede flere huse på Bugtrupvej, først nr. 8 »Pax » i 1929, så nr. 10 »EME«, som blev opkaldt efter de tre ældste børn (Else, Marie, Esben, Hanne).

Stor salgsfremgang

Ekstra efterbetaling, udvidelse og konsolidering i Kolind Andelsmejeri

KOLIND — Med en forøgelse af ostesalget (eksport) på næsten 50 procent og en stigning i smørsalget på langt over 100 procent kan bestyrelsen for Kolind Andelsmejeri og mejeribestyrer Leif Kr. Jørgensen med sindsro lægge tallene på bordet for generalforsamlingen i Kolind Andelsmejeri i aften på Drasbeks Hotel.

Oven i de smukke stigninger på salgsfronten vil der blive givet meddelelse om ekstra efterbetaling til både andelshavere og til leverandører uden for andelshaverkredsen.

De sidste tegner sig for størstedelen af den store forøgelse af leveret mælk: Fra 4,4 mill. kg i 1971-72 til 6,3 mill. kg i 1972/73. I penge repræsenterer disse mælkemængder henholdsvis 2.764.514 og 4.976.678 kr.

I efterbetaling til andelshaverne er præsteret 444.301 kr. mod 351.080 kr. året før. Foruden de 10 øre pr. kilo mælk, som andelshaverne har fået i efterbetaling, er der i forhold

til sidste år udbetalt 1 øre mere pr. kg første klasses mælk samtidig med, at afregningen fra 1. februar er ændret på grund af EF-tilslutningen.

Ikke-andelshaverne har fået en efterbetaling på 3 øre pr. kg. Denne efterbetaling har mejeriet ydet uden at være forpligtet hertil. Det er gjort, for at disse leverandører også kan nyde godt af årets fine resultat.

Smørsalget er steget fra 42.978 til 82.927 kg — i penge er stigningen så stor som fra 420.928 kr. til 1.040.158 kr. Stigningen i smørsalget skyldes, at mejeriet en overgang har fremstillet fedtfattig ost og derfor haft mere fløde til smørfabrikation.

En EF-fordel

På dette års regnskab figurerer en post, som er ny, og som skyldes EF-medlemskabet. Det er fodermælksstøtte, som indgår med 148.070 kr. Denne indtægt kommer fra EF-kontoret og tjener til at gøre returnermælken til foderbrug billigere.

I det afsluttende regnskabsår

er som noget nyt ydet et kvantumstillæg, der i alt har andraget 27.343 kr. Dette tillæg er en præmie, som består i 1 øre ekstra pr. kg mælk over 75.000 kg, 2 øre ekstra over 150.000 kg og 3 øre ekstra fra 300.000 kg og opefter.

Driftsregnskabet balancerer med 6.571.632 kr. (4.161.925) og der overføres til næste år 37.882 kr. (31.835 kr.). Status balancerer med 2.312.234 kr. (1.884.682).

Udvidelse

I årets løb er der sket nyan-skaffelser for 181.103 kr. Der er tale om en ombygning og køb af forskellig udrustning til osteriet, som er blevet mere end fordoblet. Den væsentlig-

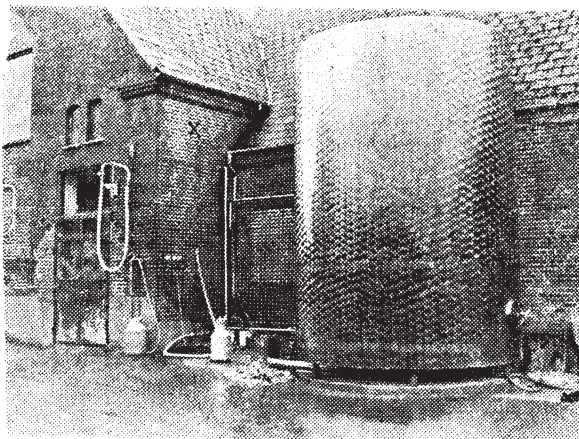
ste investering er gjort i mælketanke.

Der er også foretaget en omfattende omplacering af maskiner m. m. for at rationalisere arbejdsgangen og forbedre arbejdsforholdene.

Til afskrivning og henlæggelser er anvendt 141.103 kr. Dette er en opfølgning af de senere års politik med sund konsolidering gennem kraftig afskrivning på investeringerne.

På generalforsamlingen skal vælges formand. Det sker hvert år. På valg er gårdejer Johs. Andersen, Mårup. Følgende bestyrelsesmedlemmer er på valg: Gårdejerne Johs. Hougaard, Mårup, Niels Jensen, Kærby, Knud Jensen, Sundby, og Aksel Andersen, Kolind.

- stand.

Vest iøjnefaldende ved Kolind Andelsmejeris udvidelse er denne udendørs rustfri stältank, som kan rumme 30.000 liter valle.

Bugtrupvej omkring 1935. Huset til højre er hjørnehuset ved Mejerivej.

Navnet kan endnu anes på muren. Carlsen byggede også dobbelthuset nr. 13+15. I nr. 13 boede Esben til sin død. På 1. etage boede en ældre dame, der var syerske hos Thygesen og Ishøj o.1950.

Murer Carlsen er bror til skrædder Carlsen, også kaldet »Øl-Carlsen« i Drasbeksgade. Han og hans kone boede som ældre i nr. 14 på Søndergade. De sås ofte siddende om sommeren i haven, som vendte over mod mejeriet. Så var de altid i fint tøj og havde hat på. Hun med stiv hat. Hun med en såkaldt »bikube«. Hun sad og strikkede.

Her er vi lidt længere ude ad Bugtrupvej. Fotografen må have stået ved H. C. Andersensvej. Mælkehandler Aage Jensen, som havde udsalg i nr. 7, er ude på sin daglige mælkerute. Billedet er fra 1938.

Bugtrupvej 14

Rutebilvognmand Albert Christensen, som havde ruterne Kolind-Randers og Kolind-Ebeltoft. Damefrisørsalon Losini v/ Lone Sixhøj Nielsen.

Bugtrupvej 16

De gamles Hjem blev bygget i 1943. Indflytningen skete meget hurtigt, for at undgå at tyske soldater overtog huset. I kælderen var der frem til kommunesammenlægningen i 1970 kommunekontor. Ældrecenter »Vikingegården«.

Bugtrupvej 18

Her havde Kolind Landboforening ungdomsskole og kontorer med den mangeårige leder Ejvind Staunskjær, senere under Erik Fredens-

Bugtrupvej 16. Det nybyggede alderdomshjem.

Bygningen er opført af bankdirektør J. A. Nielsen, Banken for Kolind og Omegn.

lunds ledelse. Foreningen lægges i 1987 sammen med andre landboforeninger til Djurslands Landboforening, og kontorerne flyttes til Følle. Bygningen indrettes herefter til beboelse.

Bugtrupvej 20

Ejvind Staunskjærs privatbolig »Bella«.

Bugtrupvej 21

Den 1. april 1963 starter tandlæge Vagner Jensen klinik og flytter fra Bredgade nr. 5. Jens Chr. Mulvad bliver senere kompagnon med Vagner Jensen, men flytter efter nogle år til Vagtelvej nr. 8 og starter egen klinik. Vagner Jensen sælger senere til Peter Schlünzen.

Bugtrupvej 22

Huset har haft navnet »OSNOK«. Her boede bagermester Peter Nørgaard og hustruen Kristine fra Gl. Kolind på deres gamle dage.

Bugtrupvej 24

Monefeldt havde Thor øldepot i garagen. Huset hedder »Pilebo«. Sikkert p.g.a. de mange piletræer, som Chr. Dalsgaards planteskole dyrkede på området.

Bugtrupvej 25

Kolind Svømmebad blev bygget for midler indsamlet i lokalområdet og med megen frivillig arbejdskraft. Indviet i august 1972.

Bugtrupvej 26

I 1967 bygger Hans Jørgensen og sønnen Kurt huset og får forhandling af Datsun/Nissan-biler.

Bugtrupvej 27

I 1953 bygges på den bare mark en gymnastiksal med omklædningsrum.

I 1955 bygges der skole omkring salen. Eleverne flyttes nu fra skolen i Gl. Kolind til Kolind Centralskole, som er udvidet 1963, 1975, 1985 og 2002.

Villakvartererne

Hvor kvarteret »Fuglevænget« ligger i dag, var der tidligere en skovplanteskole. Den oprettes i 1895 af forstkandidat Chr. Dalsgaard. Han importerer i begyndelsen af århundredet unge polske piger til at arbejde i planteskolen. De boede i en bygning, som i daglig tale kaldtes for »polakhuset«. Han leverer træerne til plantning af Ydesminde-skoven i perioden 1896-99. Dalsgaard bor først på gården

for enden af Søndergade. Derefter flytter han og familien til Hotel Kolind.

Efter at polakkerne har forladt området, indrettes hus og tilbygning af en vognmand Jensen, som vist nok var i familie med »Chresten Vognmand« på Ebdrupvej 11. Han havde 3 spand heste og kørte bl.a. ture til Grenå. Det fortælles, at hestene efterhånden kendte vejen så godt, at selv om kusken faldt i søvn, så kom de alligevel hjem. En gang hvor søvnen havde overmandet kusken, gik hestene dog ikke den lige vej. De havde udset sig en god græsmark, og her travede de nu ind for at æde. Da kusken vågnede op, var det mørkt og tåget, og kun ved at følge en grøft fandt han tilbage på rette vej.

I 1925 køber Martin og Mathilde Nielsen gården af vognmand Jensen. Hestestalden ombygges til køer og grise og sammen med jordtilliggende på bl.a. området, hvor skolen ligger i dag, opbygges et husmandssted. Mathilde er ikke glad for navnet »polakhuset«. Da der på skrænten ned mod Sundet og i hegnene omkring er rigtig mange sangfugle, vælger hun at kalde gården for »Fuglsang«.

Familien bor her kun i et års tid.

De sælger i foråret 1926 til familien Jensen. Sønerne Vagn og Villy bor stadig i området.

Bugtrupvej 29

Den første børnehave i Kolind åbner i 1979. Den får senere navnet »Romlehøj«.

Bugtrupvej 31

Efter kommunesammenlægningen i 1970 diskuteres placering af et nyt rådhus, som kan samle hele administrationen. Den 27/12 1972 åbner rådhuset, som må udvides i 1980.

Bugtrupvej 33

Kolind-Hallen indvies 5/12 1981. I øvrigt har Egon Pedersen været en populær halinspektør gennem alle årene.

Bugtrupvej 35

«Frejas Vænge» indvies i juli måned 1997 bl.a. med deltagelse af socialminister Karen Jespersen.

Bugtrupvej 37

«Dortheabørnehaven» åbner 16/12 1996.

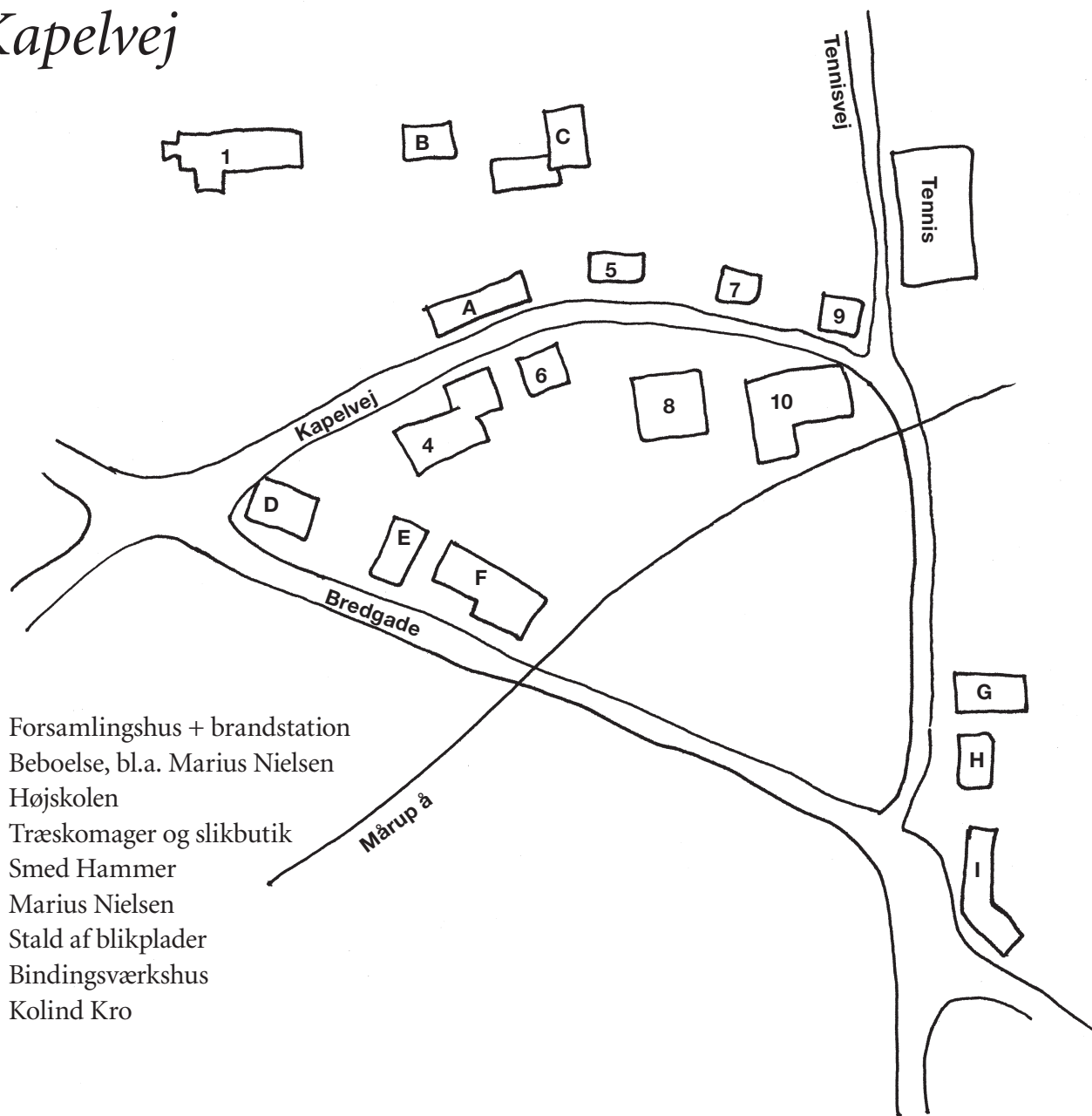
Bugtrupvej 44

Murermester Verner Jensen. Det var murermester Verner Jensen, der i 1987 byggede springvandet ved stationen.

Bugtrupvej 47

Bugtrup murer- og entreprenørforretning: Søren Arnfred Nielsen og Ole Madsen. Senere benytter tømrermester Kurt Ydemann Jensen lokalerne.

Kapelvej

- A Forsamlingshus + brandstation
- B Beboelse, bl.a. Marius Nielsen
- C Højskolen
- D Træskomager og slikbutik
- E Smed Hammer
- F Marius Nielsen
- G Stald af blikplader
- H Bindingsværkshus
- I Kolind Kro

Da Kolindsund var vandfyldt, har kirkebakken stået som en odde ud i vandet med Sundet på den ene side og Mårup å-dalen på den anden side. Det må have været en ideel placering for en stenalderboplads, og man har da også fundet en køkken-mødding på bakken ned mod vandet.

Kapelvej 1

Den gamle kirke fra omkring 1150 var ved at være forfalden, og den rives ned i 1915. Den nuværende kirkebygning indvies i 1919. Fra 1915 og til den nye kirke var færdigbygget, har man benyttet Missionshuset på Bugtrupvej som kirkesal. Kirkegården udvides i 1950 og 1981.

Den gamle kirke

Kapelvej 3

Hvor opkørslen fra Kapelvej til kirkegården er i dag, lå Kolind Forsamlingshus op mod kirkegården. Huset blev bygget i 1890'erne. I 1901 startes Teknisk Skole i Kolind. Undervisningen fandt sted i forsamlingshuset frem til 1908, hvor Teknisk Skole flytter i egen bygning på hjørnet af Søndergade og Bugtrupvej.

I den ene ende af forsamlingshuset havde vognmand Kjeldsen garage. Den første brandstation var bygget sammen med forsamlingshuset. Den flyttes i 1953 til Kapelvej nr. 8.

Forsamlingshuset nedrives i 1950 for at give plads til udvidelse af kirkegården.

På toppen af bakken blev der i 1894 bygget Højskole oprettet af havebrugskonsulent J. J. Mortensen-Barrit. Han søger efter et par år at afhænde den til Indre Mission, men de køber Rønde Højskole. Da der samtidig i 1897 startes højskole i Lyngby, »Djurslands Højskole«, må man opgive højskoletanken i Kolind.

Bygningen benyttes fra 1901 til 1914 af en privat skole med lærer Theilgaard som leder.

1920 – 1959: Vognmand Oskar Kjeldsen ejer Højskolen.

I 1976 køber menighedsrådet bygningen af Alfred Gay.

Den rives ned i 1979 for at give plads til kirkegårdsudvidelse.

Kolind Højskole 1895. Blandt eleverne har vi kun få navne: Jens Kr. Jensen, Jensine Thuesen, senere gift med Kr. Konge og Kristian Pedersen. Er der læsere, som genkender forfædre, er lokalarkivet interesseret.

Kapelvej 4

Huset er bygget af Martin Jep, som er omtalt under Mejerivej.

Fra 1946 til 1961 har H. Dichmann-Jensen autoværkstedet »Kolind Auto-Central«.

Det overtages af Frede Baattrup-Pedersen. Ko-

lind menighedsråd har i 2004 købt værkstedsbygningerne. Disse skal nedrives og pladsen bruges til parkering. Lager/kontorbygningen mod Bredgade skal bruges til graverfaciliter.

Kapelvej 5

Ejgil Jørgensen havde køreskole, hvor der var mulighed for at erhverve kørekort til motorcykel.

Kapelvej 6

Baltica forsikring ved Orla Jensen.

Kapelvej 7

Fodterapeut Eva Friis.

Kapelvej 8

Brandstationen bygges i 1953. I 1954 bygges et slangetårn til tørring af slangerne efter benyttelse. Et nyt tårn bygges i 1993.

Kapelvej 9

Huset er bygget i 1906. På arealet har der vist nok været smedie.

Kapelvej 10

I 1913 bygges Andels-Elværket, hvor Marius Als er bestyrer fra 1919.

Da det i disse år er vanskeligt at få folk til de gårde, hvor der ikke er strøm, ønsker mange at få mekaniseret staldene. Men for at få indlagt kraft, skal man også have almindelig el i huset. Der findes ingen elektriker i området, så man entrerer med et selskab fra Ålborg, som rejste landet rundt og installerede strøm, efterhånden som de små byer fik elektricitetsværker.

Mellem elværket og åen var der et mindre kølebassin. Sonja Klibo kan fortælle, at her fik kvarterets børn lov til at bade. Og det var nok bedre end at bade i åen.

Elværket tilsluttes i 1918 Århus Højspænding og i 1939 tilsluttes man Arke.

I 1958 lukkes elværket, og i 1963 indretter pelsbereder Ove Andersen garveri i bygningen. Bygningen er i dag indrettet til beboelse.

Kapelvej 11-13

Her lå den ældste markedshal, som var beklædt med stålplader.

Senere bygges Djurslands Specialarbejderskole.

Fra midten af 1960'erne. Yderst til højre står Kaj Brøsted Jensen, som var faglærer i motorlære.

Fra starten i 1961 og frem til 1966 er Børge Halvgaard leder. Arne Pedersen overtager ledelsen, og Halvgaard vender tilbage til Kolind Centralskole, hvorfra han har haft orlov. I 1981 kommer der ny leder men med samme navn, nemlig Arne Pedersen.

Institutionen ændrer navn til AMU-center Djursland. Alle aktiviteter flyttes siden til Pederstrup.

Derefter flytter Midtdjurs Ungdomsskole,

kommunens gartnerafdeling og PPR ind i bygningerne.

På den lille stikvej ned mod sundet, *Tennisvej*, har der som navnet antyder været tennisbane. Den blev nedlagt, da kommunen skulle benytte området til samlebrønde, men der blev »mageskiftet« til en tennisbane ved klubhuset på Ebdrupvej. Her er siden etableret endnu en bane. Bag tennisbanen var der i mange år kolonihaver.

Gl. Kolind

En gennemgang af Nødagervej er en gennemgang af det oprindelige Kolind. Det er her, der har været by fra de tidligste tider.

Numrene på de forskellige huse og gårde svarer ikke til de nuværende huses husnumre. Da nogle af husene ikke findes i dag, har vi valgt at nummerere dem fortløbende.

Tegningen viser, hvad der engang var – og hvad der er i dag.

Gl. Kolind nr. 1

Her lå et rødt bindingsværkshus med udhus. Det var beboelse for bl.a. murerarbejdsmand Marius Kjærso Jørgensen. Han var også brandmand, og når brandalarmen lød, stod hans kone klar med branduniformen, så han blot kunne »hoppe« i bukserne.

Gl. Kolind nr. 2

Her lå også tidligere et hus med 3 lejligheder. På fotoet fra omkring år 1900 kan man se, at K. Jønson havde vaskeri i den venstre del af huset.

«Indgangen» til Gl. Kolind 1910. Vejstenene fortæller, at vejen til Nødager er ligeud, og Maarup/Feldballe er til højre.

I 1950'erne boede der bl.a. en brøndborer. Han boede alene og var efter sigende ikke særlig begejstret for vand og sæbe. Da han kom på alderdomshjemmet, skulle han vaskes. Man

måtte ligefrem lægge ham i blød. Det må have taget på ham, for dagen efter dør han.

I midten har smed Hammer boet. Han var bornholmer, og havde smedie på Bredgade ved Baattrups værksted.

I den sidste lejlighed boede H. P. Bager Jensen (Musse Laursens far). Han blev i 1956/57 interviewet til radioen om Kolind Marked af den kendte radiomand, Kristian Kryger. Senere boede der en bagersvend fra Nørugaards bageri.

Post Anker Dohn har boet her, før han flyttede til Skolebakken. Th. Pedersen og hustru Agnethe boede her, før de byggede hus på Mårupvej. Det var det første hus, som blev bygget på vestsiden af Mårupvej. I dag har det nr. 22.

Husets facade indgår i dag i Simonsens kontorbygning.

Gl. Kolind nr. 3

Gården har været ejet af en gårdejer Chr. Svane, og i 1920'erne af Mette Holst.

Børge Sørensen køber i 1942 gården med 60 tdr. land. Stuehuset er meget fugtigt, så han bytter i 1944 med Holger Thygesen i Ebdrup. Thygesen får 5000 kr. + ret til at tage tørv den følgende sommer. Som forpagter har Thygesen ansat Marius Bager. Det fortælles, at Børge Sørensen havde et føl, som faldt i ajlebeholderen. Midt på gårdspladsen lå mødding og beholder. Over beholderen var der et bræddelåg, som føllet gik igennem. Han måtte selv hoppe i for at få føllet op. Da der ikke var bademuligheder på gården, blev han budt i bad hos bager Nørgård. Det har sikkert været tiltrængt!

Stalden lå ved stuehuset. Laden var placeret på den anden side af den nuværende Mårupvej.

Tegning af Mette Holst's gård.

Laurids Simonsen køber i 1946 gården. Stuehuset benyttes til privatbolig og udlængerne til fabrikation af bl.a. plove, hvoraf mange sælges til Finland.

Gl. Kolind nr. 4 - Korssiggård

Korssiggård er bygget i 1911 af Niels og Laura Poulsen. I 1919 køber Niels Peter Nielsen og hustru Anne Sofie gården. Anne Sofies bedstefar havde haft den tidligere gård frem til 1847, hvor han må sælge p.g.a. krisen. Sønnen Marinus gifter sig med Nina, som er søster til

fru læge Hjarsbæk. Marinus og Nina overtager cementstøberiet bag Brugsen.

I 1936 bygges ny kostald.

I 1949 køber Frode Vorbjerg gården og navngiver den »Korssiggård«.

I 1960 bygges endnu en ny kostald.

Gl. Kolind nr. 5 - Tornhøjgård

I et hus op til den daværende gårds østside boede i 1793 selvejer-husmand Poul Møller.

I 1905 lå der et bindingsværkshus midt i den nuværende gård.

Korssiggård omkring 1930.

Et nyt stuehus opføres i 1909. Omkring år 1913 bor Mads Madsen og hans datter Kirstine på gården.

Derefter ejer Alfred Jørgensen den. Han finder i 1951 en »Hellekiste« på sin jord. Atter et tegn på, at der har boet mennesker på egnen fra de tidligste tider.

Sønnen Jørgen og hustruen Jytte overtager den. Udlængerne brænder i 1937 og bygges op igen. I 1971 køber Else og Knud Vorbjerg gården og giver den navnet »Tornhøjgård«.

Gl. Kolind nr. 6

Fodermesterhus, hvor bl.a. en openser på kanalerne, Laurids, har boet sammen med hustruen Jenny og fire børn.

Gl. Kolind nr. 7

Karetmager Sørensens beboelse.

Gl. Kolind nr. 8

Her har der ligget et rødt bindingsværkshus med stråtag. Det var stuehus til en gård, som bliver flyttet ud i Lægens, hvor Elith Nielsen boede.

Karetmager Sørensen fra nr. 7 har haft værksted i den ene ende af huset. I den anden ende var der lejlighed for en enke med børn.

Gl. Kolind nr. 9

Her har engang været en hestestald.

Gl. Kolind nr. 10

Her lå en gård, som tilhørte Musse Laursens far Hans P. Bager Jensen.

Gården blev solgt i 1929/30 til Rasmus Holst Jensen. P.g.a. børns leg med tændstikker brænder den i 1936 sammen med præstegårdens udlænger. Den genopbygges som »Vidtskue« uden for byen mod Nødager.

Gl. Kolind nr. 11

En tidligere gård på dette sted kan måske have heddet »Fruestedet«, idet navnet står på en kampesten. Det fortælles, at navnet muligvis kan være udhugget af en røgter ved navn Kalle Smed. Når han sad og skulle overvåge dyrene, benyttede han tiden til at hugge i sten.

I begyndelsen af 1900-tallet boede Jens og Sofie Borum med enebarnet Else på gården.

Theodor Thomsen overtager den i 1946.

I 1961 flytter Jørgen Hansen og hans forældre ind.

Kostalden brydes ned i 1968/69.

Sønnen Peter Hansen overtager i 2003.

Gl. Kolind nr. 12

I dette hus i „Smejgyden“ eller blot „Gyden“ boede i 1793 selvejer-husmand Søren Smed, som også *var* smed. I huset boede i 1938 enke Jensine Nielsen med datteren Karen.

Gyden var begyndelsen på den gamle vej til Mårup, før den nuværende Mårupvej blev anlagt.

Vejen gik ud langs kærret til Tagkærgård og fulgte skrænten videre rundt gennem Mårup å-dal til Mårup bro.

En stor del af datidens veje fulgte lavningerne i terrænet, således at de havde engene på den ene side og markerne på den anden. Det samme kan også ses ved Svanebovej, hvor vejen også følger å-dalen gennem Kasten og videre mod Frelling.

Gl. Kolind nr. 13 - Præstegården

Det er ikke muligt at fastslå præstegårdens alder, men arkitekt Peder Gram, som forestod restaureringen i 1982, har gravet i nogle gamle arkiver og fundet en indberetning om Kolind Præstegård fra 1796.

Her fandtes en god beskrivelse af bygningerne.

Indberetningen indledes således:

Fredagen den 19. august 1796 mødte efter udmeldelse fra Søndre Mols herreder af 8. ds. er vi undertegnede mænd Christens fra Skovmøllen og Niels Augustinussen begge ved de 5 Møller på Lyngsbækgårds gods, hos sognepræsten velværdige hr. Jens Bering i Colind, for at taxere velbemeldte hr. Berings iboende præstegård, som han attråede indsat i den almindelige brandforsikringskasse. Til at føre pennen ved denne forretning var til stede herredsskriveren byskriveren Hesselberg ved Ebeltoft, så var og nærvæ-

rende præsten velærværdige hr. Bering selv, som sagde, at han vidste at angive noget nummer på bemeldte hans præstegård – Denne Colind Præstegård, beliggende i Colind som Søndre Herred Randers amt blev besigtiget og taxeret således.

Så følger ellers en meget nøje gennemgang af bygningerne og deres stand, hvorefter man taxerer hver bygningsdel.

Som eksempel medtager vi beskrivelsen af hovedbygningen:

Hovedbygningens beliggenhed sønder i gården, løbende i øster og vester bestående af 18 fag, 10 alen 3 tommer bred inden vægge. 1 etage høj indrettet til stuer, kamre, kjøkken, bryggers med 5 vindkakkelovne, hvoraf de 2de to etager. I bryggerset en indmuret kedel i grue, 3 skorstene, fuldkommen i højden, men ej aldeles forordnings-mæssige i lysningen, dog meget gode og brugbare, 2de bagerovne i meget god stand, under denne længde en kælder på 4 fag, inddelet i 2de dele. Fjellegulv og loft over hele længden, bygget af Eege-under og fyrreover-tømmer, murede vægge og steentag overalt, i meget god stand á fag 50 rdr, 900 rdr.

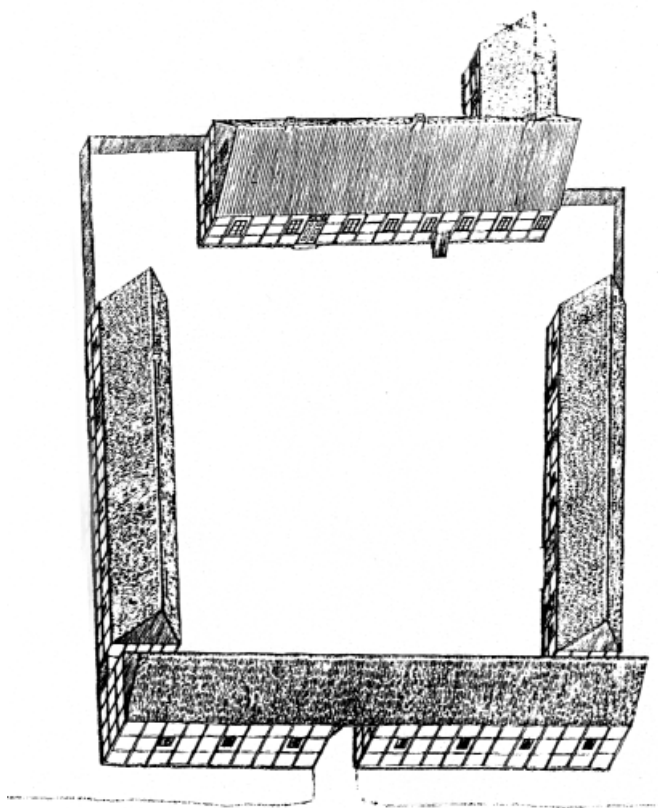
(Som man kan se, har det danske sprog udviklet sig gennem de seneste par hundrede år.)

Således gennemgår man alt – også plankeværker og udendørs »locum«. Længerne består af murede og klinede vægge og har stråtag.

I længen til venstre på tegningen er over halvdelen indrettet til hestestald, karle-kammer, hakkelseshus, vognremise og huggehus. I resten er der værelser.

Længen ud mod vejen er lade med tærskelo og gennemkørsel fra gaden og port for.

I længen til højre er der indrettet gæstestald,

Rekonstruktion af Kolind Præstegård udført på baggrund af en beskrivelse fra 1796.

kohus og fåre- og svine- hønse- og tørvehus.

Vinkelbygningen på hovedbygningen går ud i haven og indeholder stuer og kamre. Pastor Bering ønsker at rive den ned og siden lade opføre en ny.

Den samlede vurderingssum opgøres til 1840 rdr.

I gården findes 2 brønde, hvoraf den ene er meget god, men den anden kun mådelig. I tilfælde af brand findes der heldigvis en Åe løbende ud i Colind sund, som til alle tider indeholder tilstrækkeligt vand.

I papirerne får vi også oplyst, at nærmeste nabo til præstegården er Vedøe gårdfæster Niels Andersen, hvis gård er en alen fra laddens østre ende.

Efter gennemgangen sluttet taxeringen af med flg.:

*Således er da forretningen hermed afsluttet
datum Colind præstegård
den 19. august 1796 som
hosværende Hesselberg*

*Christen Jørgensen
Niels Augustinussen*

*Forelagt og nedfæstet under Søndre Mols
Herred Ret Mandagen den 22. august 1796.*

Ved hjælp af beskrivelsen har Peder Gram fremstillet en rekonstruktionstegning.

I 1860 bliver stuehuset forlænget med et fag mod vest, således at der blev i alt 19 fag, som det ses i dag. Præstegårdens udlænger brænder i 1936 sammen med (14) og (10). Gården flyttes uden for byen, og »Præstevang« bygges på præstegårdens jorder. Stuehuset reddes, og i stedet for den vestre længe bygges en konfirmandbygning. I 2003 bliver denne moderniseret, og der bygges en ny fløj med garager og redskabsrum.

Gl. Kolind nr. 14

I begyndelsen af 1900-tallet er det Rasmus Jensens søn, Hans Jørgen Jensen (Bror til Kristian i 17) og hustru Marie der bor her.

Sønnen Anker Jensen fører gården videre. Han udstykker Engvej og Lille Engvej i slutningen af 1950'erne. Det første parcelhus bygges i 1956 af Arne Konrad.

Gl. Kolind nr. 15

På pladsen var der mødding og lade for gården i nr. 14. Ejnar Emil Madsen fra nr. 24 parke-rede sit kartoffelkogereri på arealet.

Gl. Kolind nr. 16

Aftægtshus for Rasmus Jensen fra nr. 14 og hans husbestyrerinde. Han var sognefoged og kom jævnligt om til Musse Laursens bedste-

Kvinder og en enkelt herre fra Gl. Kolind i det »fine« tøj. Fra venstre Dagny Malfeld, Mine Skousen, Mine Jensen, Marie Møller, Marie Jensen, Sofie Borum, Jenny og Søren Mikkelsen.

far. Så blev der serveret kaffe, og så tændte de deres lange piber.

I huset boede i 1950'erne grisehandler Ove Therkildsen, og senere Søren »Wolle« Tholstrup. Anker Jensen benytter det selv som aftægtshus i 1970'erne.

Gl. Kolind nr. 17

Gården har tidligere heddet »Knabstrupgaard«. Den er udflyttet fra pladsen bag den gamle kro. Der har boet en gdr. Tolstrup. Senere kommer Mogens Bugge. Han bygger Kolind Østergård i 1910, og i 1913 flytter Mine og Kristian Jensen ind. Han er bror til Hans Jørgen i nr. 14.

Sønnen Jens Jensen overtager gården og senest fortsætter hans søn Kristian Aage Jensen i familiens fodspor.

Gl. Kolind nr. 18

Lade for gården i nr. 17.

Gl. Kolind nr. 19

Aftægtshus for gården i nr. 17. Kristian Jensen har bygget det.

Gl. Kolind nr. 20

Stuehuset er fra 1867, hvor gården flyttes fra området omkring nr. 30 og 31. En stor del af Gl. Kolind er udstykket fra netop denne gård. Omkring år 1900 bebor Jens Skousen gården. Han overlader til sønnen Rasmus Skousen. I

1945 kom Karl Høj fra Kelstrup. Hans søn Tage Høj fortsætter bedriften i 1972.

På gårdens jorder har Tage Høj fundet mange flinteredskaber og ½ stenøkse, hvilket atter fortæller os, at der har været mennesker her i en længst svunden tid.

Gl. Kolind nr. 21

Kolind Østergård: Bygget 1910 af Mogens Bugge.

Efter ham kommer Marinus Rasmussen, også kaldet »Dommeren« og hans kone Karoline. Det fortælles, at de ikke talte med hinanden i 50 år, men talte gennem sønnen Jakob Rasmussen, som aldrig kom fra gården. Marinus var en yderst klog mand. Han var direktør for et forsikringselskab og sad i sognerådet i 25 år.

Gården fik først indlagt elektricitet i 1970'erne!

Gl. Kolind nr. 22

Huset kaldtes tidligere »Det gule hus«. På et tidspunkt boede der en familie, hvor faderen var fisker eller sømand. Han var derfor sjældent hjemme, men der kom dog ca. 11 børn, som moderen fik sat i vej.

Senere boede en fiskehandler Nielsen i huset, og derefter Egon Sørensen.

Gl. Kolind nr. 23

Det grå hus er et tidligere fodermesterhus. Rasmus Skousen fra nr. 20 boede her på aftægt. Da Laurits Simonsens mor kommer til byen som pensionist, flytter hun ind.

Gl. Kolind nr. 24

I 1937 bebos huset af Ejnar Emil Madsen og hustru Marie. De havde tvillingerne Else og Erling og sønnen Peter, som bliver gift med Mitzy.

Ejnar Emil, kaldet »Smil«, var daglejer. Han kørte rundt med en kartoffelkoger på jernhjul. På vognen var der 3 vandbeholdere og en kedel. Han besøger gårdene og fabrikere svinefoder (ensilage), som pakkes i en cementbeholder og dækkes til. Når det skal bruges, skæres det så ud med en spade. Træ og kartofler skal ligge klar, når han ankommer til en gård. Ejnar Emil var vellidt og altid i godt humør. Ved siden af det årstidsbestemte kartoffelkogereri oprensende han også å-løb for grødevækst.

Gårde og huse lå tæt i Gl. Kolind.

Ligeledes tegnede han også forsikringer for Mejeriernes og Landbrugets Ulykkesforsikringer (det senere Topsikring). Desuden opkrævede han kontingenter for forskellige foreninger.

Gl. Kolind nr. 25

Beboelse. I området hvor nr. 25 og 27 ligger i dag, har der tidligere ligget en gård.

Gl. Kolind nr. 26

Aftægtshus hvor bl. a. søstre Frida og Margrethe Mikkelsen fra nr. 27 har boet.

Gl. Kolind nr. 27

Her bor først Kristian Konge, derefter Søren Mikkelsen som har 3 børn: Sønnen Viktor og 2 døtre, begge hjemmesygeplejersker, Frida og Margrethe Mikkelsen.

I 1948 overtager sønnen Viktor.

Han sælger omkring 1950 til Søren Hougaard, som senere køber »skomagerhuset« ved siden af Brugsen. Dette hus nedbrydes i 1993, da Brugsen skal udvide.

I 1967 flytter Lis og Kaj Dengsø-Sørensen til Kolind og etablerer systue på 50 kvadratmeter, men bygger senere en systue på Bakke-draget på 190 kvadratmeter. Her var der 21 ansatte.

Sønnen Alfred Dengsø-Sørensen overtager gården.

Gl. Kolind nr. 28

Her lå et lille hus, hvor Musse og Karl Laursen havde købmandsbutik fra maj 1931.

Da købmand Mikkelsen ved Afholdshotellet lukker, overtager de hans forretning og driver den frem til 1955. I slutningen af 1940'erne brænder huset, da et stykke optændingspapir ryger op på stråtaget. Sonja Klibo kan huske, at det meste af byens folk havde taget opstilling på præstegårdens plæne for at følge med i slukningen. På begge sider af døren var der nogle flotte glasreklamer, som sprængtes af varmen.

I 1954 bygger Henry Solberg det nuværende hus, hvor der blev indrettet isbod.

Senest beboelse for Jesper Dengsø-Sørensen.

Gl. Kolind nr. 29

Andelsfrysehuset er bygget i 50'erne.

Gl. Kolind nr. 30

I bindingsværkshuset boede »Den døve murer«. Hans søn Egon Sørensen kommer i lære hos tømrer Høj. Nu beboelse for Steffen Dengsø-Sørensen. Ved siden af har der været hus med smedie. Huset eksisterer ikke mere.

Gl. Kolind nr. 31

Gartner Knudsen, som flytter fra Bredgade 23 og her til, overtager huset efter Peter Kejser. Gartner Knudsen havde frilandsgartneri.

I dag: familien Brix.

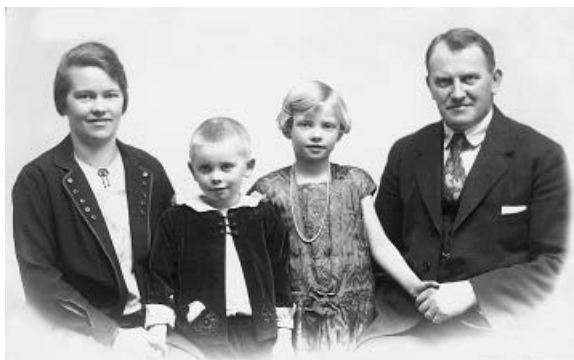
Den gamle skole omkring år 1900. Fra venstre i døren Marie Mogensen, som er husbestyrerinde hos lærer Mortensen. Hun får senere Hjemmebageri i Bredgade nr. 39. Dernæst Rasmus Skousen, Jens Chr. Jensen, Rasmus Holst, ukendt, Jenny Thuesen gift med Søren Mikkelsen, Mine Skousen, Niels Bager, lærer Mortensen og ukendt.

Gl. Kolind nr. 32

Her bygges ny skole i 1855, idet den gamle er i dårlig stand. I 1897 bygges en ny skolebygning med 2 klasseværelser og lejlighed til andenlæreren.

Den gamle førstelærerbolig bevares i hvert fald til efter 1928. Skolen havde fire klasser.

S. Mortensen var førstelærer. Han pensioneres i 1914, og andenlærer Christensen, som var ansat i 1910 bliver førstelærer. Som ny anden-

Familien Malfeld.

lærer ansættes H. Madsen, som senere skifter navn til Malfeld.

I 1918 var der 120 elever. 1938 bliver J. Jakobsen førstelærer, og Malfeld fortsætter som andenlærer.

Skolen nedlægges i 1955, og den ene skolestue omdannes til Folkebibliotek under ledelse af Annelise Wittorff, Nødager.

I førstelærerboligen har siden 1955 boet: Vammen, Halvgaard, Bendixen, Rasmus Poulsen og Inger Locht.

I slutningen af 1950'erne er der nogle driftige unge mennesker, som mener, at der mangler et samlingssted for byens unge. De søger sognerådet om lov til at indrette sig i skolelokalet. De får tilladelsen, og Keld Bang, som var blandt initiativtagerne, fortæller, at de selv sætter i stand og indretter sig med bordtennisbord og et billardbord, som lånes af Fie på Drasbeks Hotel. Senere danner de en selskabs-

klub og arrangerer dans om lørdagen. Det må have været Kolinds første diskotek! Man køber en Philips grammofon hos Bach Andersen, fabrikkerer en disk til salg af slik og sodavand, og så har Kolind et sted, hvor de to køn kan mødes.

Idéen med at benytte lokalet som samlingssted for de unge blev atter fremført i 1968, hvor nogle store skoleelever ønsker at lave et rigtig diskotek. De fremfører idéen for sognerådet, får et »ja« og 4.500,- kr., og så får Midtdjursland et diskotek.

Club »Relax« kunne samle op mod 350 medlemmer fra hele Djursland.

Mellem nr. 32 og nr. 33 har der i tidernes morgen ligget et gadekær. Kloakvandet løb ud i gadekæret, som havde afløb til Sundet gennem en grøft.

5. klasse i den gamle skole i 1955. Det var sidste hold elever før flytningen til den nye skole. Set fra venstre bordvis: Grethe Nielsen og Annelise Helweg, Niels Buur og Børge Jensen, Kurt Solberg og Poul Erik Nielsen, Erik Sørensen.

2. række forrest: Sonja Jensen og Tove Kærholm, derefter Ingelise Lindberg og Karen Gudrun Nielsen, Erna Mikkelsen og Elinor Jensen, Herdis Petersen og Marie Leth.

Det var drengenes opgave at sørge for brænde til kakkellovnen. I lokalet lå spanskkrøret klar, men det blev dog ikke benyttet.

Gl. Kolind nr. 33 - Lindegården

Musse Laursens slægtsgård. Både hendes bedstefar, Anders Bager, og oldefar, Jens Andersen Degn, har haft den. Oldefaderen har boet her i 1850, men flytter senere til Nødager, hvor han bor i 1872. Jens Andersen Degn var folketingsmand i 4 perioder.

Musses far, Hans P. Bager Jensen, er født på gården med lindetræet.

Det nuværende stuehus er bygget i 1877, men lad os kigge ind i gården i år 1915.

Når vi kommer ind af bryggersdøren, kommer vi ind i et stort bryggers med stengulv. Der er 2

gruekedler og en åben ovn til bagning. Går vi videre, kommer vi til en nedgang til to kældere. Den første bruges til at sætte mælk ned i. Her kan den så stå og trække fløde. En dybere kælder indeholder saltkarret, hvor kødet bliver opbevaret. Fra bryggerset går vi til højre og kommer ind i køkkenet med blankpoleret komfur og langt køkkenbord med vask. Her har vi også spisekammeret.

Køkkenet vender ud til gården, hvor møddingen også findes. Fra køkkenet kan vi gå ind i opholdsstuen. Her er et chatol med overskab, som er fyldt med bøger. Under de to vinduer

Gl. Kolind omkring år 1900.

er der en blå slagbænk og et stort bord. Ved siden af kakkelovnen er der en dør ind til et soveværelse mod havesiden. Der er en dør ind til den fine dagligstue med små polstrede møbler og atter en kakkelovn. Huset har tre skorstene! Fra opholdstuen er der dør til forgangen ud mod gården. Her er der et værelse til husholdersken Maren. Desuden er der en stor stue (overstuen) ud mod haven. Loftet er ikke udnyttet. Her opbevares korn. Man har ikke alkover, men normale senge. Lokummet findes i et udhus. Musses farbror, Jens Kristian »Gråben« Bager Jensen havde husholdersken

Maren Rosenkvist, som var hos ham i over 50 år. Han blev kaldt »Grå-ben«, fordi han altid gik med uldne grå sokker. Den personlig hygiejne var ikke noget man gjorde meget ud af: Han nøjes med at tørre hænderne mod hinanden. Vand og sæbe er unødvendigt.

Han er en meget sparsommelig mand. Da Vorbjerg har købt gården med avlen på jorden, hakker han roetoppene af til foder, men Kristian mener ikke, at Vorbjerg også har købt *dem*, så de må tilhøre ham.

Hanne og Frode Vorbjerg køber gården i 1942. På gårdspladsen planter de et lindetræ og de

Samme sted i 1930'erne.

Bagermesterfamilien omkring 1916. Fra venstre datteren Eva, sønnen Aage, bagermester J. P. Nørgaard, datteren Dagny, hustruen Kristine og sønnen Poul.

giver gården navnet »Lindegården«. I lindetræets første forår glemmer det at springe ud. Det springer først ud den 24. august 1943, den dag deres første søn fødes. Frode og Hanne Vorbjerg flytter til modsatte side af vejen og Lindegården overtages først af

ejendomshandler Holger Thygesen og senere landmand Hans Leth og hustruen Else.

En del af gården brænder i 1957, dog ikke stuehus og længen ind mod bageren. Den sælges til tre håndværkere, der bygger den op igen. De sælger til Holger Christensen og hans hu-

stru Lea. Så ejes den af Poul Martin Vorbjerg og senere af Inger og Ove Locht. Senest har Tina og Jesper Jørgensen købt den og indrettet »Midtdjurs Fysioterapi«.

Gl. Kolind nr. 34

Bageri og konditori ved bagermester Peter Poulsen. I 1907: Bagermester Peter Nørgaard og hustru Kristine.

Sønnen Aage Nørgaard overtager i 1931. Peter Nørgaard fortsætter dog med at køre landtur til op i 1940'erne. Landturen foretoges i en Ford A med bagdør.

Det var dengang et rugbrød vejede 10 pund, og der kun fandtes to slags, lyst og mørkt.

På en af landturens gårde spiste man 60 kg. rugbrød pr. uge!

Peter Nørgaard og frue flytter til Bugtrupvej 22. Huset hed dengang OSNOK.

Den 1/4 1968 overtager bagermester Jens Pedersen, som havde bageri i Nødager. Sønnerne Ole og Lars fortsætter, da faderen holder.

Udsalget ved bageriet lukkes i 1979 og flyttes til Bredgade 4 BC og i 1988 til Bredgade 18. I 2003 overtager bagermester Michael Lænøe.

Gl. Kolind nr. 35

Aftægthus for Kristian »Gråben« Bager og husbestyrerinden Maren.

Da Specialarbejderskolen oprettes, bliver det

først beboelse for forstander Børge Halvgaard, derefter for forstander Arne Petersen og indrettes derefter til kontorer for skolen.

I dag er der kontorer for Pædagogisk Psykologisk Rådgivning for Midtdjurs og Nr. Djurs.

Gl. Kolind nr. 36

Bindingsværkshus.

Gl. Kolind nr. 37

Mælkehandler Andersen som blev kaldt »Ridder Rap«. Han havde en stald med hest og vogn, idet han kørte mælk ud fra Sivested Mejeri.

Gl. Kolind nr. 38

Brøndborer Sørensen boede her omkring 1950. I 1960'erne var det familien Lauritsen med sønnerne Lars, Per og Jørgen. Familien flytter senere til Bakkedraget 7.

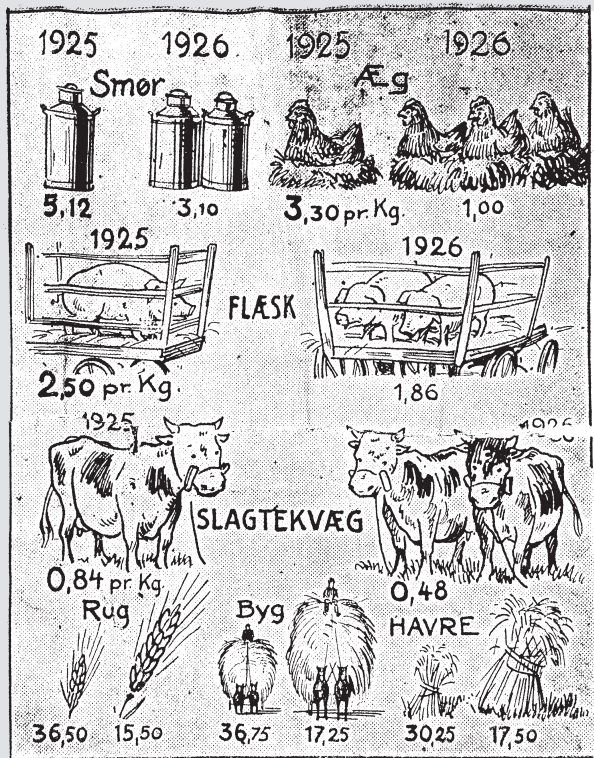
Gl. Kolind nr. 39

Kolind Kro. Senere afholdshotel og købmandsforretning. (Se under Bredgade)

Omkring Nødagervej

Rensningsanlægget for enden af Engvej bygges i 1978. Halmvarmeværket bygges i 1990. Efter »Præstevang« og »Vidtskue« kommer på højre side »Hulgaden«. Her boede bl.a. Karl Jensen. På »Vidtskue« boede i 1950'erne familien Kærholm.

Lidt Landbrugsstatistik.

Priserne paa Landbrugets Produkter i Fjor og i Aar.

Landbrugsraadet har, som bekendt, holdt Møde for at drøfte den tryk-kende økonomiske Situation for Landbruget. At Tiderne er meget ugunstige for Landmændene, viser en Sammenligning mellem de Priser, Landbruget fik i Januar 1925, og de Priser, der opnaaedes i April 1926. Ovenstaaende Tegning skal vise, hvad Prisfaldet gennem de fem Fjerdingaar betyder for Landmanden.

Smørret faldt fra Kr. 5,12 til 3,10 pr. Kilo, det vil sige, at der til Mejeriet maa leveres omtrent det dobbelte Kvantum Mælk for at faa de samme »Smørpenge« ind som i Fjor.

At der nu maa tre Høns paa Reden, hvor der før laa én, for at præstere samme Indtægt for Æggene, det skyldes for en Del Aarstiden, og at man i April 1926 maatte køre til Slagteriet med to mindre Grise til en Pris af 1,86 pr. Kilo, medens en lidt større Gris til 2,50 pr. Kilo i 1925 indbragte lige saa mange Penge, det har mangen Landmand maattet sande.

At der paa samme Maade skal to Stk. Slagtekvæg til at opveje en Ko fra 1925, fremgaar ogsaa af Tallene paa Tegningen.

Dersom man turde haabe paa, at den Sæd, der staar paa Marken, vilde give saa mange flere Fold i 1926 som antydtes af Tegningen, altsaa for Rug og Byg over det dobbelte og for Havre omtrent det dobbelte, ja, saa vilde Landbruget opnaa den Indtægt, der svarer til Priserne i 1925 — men det er der vist ingen, der rigtig tør tro paa.

Der skal en bred Ryg til at bære gode Dage — men en god Ryg til de ringe Dage er heller ikke at foragte.

Røde Kviekalve

fra ren Besætning samt
et Parti 6 rd. Byg
er til Salg.

Chr. Rasmussen,
Søby.
Tlf. 35.

Grise.

Gode Smaagrise købes og
sælges til rimelige Priser. Kred-
dit indrømmes.

Slakterisvin

til Allingaabro Svinelagteri af-
hentes Torsdag i Stedet for
Mandag.

Sofus Sørensen,
Ryomgaard.
Tlf. 31.

Kælvkøer og Griserør

til Salg.

P. Poulsen,
Løgtengaard.

Tlf. 33 Løgten.

Køb og Salg

Frugttræsprøjtning.

Triumf Special paa Lager.
Købmand Poulsen,
Mørke.
Tlf. 1.

Halm

billig til Salg paa
Vosnæs Avlsgaard
pr. Løgten.

Enghø og Halm

til Salg.
J. Kjeldsen Rasmussen,
Karlbj.

Tørv,

meget tørre, samt et Par Kal-
kuner er til Salg.

S. Foustrup,
Lykkegaarden, Mørke.

Roer

til Salg hos

Niels A. Poulsen,
Søby Mark.

En brugt Støvsuger

sælges med Garanti.
Tlf. 51 Ryomgaard.

Løgten

Rugemaskinefabrik

anbefaler sig med nye og brugte
Motorrugere, samt en Del brugte Flad-
rugere i alle Størrelser fra en Pris
af 30 Kr. og opefter. E. Mejer,
Løgten. Telf. 36 og 43.

Lemmer Cement- varefabrik.

er altid leveringsdygtig med
Mursten, Rør i alle Maal samt
Tagsten i flere Farver, til rime-
lige Priser.

R. Christensen.

Telf. 28, Lime.

Hornslet Cementstøberi

Telefon 85, er altid leverings-
dygtig i alle Dimensioner af
Maskinstampede Rør ...

Trykprøvede, stemplede,
samt imprægnerede, med
og uden Muffe.

Fliser m. og uden Farver.
Murerne erindres om min fær-
dige Skorstensafdækning og
mine Mursten. Chr. Brødsted

Skrald Skovdistrikt.

Brænde sælges under Haan-
den Tirsdag og Fredag i Heste-
haven.

Onsdag Formiddag i Rod-
skovskoven. Brænde kan faas
savet, kløvet og leveret.

Skovfoged P. Hjorth,
Hestehaven.

Tlf. 84 Hornslet.

Superfosfat og Kali

er billigst nu i Januar —
kom snart med Deres Ordre
til Levering straks eller i For-
aaret.

Th. C. Carlsen,
Løgten.
Tlf. 30.

En god Kartoffel

kan De altid faa ved at ringe
til Nr. 55 Løgten.

Chr. Rasmussen,
Løgten.

Svanebovej

Svanebovej 2

I 1952 bygger Alfred Gay og bogholder Svane et hønseri.

Fra 1965 har Per Bugtrup snedkerværksted og beboelse under navnet »Svanebo Møbelfabrik og Tømrerforretning«. I 1990 overtager kommunen ejendommen og river den ned.

*»Svanebo møbelfabrik
og tømrerforretning«*

Svanebovej 4

»101«-huset: Beboelse

Autoopretter Jacobsen og siden autoopretter Rasmus Bilde. Finn Johansen køber virksomheden den 1. august 1977 og starter Kølind Autoværksted. I 1987 flytter han til Mårupvej nr. 27.

Bakken ved huset kaldtes »101«-bakken. Den blev tidligere benyttet af byens børn til kælking og skiløb, når vinteren havde gjort den hvid. Hvorfor hus og bakke har fået navnet »101«, har vi ikke kunnet finde svar på.

Skolebakken

Her lå fra gammel tid en stump markvej, som forbandt Ebdrupvej med Bugtrupvej. Den benyttedes bl.a., når folk skulle til stationen. Omkring år 1900 kaldtes den, uvist af hvilken årsag, for »Drasbeks vej«. Senere brugtes også betegnelsen »Kirkevej«. Ingen kan forklare hvorfor, men Nødager kirke har ejet en strimmel jord mellem Bugtrupvej og Vesterågade, altså østsiden af den nuværende Skolebakken. Frem til 1960'erne ejede kirken stadig de to parceller, som ligger mellem Bugtrupvej og Fyngsgade. I 1977 ønsker kommunen at ændre navnet fra »Skolevej« til »Sportsallé«. Beboerne stritter imod og får deres ønske om »Skolebakken« opfyldt.

Skolebakken 5

Murermester Holger Jensen.

Skolebakken 6

Murermester Søren Sørensen.

Skolebakken 7

REKO. Vognmand Svend Aage Jensen og hustruen Valborg starter 1. april 1965. Stationen udvides i 1985. I 2004 flyttes til redningsstationen på Ebdrupvej.

*Fra venstre ses først
børnene Lona,
Kaj Berno, Palle og
Claus. Derefter
Benny Nielsen,
Finn Seiling,
Preben Brix
og ægteparret
Valborg og Svend
Aage Jensen.*

Havrebakken og Fynsgade

Havrebakken 5

I 1981 starter H. Victor Larsen kiropraktor-klinik. Han var i mange år lærer på Kolind Centralskole. Efter nogle års studier i England, nedsatte han sig som kiropraktor. Praxis lukkes i 2004.

Fynsgade 1

Murermester Georg Knudsen.

Fynsgade 3

Musse og Carl Laursen, som havde haft købmandsforretningen i det tidligere afholdshotel i Gl. Kolind frem til 1955, boede til leje i Vesterågade, men de ville gerne have deres eget. På en søndagscykeltur ser de et forladt bindingsværkshus i Nimtofte skov. Det tilhørte herregården Vedø, men kunne godt købes. Så for 800 kr. erhvervede de huset. De fik købt grunden her

på Fynsgade for 2.200 kr. - og så gik de i gang med at brække huset ned. Stump for stump blev det transporteret til Kolind på en gammel lastbil. Da man skulle til at bygge det op på den nye sokkel, havde man nogle problemer. Huset havde stået på syltsten, og nu skulle det stå på en vandret sokkel, så der var nogle gavlstolper, der var for korte. Men det blev dog løst med nogle gamle bjælker.

I fem år brugte de al deres fritid på at bygge huset op. Musse har selv bygget ydermurene, fordi hun engang var kommet til at sige, at dét at mure var som at lægge en lagkage sammen, så det var jo ikke noget særligt. I 1960 kunne de flytte ind.

Bindingsværkshuset har en helt speciel historie.

Ebdrupvej

Ebdrupvej 2

I foråret 1964 starter »Redningsringen« en station i Kolind. Man har en ambulance og en Landrover, men det kniber med pladsen. Der er ingen garage, men blot en carport. Allerede året efter overtager Svend Aage Jensen stationen og flytter den til Skolebakken nr. 7.

Ebdrupvej 6

Revisor Holger Sloth og senere Kolind Bogføringscentral ved Johan Nielsen.

Ebdrupvej 8

Den 24. april 1999 indvies den nye redningsstation til Midtdjurs Brandvæsen og REKO's tunge køretøjer. REKO bygger ved siden af en bygning til ambulancer og lægeambulance. Den 6. februar 2004 overflyttes alle udrykningskøretøjer fra Skolebakken 7.

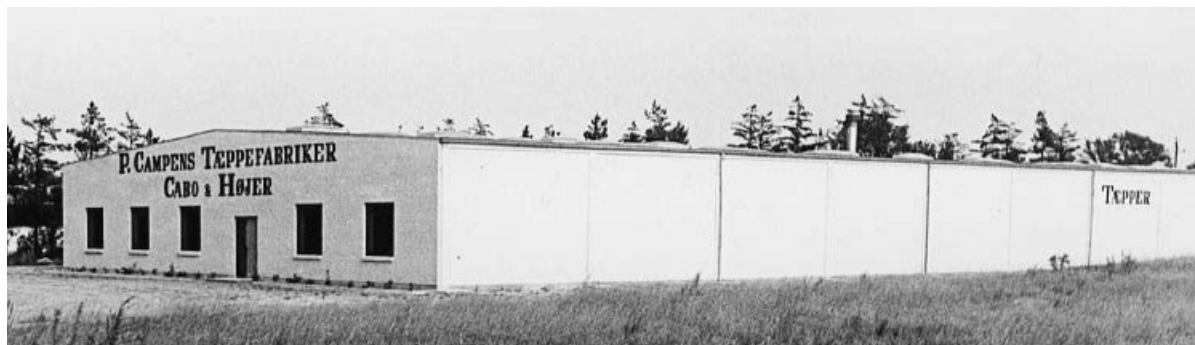
Sommerfest ved KPI's klubhus.

KPI's klubhus

KPI's klubhus opføres i 1977, og udvides i 1987. Tennisbane nr. 2 anlægges i 1990.

Ebdrupvej 9

Midtdjurslands Ugeblad v/ Tove Hansen.

Ebdrupvej 11

Vognmand Chresten Jensen, også kaldet Chresten Vognmand. Han kørte med heste og gum-mivogn langt op i 1950'erne. Man lejede ham til f.eks. at køre til stranden i Følle, når det var en varm sommerdag. Der var to bænke i vognen. Så medbragte man mad og drikkevarer og fik en dejlig udflugt ud af det.

Kommunen køber huset og jorden omkring. I 1964/65 køber Svend Aage Nikolajsen bygningerne af kommunen. Han må have hjælp fra Kongens foged for at få en beboer »sat ud« af sidebygningen.

Tømrer- snedker-forbundet indretter fagfor-eningskontorer i 1975. Navnet ændres senere til Træ-, industri- og byg, afd. 11.

Ebdrupvej 25

Camptex, BBC Textil og Kræmmermarked. Lager og værksted for Kolind tømrer- og mu-rerforretning og en emballagevirksomhed. Erik Nymann overtager halvdelen af bygnin-gerne.

Ebdrupvej 27

I 1983 flytter Nymann Autoparts her til fra Vesterågade.

Centervej, Bygmarken og Nyhåbsvej

Centervej 4

HN-Autocenter ved Henrik Nielsen åbner 1. november 1999. Han har i en årrække haft værksted i Drammelstrup sammen med Finn Jensen.

Bygmarken 75

21. november 1983 åbner Trine Tornbjerg »M/K Salonen« efter i en årrække at have haft salon i Drasbeksgade 9a.

Nyhåbsvej 1a

«MC TAG» ved Mikkil Christensen bygger i 2004 efter at have haft lager på Mejerivej.

Nyhåbsvej 2+4

I nr. 2 starter Nymann Kemi produktionen i 1979, og i nr. 4 har Djurs Overflade Teknik til huse.

Nyhåbsvej 16+18

I nr. 16 flytter »Koed 3'er Ophug« ved Henrik Sørensen ind i 1998. Virksomheden har tidligere været i Koed. Henrik Sørensen overtager senere også nr. 18, hvor tidligere DLAM og TECTUM har holdt til.

Mårupvej

Mårupvej 2

Snedkermester N. P. Hansen.

I år 1900 lejer Brugsforeningen sig ind i hans lokaler og starter den første brugs i Kolind.

Mårupvej 4

I 1892 starter Peter Jensen med manufakturhandel. Han flytter senere til Bredgade 10.

Skomager Mads Keiser har sin første forretning her i 1894. Også han flytter siden op i Bredgade til nr. 15.

Der har været udsalg af tobak og blade. I 1907 kommer tømremester Jens Peter Høj fra Mørke. Sønnerne Valdemar og Anker overtager virksomheden.

Der skulle også have været ligkisteforretning

Mårupvej omkring 1910.

Indkørslen til Kolind fra Mårupvej. Til venstre ligger i dag Bakkedraget.

på et eller andet tidspunkt. Af en eller anden årsag var vinduerne dækket med verdenskort. Som Drasbeksgade 9a må vi også betegne Mårupvej 4 som et iværksætterhus – om end af ældre dato.

Mårupvej 7

Der er folk i byen, som mener, at »Stenhuset«, Mårupvej 7, skulle være det ældste hus i byen. Det er i hvert fald over 200 år gammelt.

»Botanisk have«

Lige efter »Stenhuset« var der i 1920'erne en »Forsøgshave«, en miniatureudgave af Botanisk Have. Her var forskellige blomster sået/plantet i bede. Her var diverse krydderurter. Ved de forskellige bede var der sat en lille oplysningsseddel, så man kunne få oplysninger om navn og krav til jordbund osv. Hertil kunne en søndagstur med familie og gæster henlægges.

Hvad den dybere mening var med denne have, har vi ikke kunnet finde oplysninger om. Helt frem til 1950'erne kaldtes området »Forsøgshaven«, men da var det blot et indhegnet område med frugttræer, hvor områdets børn kunne gå på »æblerov«.

Mårupvej 21

Bent Salminen starter køreskole i 1971 og får taxa-bevilling i 1979.

I 1991 stopper han med køreskolen, og i 2001 ophører han med taxa-virksomheden.

Mårupvej 27

Kolind Autoværksted og Mazda-forhandling ved Ejgil Sørensen.

I 1979 åbner M/K-Tæpper forretning v/ Emil Mortensen og Henning Knudsen. I 1983 flytter den til Bredgade 40.

Finn Johansen køber huset i 1986, men flytter først i 1987 sin virksomhed fra Svanebovej og her til.

Trykmaskine fra ca. 1935. Siden blev modellen udstyret med el-motor og kunne trykke op til 1.200 eksemplarer i timen, men stadig med manuel ilægning af papir for hvert tryk.

Mårupvej 28

Midtdjurs Andels Mølle. På toppen af Andelsmøllens silo kunne et juletræ tidligere ses viden om i december måned.

Mårupvej 30

I 1968 flytter Kolind Bogtrykkeri ved Svend Andersen ind i nybyggede bygninger. Han har i 1966 overtaget Aage Kjær Andersens trykkeri i Bredgade 35. Sønerne Flemming og Robert er siden kommet med i virksomheden.

Bakkedraget

Bakkedraget 2

Familien Lassen startede vaskeri i Vesterågade nr. 9, men flytter i 1963 til Bakkedraget.

Bakkedraget 6

H. P. Petersen etablerer sig med Kolind Entreprenørforretning i april 1977.

Simonsens Eng

I engarealet mellem Bakkedraget og Vesterågade har Laurids Simonsen fået udgravet en sø, som omkranses af grønne stier, der forbinder Mårupvej og Vesterågade. Området hedder nu Simonsens eng.

H. P. i aktion da træskomagerens hus væltes. Maskinerne ser unægteligt lidt anderledes ud i dag, men med H. P. ved »roret« var et hus en smal sag at jævne med jorden.

Vesterågade

I 1977 ønsker kommunen at ændre navnet fra »Vestergade« til »Stadionvej«. Beboerne ønskede navnet »Vesterågade«, og sådan blev det.

Vesterågade 1

I 1946 flytter smedemester Søren Rasmussen (2. generation) smedien, som hans far startede i 1893 fra Bredgade 30 til den modsatte side af Vesterågade. Han etablerer senere en tankstation med Uno-X. Sønnen Niels Rasmussen (3.

generation) overtager i 1976. Benzinforsretningen udvides i 1986 med en pølsekiøsk.

Vesterågade 2

Hvor fjernvarmeværket ligger i dag, havde man byens Fattighus. Det bestod af 3 lejligheder. Bl.a. har »Sukker-Jens«, Carlo »Vægter« og en kone med børn boet her. Det nedrives i oktober 1963, da fjernvarmeværket skal bygges. Konen, som er den sidste beboer, vil ikke ud.

Kolind varmeværks bestyrelse indledte operation Vestergade 1

Fem bestyrelsesmedlemmer trak i arbejdstøjet og gav sig til at rive det gamle hus ned, saa der kan blive plads til varmecentralen

Kolind varmeværks 5 bestyrelsesmedlemmer har gjort et stort arbejde for at få fjernvarme i Kolind så hurtigt som muligt, og på mandag morgen begynder man, som omtalt, med arbejdet i Kolind.

I går fik man yderligere et godt bevis på bestyrelsens beslutsomhed, idet alle fem medlemmer, snedkermester Th. Danielsen, manufaktur-

handler Poul Malthesen, gdr. Frode Vorbjerg Nielsen, fabrikant L. Simonsen og vaskeriejer M. E. Christensen, gik i gang med at brække det gamle kommunehus ned i Vestergade 1, hvor fjernvarmecentralen skal ligge.

Bestyrelsen havde ellers allieret sig med en af husets

beboere, der i løbet af en uges tid skulle brække det ned. Manden er imidlertid blevet syg, og der venter ham et tre ugers ophold på Rigshospitalet i København. Der var ikke tid til at vente på, at han skulle komme hjem, — og det var heller ikke til at finde en anden til

at udføre arbejdet. Derfor mødte den 5 mands bestyrelse op og arbejdede hele eftermiddagen i går og en del af aftenen, og da de tillod sig at holde fyraften, var det allerede skredet godt fremad med nedrivningen af huset.

stjan.

Avisartikel fra 25. oktober 1963.

Hun bruger som undskyldning, at børnenes mad står på bordet. Det passer ikke, og fjernvarmeværkets bestyrelse trækker i arbejdstøjet og begynder selv at rive huset ned om ørene på hende. Hun flyttes til Tornhøjslyst på Mårupbakken, men vandrer tilbage igen. Den initiativrige bestyrelse bestod af møbelhandler Th. Danielsen, manufakturhandler P. Malthesen, gdr. Frode Vorbjerg, maskinhandler L. Simonsen og vaskeriejer M. E. Christensen. Varmeværket kan indvies i maj 1964. Ved igangsætningen er der udlagt ca. fire km. varmerør.

Vesterågade 3

Bolighuset Keiser flytter her til fra Bredgade i 1972. Forretningen lukker i 2003. I 2004 nedrives bygningen, og der bygges 12 andelsboliger med udsigt bl.a. over Simonsens eng.

Vesterågade 4

I 1924 indretter Frederik Madsen sig med smedie i baghuset. Sønnen Tage Madsen overtager.

*Forrest er det Søren Kristensen.
Taxichaufføren bagved er ukendt.*

Vesterågade 6

Her boede Pølse-Jens, som havde Kolind Pølsevogn ved Markedshallen.

Vesterågade 9

Vaskeri ved familien Lassen. Vaskeriet flytter senere til Bakkedraget.

Vesterågade 10

Søren Peder Kristensen har taxaforretning. Han er bror til Albert, som har rutebilrute, Kristian som er vognmand og Verner som er invalidepensionist.

Det fortælles, at gennem årene førte Søren Peder Kristensen og vognmand Frede Carlsen fra Drasbeksgade en kappestrid om kunderne, der kom med togene til byen. Der findes en historie om, at mens Frede Carlsen fik passagererne til at stige ind i sin bil, læssede Søren Peder bagagen ind i sin. Til de fleste ankomster cyklede han også ned til toget, og hvis der var kunder, gik turen så hjem efter bilen.

Igennem mange år var de dog til stor hjælp for mange rejsende og fastboende, og de var ikke så dyre, så før det blev almindeligt med en bil til hver familie, var der tit bud efter dem. De fortsatte med at køre til op i 70'erne.

Vesterågade 12

Kollektrice for klasselotteriet, fru Christensen. Hun var gift med postbud Carl Christensen,

der i mange år kørte Fannerup-ruten. De fleste af årene havde han hjælp af en stor hund til at trække cyklen.

Vesterågade 18

I 1920'erne var det en lille ejendom med køer og et par heste. Her boede Mads Hansen Madsen og hustru Kathrine (Meineche)sammen med sønnen Karl Meineche, som senere har beskrevet Kolindsund-området i bøgerne En rejse på Djurs I, II og III, og datteren Gudrun. I slutningen af 1940'erne havde de en slikbutik.

Ingeborg Olsen flyttede efter mandens død til denne adresse fra Mejerivej 18 og fortsatte med slik- og isbutik. Hun havde været gift med vognmand Jens Olsen, der var chauffør hos Secher på ruten Kolind-Århus.

I 1969 køber Inge og Benny Nielsen huset og fortsætter med slikbutik frem til 1974. De sælger huset i 1978.

Vesterågade 21

Vognmand Kristian Kristensen, kaldet »Kresten Langstøvle« eller »Styffel«. Han er bror til Albert, Søren Peder og Verner.

Vesterågade 20+26+36+49

I nr. 20 boede vognmand Gustav Vinther, i nr. 26 fragtmand Søren Jensen, som havde ruten til Århus, i nr. 36 »Kolind Taxi« v/ K. B. Jensen og i nr. 49 vognmand Rasmus Vinther.

Vesterågade 40

Murermester Poul Henning Sørensen starter her i 1976. Han flytter i 1983 til Højsletvej 13.

Senere er der Politistation med landbetjent Svendsen.

Vesterågade 59

I 1972 bygger Erik Nymann »Nymann Auto-parts«.

Efter flytning til Ebdrupvej, benyttedes bygningen til lager. Senere af et rengøringsfirma.

Dyrlæge Erik Dahm opretter dyreklinik for smådyr. Han lukker i 1990.

Senest har et Solcenter lejet sig ind hos Nymann.

Fattighuset, hvor nu Kolind Varmeværk ligger.

Fasanvej, Vagtelvej, Svinget og Højsletvej

Fasanvej

I nr. 2 har der været annonceindlevering til Lokalavisen på Ahrensbachs privatadresse, i nr. 3 havde Lund Kjeldsen ejendomshandel, og i nr. 5 er der lægehus. Først med Nicolajsen og Uldall Hansen. Derefter Nicolajsen og Thorkild Boa. Fra 1990: Thorkild Boa og Ole Møller Jensen. Ole Møller Jensen indretter praksis i Kolind Midtpunkt, og Thorkild Boa fortsætter alene.

Vagtelvej 8

Tandlæge Jens Chr. Mulvad.

Tandlæge Brandt Jørgensen som flyttede til Bredgade.

Vagtelvej 12

I 1972/73 oprettes der efter nogle års pause atter Politistation i Kolind. Den første landbetjent var Jakob Skjærlund. Han afløses i 1976 af Reiner Jensen.

Vagtelvej 33

Freka Offset, som flytter til Marie Magdalene

Svinget 7

Politistation med landbetjent Bent Mikkelsen.

Højsletvej

I nr. 1 bor Revision Djurs, i nr. 2 har tidligere været Effektiv Malkemaskiner og i nr. 3 finder vi DOT ved Michael Rasmussen.

En af brødrene i murer- og tømrerfirmaet Brd. Pedersen bor i nr. 7, i nr. 11 finder vi vognmand Uffe Vinter og i nr. 12 Kolind Tømrer- og Murerforretning v. Peter Høegh. Beboelsen bygges i 1987 og værkstedet i 1992.

I 1983 bygger muremester Poul Henning Sørensen nr. 13 og flytter virksomheden fra Vesterågade.

Malermester Bo Christensen havde virksomhed i nr. 14, før den flyttede til Marie Magdalene.

Nummer 16 er bygget af blikkenslager Svend »Blik« Jensen. Derefter blikkenslager Knud Kirkensgaard Jensen, ingeniør Svend Erik Johansen og Kolind Blikkenslagerforretning ved Niels Marius Pedersen.

Kaløvej

Kaløvej 2

Tømremester Henry Jensen.

Kaløvej 5

Automekaniker H. H. Bech Adamsen bygger huset med værksted og beboelse på 1. etage. Han åbner i marts 1965 og starter samtidig en Vedol tankstation. Vedol var et amerikansk firma, som havde raffinaderiet ved Kalundborg. Det overtages senere af BP, hvorfor tankstationen også ændrer navn. Fra 1/5 1971 er han også Fiat-forhandler.

I 1978 sælger han til autoforhandler Hans Jørgensen.

Malermester Carsten Hølund køber huset og flytter 1/11 1995 sin virksomhed fra Sivested til Kolind.

KUL - KOKES - CINDERS BRIKETTER - BRÆNDE

Bedste Kvalitet - Billigste Dagspriser.

Christian Laursen,
Kolind Materialhandel. — Tlf. 4.

J. L. JENSEN,

Uhrmager & Guldsmed,
Kolind — Tlf. 18.

Fest- og Brudegaver i stort Udvalg.

Moderne Ure i Stue-, Lomme- og Armbaandsure.

Stort Udvalg i Brillor, leveres ogsaa efter Recept.

Reparationer udføres. Specialitet: Forlovelsesringe.

Kunstige Tænder.

Skal De have nye Tænder bør De i egen Interesse, forhøre Dem i Kolind Tandteknik. Tlf. 93. Alt Arbejde udføres af bedste Materiale og med 5 Aars skriftlig Garanti.

Alle Reparationer udføres hurtigt og samvittighedsfuldt.

Osvold Petersen,
Kolind Tandteknik.

Husk Telf. 93.

Kaminer, Kakkelovne, Komfurer, Grubegylder
= Værktøj for alle Haandværkere =

- Landbrugsredskaber i stort Udvalg -
Drivremme, Svinemærker, Transportspande.

- Jagtgeværer og Ammunition i stort Udvalg -
Dametasker, Attachétasker, Kit-Bag, Kufferter

Spisestel, Kaffestel, Servantestel, Køkkenudstyr

- Brude- og Festgaver -

C. J. Ladefoged, Kolind. Telf. 7.

Virksomheder i 1918

Fra bogen: »Jyske byer og deres mænd«

Bagermestre: P. Nørgaard, Rask Jensen, Marie Mogensen

Slagtermestre: N. Bonde, P. Wohlert, L. Sørensen

Bødkerforretning: A. M. Petersen

Skomagere og skotøjsforretninger: P. M. Petersen, M. Keiser, G. Jensen, Chr. Jensen

Snedkermestre: A. C. Hansen (også fotograf), A. C. Andersen

Manufakturhandlere: C. Liehmann, Georg Nielsen

Tømrermestre: J. P. Høj, E. Jensen

Murermestre: C. F. Carlsen, C. P. Larsen

Smedemestre: N. Rasmussen, N. K. Nielsen, Christoffersen

Skræddermestre: O. Jensen, J. Carlsen

Karetmagermestre: J. P. Sørensen, Petersen

Vognmandsforretninger: N. Paulsen, J. Jensen, G. Jensen

Købmænd: Chr. Laursen, P. Mikkelsen, E. Nielsen

Blikkenslagerforretninger: R. M. Jensen

Modeforretninger: Fru T. Jensen, Frk. Petersen

Trikotage: R. Nielsen, J. N. Holstvig

Malermestre: J. Hansen, Jacobsen

Boghandlere: E. Andersen

Træhandlere: G. Nielsen, J. Chr. Jensen

Sæbeforretninger: A. M. Jensen, K. Hansen

Hestehandler: H. P. Nielsen

Isenkræmmer: C. J. Ladefoged

Urmager og guldsmed: J. L. Jensen

Hoteller: Hotel Drasbek, Hotel Kolind, Kolind Kro (afholdshotel)

Korn og foderstof: A. Adamsen

Læge: O. F. Kralund

Tandlæge: Møller(Århus)

Dyrlæge: H. S. Breinegaard

Banker: Grenaa Handelsbank, Banken for Kolind og Omegn A/S, Djurslands Landmandsbank

Mejeri

El-værk

Nogle af forretningerne i 1949

Vi har fundet en gammel liste over mulige bidragydere til juleudsmykningen af byen. Beløbene ligger mellem 2,- kr. og 75,- kr. Om man har betalt efter omsætning, eller efter hvor meget gavn den enkelte kunne have af udsmykningen, vides ikke. Der har uden tvivl været flere virksomheder i byen i dette år, idet ikke alle behøver at have været interesseret i at betale til udsmykningen.

Mode- og broderiforretning:

Birthe Kristensen

Bager: Rask Jensen, Aage Nørgaard, Fisker

Trikotage: Carl Liehmann

Tobak og ugeblade: L. Madsen

Karetmager: M. E. Christensen

Mekaniker: H. Dichmann Jensen, O. Jensen og Søn

Slagter: V. Sørensen, Wohlert

Møbelforretning og snedkeri: Th. Danielsen

Lastbilkørsel: Brdr. Winther, S. Sørensen, Hansen

Købmand: Carl Laursen, fru Frandsen, Brugsen, A. Nielsen, Ansgar Pedersen

Snedker: Th. Rasmussen, Otto Keiser

Manufaktur: Robert Bang, Stentoft, Thygesen og Ishøj, EBM/Breinegaard,

Købmand og foderstof: Møller og Gay

Hotel: Drasbeks Hotel, Hotel Kolind

Sadelmager: Jens og Aage Jensen, Knudsen

Skrædder: Rudolf Jensen, Carlsen

Cykelhandler: Ib Bach Andersen, Fr. Jakobsen, Duus

Skomager: S. Keiser, Poul Pedersen

Bødker: Pedersen

Dyrlæge: Peter Rasmussen

Materialist: Chr. Thomsen

Blikkenslager: E. Jensen

Barber: Richard Pedersen, Seemann, Willum Jensen

Urmager: Buus Petersen, Thomsen
Tatol

Maler: P. Andersen

Bank: Landmandsbanken, Banken for Kolind og Omegn

Gartner: Knudsen

Damefrisør: A. Sørensen, G. Svenson, Refstrup

Installatør: Mogensen

Bogtrykker: Aage Kjær Andersen

Boghandler: Evald Kjær Andersen

Vulkanisør: Rasmussen

Ostehandler: E. Andersen

Maskinhandler: Marius Nielsen, L. Simonsen

Isenkrammer: P. Nielsen

Læge: Hjarsbæk Rasmussen

Tandtekniker: Frk. Heden

Træhandler: Rasmussen
 Radiotekniker: Christensen
 Avis: Midtdjurslands Ugeblad,
 Randers Dagblad
 Mælkehandler: Aage Jensen
 Rutebiler: A. Christensen, N.
 Søby
 Smed: Rasmussen
 Murer: Knudsen
 Mejeri: Kolind Mejeri
 Tømrer: Bdr. Høj

A. Frandsen

Kolind.

1. Klasses Kolonialforretning.

Fører altid gode Varer til rimelige Priser.

Telefon 16 Kolind.

Billige Børnesko.

Rem og Sandal med Raagummi.			
19—21 Kr. 2,75	31—33 Kr. 5,00		
22—24 " 3,35	34—36 " 5,55		
25—27 " 4,00	37—39 " 6,25		
28—30 " 4,45			

Poul Petersens Skotøjforretning,
 Telf. 100. Kolind Telf. 100.

Stort Udvalg af Vine

i forskellige Prislæg.
 Forhandling af Odense Vincompagnis anerkendte Mærker.

CARL LAURSEN
 Tlf. 5 Kolind. Tlf. 5.

Lager af al Slags
 /// FODTØJ ///

C. V. Christensen

Ryomgaard. /// Telefon 36.
 Husk mine bekendte smaa Priser.
 Bedste Reparationsværksted.

Vil De købe Møbler,
 bør De i egen Interesse aflægge min Forretning et Besøg.

Spisestuer, Dægligtøier, Herreværelser, samt Ottomansstuer og Soveværelser
 have paa Lager til meget smaa Priser. NB. Et brugt Soveværelse er meget billigt til Salg pr. omg.
 stort Lager af Ljåkister og Ligsenge.
Kolind Snekkerforretning,
 Th. Danielsen.

Kolind Lillebilforretning

— Tlf. Kolind 103 —
 Mine 5 og 7 Personers Biler udlejes. Kører Dag og Nat til billige Priser. For længere Ture ydes Rabat.
 Lastbilkørsel besøres til rimelige Priser.

R. CHR. RØNDE

Ugens Spiseseddel.

Søndag: Porrer og Røræg i Gratinskaller, stegte Duer med brumede Kartofler og Sauce, Æblegrød med Cremesauce.

Mandag: Oksesteg med smaa kogte Kartofler, Prinsessebudding.

Tirsdag: Rabarbersuppe med smaa Tvebakker, Fiskevand med Tomatsauce.

Onsdag: Æggeol med Rugtvebakker, Kød budding med stuvede Kartofler.

Torsdag: Suppe med smaa Kød-boller og Urter, brunet Kalveskank med Salat.

Fredag: Kalvekød i Frikasé, Bondepige med Slår.

Lørdag: Sødsuppe, stegt Flæsk med Løg og Kartofler.

Porrer og Røræg i Gratinskaller: Røræg anrettes i Gratinskaller, to Stykker af kogte Porrer lægges korsvis over, og en bajersk Polse lægges overst. Reven Peberrod til. Serveres meget varme.

Til Kød buddingen lavet man Fars af Rester fra Oksestegen (den skal være lidt fastere end Fars af raa Kød), kommer den i en Form, der sættes i en Gryde med kogende Vand eller i en Ovn. Pikanat brun Sauce til.

Man koger Suppen paa en Kalveskank; er den stor nok, kan der godt tages fra til Boller paa Suppen først. Naar Skanken er kogt mør, tages den op, afkøles en Smule, og Skiver skæres af, som grilles paa Panden. Det, der bliver tilovers fra Skanken, bruges tillige med lidt af Suppen til Frikaséen Fredag.

Store Partier Iv. Høns købes.

Tlf. 12.

Andersen,
 Sivested.

Gaa til Skrædderen

og bestil Deres Maalklædning — det betaler sig. Jeg leverer en hvilken som helst Klædning syet efter Deres Smag og efter Deres eget Maal til alle Priser, ogsaa af Stoffe fra eget Lager. Maalklædning besøres efter Forlangende i ethvert Hjem.

Ole Jensen, Kolind Central.

Bødker A. M. Petersen

Kolind — Tlf. 66
 anbefaler solid Udforelse af alt til Bødkerfaget henbørende Arbejde.
Kar, Baller og Apletønder
 leveres til billige Priser.
Kød, Flæsk og Polser modtages til Rogning.

Bedst og billigst

hos

Carl Liehmann -- Kolind.

Telefon 19.

Manufaktur og Herreklædning.

FODTØJ

Husk mit store Lager af alt moderne Fodtøj i saavel Dame-, Herre- som Børne-. Stort Udvalg i Gummistøvler og Ridestøvler. Ridestøvler efter Maal leveres paa faa Dage. Alt til billigste Priser. 1. Kls. Reparationsværksted. Leverandar til Lotteriene.

M. Keiser, Skotøjforretning, Kolind.
 Telefon 112.

C. Petersens

Skrædderforretning,

„Det gl. Posthus“, Ryomgaard.
 1. Kls. Arbejde, god Pasform og flot Snit garanteres ærede Kunder. Stort Proveudvalg i moderne Mønstre og Favner af saavel engelske som danske Stoffe. Reparationer, Omforandringer samt Rensning og Dampning udføres solidt og billigt.

L. Sørensens Slagter- og Fedevareforretning,

Tlf. 43. **KOLIND** Tlf. 43.
 Fører altid 1. Klasses Varer.
Prøv mit ekstrafine Paalæg.
Hjemmelavet Medister.
 Flæsk og Polser modtages til Rogning.

Læs Bladets Annoncer!

Fra Kolind Avis
 den 20. april
 1934.

Elias Andersen

Elias Andersen blev født i Møborg ved Vemb i 1881 og kom i 1905 til Kolind, hvor han nedsatte sig som malermester. I 1916 overtog han byens boghandel og bogtrykkeri. Disse to forretninger drev han til 1948, hvor sønnerne Evald og Aage overtog henholdsvis boghandel og bogtrykkeri.

Efter overdragelsen af boghandel og bogtrykkeri fortsatte han i mange år med at indramme billeder.

Gennem årene fik han stor støtte af sin hustru Agathe, der døde i 1948.

Det er næsten en umulig opgave at nævne alle de tillidshverv, som Elias Andersen bestred i årenes løb. Han var i over 30 år medlem af Menighedsrådet, deraf 18 som formand, og var i sin formandstid med til at bygge Kolind kirke i 1919.

*Elias Andersen
med sognefoged-
kasketten,*

Sognerådet var han medlem af i 25 år, deraf 19 som formand, og han var også kasserer i sognerådet en periode.

I 1925 blev han udnævnt til sognefoged og var det i en periode på omkring 40 år. En af hans opgaver var at føre tilsyn med Kolind mar-

Ogsaa i denne Tid

fremkalder og kopierer vi hver Dag. Film, der er os i Hænde senest Kl. 9 Fmd., er færdige (med Aftryk) Kl. 5 Eftmd.

Husk vore Forstørrelser; de er billige, og vi har de allerbedste Apparater . . .

E. Andersen Boghandel & Bogtrykkeri **Kolind Telef. 32**

Mejerist *K. Rasmussen* har atter været her paa Kolind Mejeri fra August 1915 til April 1916. Han rejser nu for at vikariere paa Lyngby Mejeri, hvor Bestyreren er indkaldt; jeg kan kun give *K. Rasmussen* min bedste Anbefaling og henvise i øvrigt til min første, som han i fuldeste Maal har gjort sig fortjent til. Mejerist *Rasmussen* har foruden at have passet sit Arbejde her paa Mejeriet i 2½ Maaned passet Kolind Elektricitetsværk, hvor han har kørt i 8 a 12 Timer i Døgnet efter endt Arbejde her i Mejeriet.

Kolind, i April 1916.

Afskriftens Rigtighed bevidnes.
E. Andersens Bogtrykkeri, Kolind.

P. B. Pedersen,
Bestyrer.

Dokumenter som vi i en håndvending klarer på pc'en måtte bogtrykkeren indvolveres i. Her er det en anbefaling til en mejerist. Dokumentet blev sat op i løse blytyper og trykt i ét eksemplar. Det måtte have taget nogle timer at fremstille.

ked, og det gav gennem hele perioden 5 kr. pr. gang! Som sognefoged stod han også for opkrævning af restancer for amtsskatter. Der var han ikke bange for at lægge penge ud, hvis det kneb med betalingen.

Han var medstifter af Banken for Kolind og Omegn og i de første år med til at ekspedere kunder i denne.

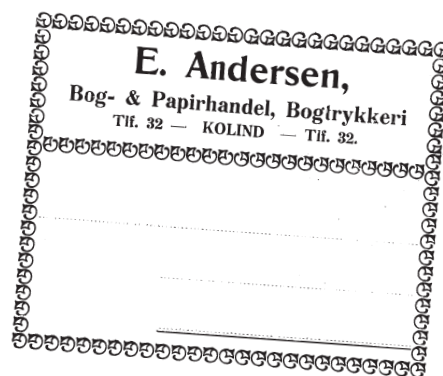
Musik havde hans store interesse, og han var med til at stifte et sangkor. Om søndagen var han organist i Ebdrup og Kolind kirker og i en periode også ved Skarresø kirke. Indre Mission havde gennem hele livet også hans store interesse, og han var i mange år formand for Samfundet i Kolind.

Af bestyrelsesposter kan nævnes Rønde Højskole, Venstrevælgerforeningen, Kristelig lyt-

terforening, Kolind Elektricitetsværk samt en post som jurisdiktionsformand i FDM. I 1955 blev han udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Elias Andersen døde i en alder af 91 år den 8. august 1972.

Få personer har som han sat sit præg på udviklingen i Kolind.

Muffertør og Brønde.

Intensiv Bæmmer	Vægt i Kg.	Lige Bør pr. Alm. pr. Stk.	Lige Bør pr. Alm. pr. Stk.	Brænde m. Læng. u. Læng.	Brænde m. Læng. u. Læng.	Vand- løber
3"	0	0,00	0,60	1,20	0,75	
4"	11	0,45	0,45	1,50	1,00	1,25
6"	18	0,65	0,65	2,00	1,50	1,80
12"	30	1,20	1,20	3,00	2,25	2,50
15"	50	2,00	2,00	4,50	3,00	3,50
18"	100	4,00	4,00			
24"	185	7,20	11,00			

Cementtagsten,
 pris såveltilføjet med Bredskant.
 pr. 1000 Stk. Kr. 80,00 alt. Værk
 — 1000 — — 85,00 leverede i næ-
 meste Opland.
 Oplagt, bundet og understøttet
 pr. Kvadrat-Alen 70 Ørs.
 Bygning pr. løbende Alen 50 Ørs
 Grater 85
 Skotredes 65
 Brandkæmpe pr. Gvad. Kr. 6,00

Cementmurssten
 til billigste Dagspris.

Prisliste til Kolind Cementstøberi gældende fra maj 1916.

Vaser, Balustra og Topafslutninger.

Vaser som mind. Tegning pr. Stk. Kr. 6,00
 Balustrer 24" lange 1,00
 Do 20" 0,75
 Topafslutninger 4,00

Prisliste
 fra
Kolind Cementvarefabrik
 Telefon Nr. 16.

Uden Forbindende.
 Pr. 3 Måneders Akcept
 eller pr. Kontant 2 pCt. Rabat.

Gældende fra 1. Maj 1916.

Erindringer

Under arbejdet med at indsamle viden om Kolind har vi fået mange »tilbageblik«, hvor ældre mennesker mindedes barndom og ungdom.

I en evt. næste bog vil vi forhåbentlig kunne bringe flere af disse levende historiebøger.

Modist og syerske

Ingeborg Willum, født Pind, er født i 1917 i et hus i Kolindbro.

Min far, landpost Johannes Laursen Pind, havde arvet det fra sin far, Ole Laursen Pind, kaldet »Wolle« Pind. Fars postrute var til Sivested og Tøstrup. Senere ændres den til en formiddagstur til Koed og Sundby og en eftermiddagstur med værdispost i Kolind. Dengang havde man udbringning to gange om dagen. Jeg er den yngste af en børneflokk på fem.

Noget af det første, jeg husker fra min barndom er, at en af mine søstre kørte mig i klapvogn til Kolind. Vi havde en kolonihave ved siden af dét, der kaldtes Drasbeks anlæg, som lå ved den nuværende Stadionallé. Jeg kan huske, at vi kom forbi det tidligere mejeri. Der var en høj skorsten, og på toppen af den var en storkerede med storkepar og unger. Når vi skulle til Kolind, skulle vi over »Wåsen«. Sådanne kaldtes området mellem Kolindbro og Kolind. Mine søskende var noget ældre, og når de

blev omkring 10 år, kom de ud at tjene. Huset i Kolindbro ligger helt ud til engene, hvor der om vinteren ofte var oversvømmet. Køkkenet vendte ud mod engene. Herfra gik man ind i en lille stue til den samme side. Det var den stue, vi brugte til daglig. Jeg kan huske at min far sad her og snittede læderlapper, som han forsålede mine træsko med. Mors symaskine stod også her. Der var et vindue, så vi kunne se over til det hus, der lå før vores. Så var der den »pæne« stue, hvor der sjældent var fyret op. En lille entré og et soveværelse. Der byggedes et udhus ud mod gården, hvor der blev vaskehus. Vandpumpe i gården. Das i udhuset. Hønsehus og –gård i haven. I nabo-huset boede Marie og Kristian Poulsen. Som landpost mener jeg, at min far i begyndelsen af 1920'erne fik 40 kr. om måneden. Det var ikke meget, men det var jo fast løn, som man kunne regne med. Mor syede for folk i byen og også i Attrup og Sundby for at tjene lidt ekstra. Når hun skulle ud for at prøve tøjet på kunderne, sad jeg bag på cyklen. Der var ikke råd til luksus. Møbler var der ikke rigtig råd til, så det var kun det mest nødvendige. Der var margarine på brødet. Rigtigt smør var en luksusvare. I begyndelsen af 1930'erne fik min far 200 kr./mdr. i løn.

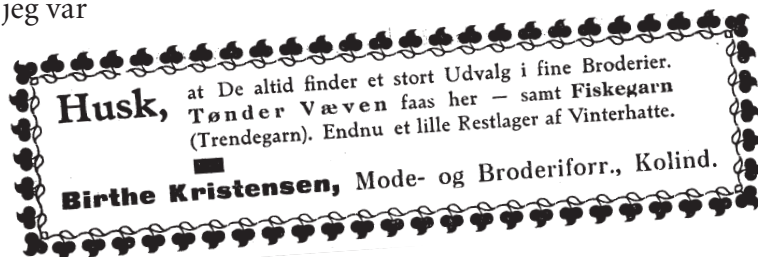
Da jeg var 8 år, flyttede vi til Kolind. Vi fik 2.000 kr. for det gamle hus. Far lod i 1925 et hus bygge i Søndergade, nr. 7. Søndergade kaldtes dengang for Dalsgaardsvej. Det kostede 14.000 kr. Det blev mit hjem til 1974. I de seks måneder det varede at bygge, boede vi til leje i den ene halvdel af stuehuset til Dalsgaards gård. Halvdelen af dette stuehus brændte senere, men resten ligger der endnu. Min mor sagde, at det var med at komme hurtigt ind i vores eget, for vi skulle betale 50 kr./mdr. i husleje. Huset var ikke helt færdigt, da vi flyttede ind, men vi kunne bo oppe på 1. etage, mens man gjorde det færdigt. I stueetagen var der to stuer ud mod gaden og køkken og soveværelse ud mod havesiden. Vi lejede overetagen ud. Der var 3 værelser, og vi fik ca. 65 kr./mdr. i leje. I kælderen var der to das, et til hver lejlighed. Vaskehus og 2 brændeskure. Der var en husholdningskælder til hver lejlighed. Et større rum, som benyttedes som »Værksted«. Et lille ekstra rum, hvor der under krigen blev sat en brændeovn op til tøjtørring. Desuden var der en entre og en forgang med trappe op til 1. etage.

Jeg gik i skole i Kolind fra jeg var 7 til jeg var 14 år. Fire klasser og 2 lærere: Christensen og Malfeld og en håndgeringslærerinde, som ikke var uddannet lærerinde. Jeg kunne godt lide at gå i skole.

På Søndergade var der mange børn, så der var altid nogen at lege med. Om sommeren badede vi i Mårup å, men den var ikke altid ren! Der var jo forskellige afløb, som endte i åen.

Da jeg var 14 år begyndte jeg som elev hos modehandlerinde Birthe Christensen. Fire år senere var jeg udlært som modist. Jeg var der i 6 år.

Som modist skulle vi sy hatte og brodere. Vi fik fra København sendt store filstykker, som så skulle formes over et træ-hoved. Mit svendestykke var at lave en silkehat lige fra bunden. Først forme den, så sy for indeni og dernæst den ydre udsmykning. Desuden skulle jeg brodere en dåbskjole med fransk broderi. Som førsteårslærling fik jeg ikke løn, men som frk. Christensen sagde: »Du skal jo heller ikke betale noget!« Det andet lærlingear fik jeg 10 kr. pr. mdr., og det steg til 35 kr. pr. mdr. det fjerde år. Det sidste år, jeg var i forretningen, fik jeg 65 kr. pr. mdr. og skulle selvfølgelig selv afholde kost og logi. Til sammenligning kan jeg nævne, at en spadseredragt kostede fra 35 kr. og op til 65 kr.

Købmandsdreng i Krøniketiden

1. april 1954. En 15-årig dreng, Niels, cykler fra Ebdrup til Kolind for at møde til sin første dag som købmandslærling.

1. april 2004. En noget ældre Niels Henriksen kører i bil fra Ebdrup for at møde på arbejde i Møllers K-marked i Kolind.

50 år er gået, og Henriksen arbejder stadig i det samme firma.

Jubilæum – vil nogen mene. Både ja og nej. Henriksen har ikke været i firmaet i alle 50 år.

Efter læretiden får han job i Ans, men da det er vanskelige år med arbejdsløshed, vender han tilbage til forældrene på fødegården i Ebdrup. Gården overtager han i 1965 og fortsætter som landmand frem til 1974, hvor han sælger grisene og atter ansættes hos købmand Møller. Og hvis alt går vel, fortsætter han til pensionsalderen.

Vi har spurgt ham, hvordan det egentlig var at være lærling i Krøniketiden.

Mødetiden var kl. 7, dog i perioden januar til april kl. 07.30.

Som yngste lærling var det hans job at sørge for den rette temperatur i lokaler og kontor. Fyret skulle fodres med koks. Mælkeku-skene kom forbi for at få varer med til deres kunder i omegnen. Der skulle støves af i forretning og kontor. Så skulle der hentes smør på mejeriet.

Mange varer kom hjem i store portioner, så der skulle afvejes ½, 1 og 2-kg.'s poser. Så skulle der lægges ølflasker i blød i Møllers vaskehus. Flaskerne skulle renses og etiketterne skræbes af. Senere fyldtes der så sprit i fra en stor tromle,

Saa er vi klar igen!

Lad os begynde det nye Aar med at tænke paa Sædekorn til For-aaret. — De har nu modtaget Bestillingssedlen, udfyld den snarest og faa den retur, saa er De sikker paa den Sort, De ønsker.

MØLLER & GAY
Kolind . Telefon 16 og 116

og nye etiketter sattes på. Sirup havde man i en stor beholder, hvorfra man med et håndsving kunne »køre« sirup ud i små portioner.

Når der op under jul kom dadler hjem, var det i store hårdtpressede blokke, som så skulle deles i mindre portioner. Det var aftenarbejde, så klokken kunne godt blive både 22 og 23, før det var fyraften.

Ved siden af kolonialforretningen var der kornlager. Her skulle der med håndsving og startpatron startes en ofte genstridig dieselmotor, som trak kværn og elevator. Senere skulle der bringes varer ud. Det foregik på cykel, den så kaldte »Lange John«, også på ture ud til Sundgårdene. Den normale landtur klarede dog med Søren Munks lastbil.

Når der kommer varer hjem med jernbanen, skal de hentes på sækkevogn i pakhuset ved stationen.

Ved lukketid kl. 17.30 skal gulvene rengøres. Det foregår ved at feje med savsmuld, som indeholder lidt olie. Den medbragte madpakke indtages i en lænestol på kontoret, hvor man kan slappe lidt af med dagens avis. Henrik-

sen kunne også nå at smutte op i byen for at se på Bach Andersens pladeudvalg og måske få en plade med hjem til rejsegrammofonen. Musikinteressen var dengang som nu jazz og klassisk.

I forretningen var der, foruden købmand Møller, ansat 2 kommis'er. På kontoret sad A. Gay og en bogholder. På kornlageret var der 3 ansatte.

Handelsskolen skulle også passes, så én dag om ugen tog Henriksen til Hornslet for at gå på skole fra kl. 16-20. Senere oprettedes handelsskole i Ryomgård. Så det har været nogle lange arbejdsdage!

Ferie havde man også i krøniketiden. 14 dage om sommeren og 8 dage om vinteren.

Og hvad tjente man så, vil mange unge sikkert spørge?

Månedslønnen var 150 kr., stigende til 275 kr. Der betaltes ikke for »overarbejde«, og man skulle heller ikke afspadsere evt. overtid. Henriksen, som dengang var piberyger, kan huske, at en god pibe kostede 150 kr! 10 cigaretter kunne fås for 1,10 kr., 1 pk. tobak for 2,50 kr,

Saa er det

Deprosan Tid igen

— begynd NU, saa er De fri for Ærgrelse senere over Stivsyge mangelfuld Knogledannelse og Rakitis.

De er altid velkommen hos

MØLLER & GAY
KOLIND . Telefon 16 og 116

og var man tørstig, skulle man erlægge 0,75 kr. for en øl. Ville man drikke en øl på hotellet, kostede den 1,50 kr.

Som udlært i Ans var månedslønnen 560 kr. + kost og logi.

Selv om Henriksen var yngste lærling, blev han behandlet godt. Firmaet gjorde meget for de ansatte. Én gang om året havde man en udflugt. Når man lukkede lørdag kl.14, kom en rutebil fra Secher og kørte alle ansatte med »påhæng« en tur ud i Jylland. Det kunne være til Friheden i Århus eller til en kro, hvor man så spiste til aften.

Møller og Gay skiftedes til én gang årligt at invitere alle ansatte hjem til middag og kortspil.

De store forretningsdage faldt sammen med Hjorddrengenes marked, dyrskuet og så selvfølgelig juletiden, hvor man havde åbent til kl. 20. Efter lukketid skulle der så vejes af og sættes på hylder og gøres klar til næste dag, så ofte blev klokken både 22 og 23, før Henriksen kunne starte sin NSU Quickly-knallert og rette lyskeglen mod Ebdrup. Som tak for den ekstra indsats fik alle en ny kittel.

Mange varer blev leveret gennem gården og ind på Drasbeks Hotel. Nytårsaftensdag blev alle ansatte inviteret ind i hotelkøkkenet til solbærrom og æbleskiver.

Hønsfoder „ENO“

Vi har nu faaet Forhandling af Hønsfoder »ENO« fra Eriksen & Christensen, Esbjerg, det er den, der er iblandet Korn, saa De ikke behøver at bruge andet Foder.

De er altid velkommen hos **MØLLER & GAY**
KOLIND . Telefon 16 og 116

I den sparsomme fritid mødtes de unge i Ebdrup. Dengang var der mange unge i byen, da hver gård normalt havde både karl og pige. Man gik til bal i Kolind eller Ryomgård eller i biografen, der to gange om ugen havde forestilling på Drasbeks hotel. I vinterhalvåret havde Ebdrup Foredragsforening møde to gange pr. måned. Og så spillede man selvfølgelig kort.

Fritiden anno 2004 benytter Henriksen til vedligeholdelse af gården, læsning af aviser og bøger og til radiolytning. Der lyttes til P1, P2 og gerne kirkekoncerter. Henriksen har det bedst i de hjemlige omgivelser. Han har været på en enkelt rejse til Norge i 1954, og først i 2003 besøgte han Sjælland.

På bogreolen står bl.a. Saxo's Danmarkskrønike, men TV's »Krøniken« ser Henriksen ikke. Jeg har ikke tid til at se TV, - siger han. Så et sådant findes ikke i huset.

Erindring fra Gl. Kolind

Musse Laursen, født 1908, fortæller fra Gl. Kolind:

Gårdmandsfolkene oppe i Gl. Kolind kom meget sammen, og mændene spillede kort. Det var altid til aftenkaffe, idet de jo allesammen skulle have malket og røgtet. Så mødtes de ved 20-tiden, og så fik de stort kaffebord. Damerne sad inde i den fine stue og hæklede og strikkede og snakkede om deres piger og deres besværligheder og drøftede også deres fine håndarbejde. Inden de gik hjem fik de dessert.

Min mor var engang omme ved Sofie Borum til fødselsdag og Sofie var frygtelig til at stille an. Og da mor kom hjem, fortalte hun, at Sofie havde sagt: Nu må I så tage til takke, og ved I hvad, - der var 13 slags brød. Så kom jo krigen og vi kunne ikke få nogen ting. Når de så var omme ved Sofie, så sagde hun ingenting. Nu var der 3 slags, ligesom ved alle de andre.

Musse Laursen

Enkelte af beboerne havde en årlig udflugt. Bager Nørgaard, Malfeld, og flere andre pakkede en sommerdag deres frokostkurve, og på hestevogn gik turen så op over markerne til lærer Malfelds »Tørnhøjslyst« ved Mårupvejen. Malfeld havde i 1947 købt stedet. Her hyggede man sig så hele dagen. Det var den ferie!

Tage Høj, Gl. Kolind

I 1950'erne havde vi nogle rigtig store sommerfester med idræt og gymnastikopvisninger.

Fra hele det gamle Randers Amt kom gymnaster til Kolind for at give opvisning i Anlægget. Mellem 1000 og 2000 mennesker gik i optog gennem byen med faner forrest. Kolind var Djurslands centrum for idræt og specielt gymnastik. Når dagens program var overstået, var der bal på Drasbeks Hotel med 3-400 deltagere. Så sad pigerne ved den ene side og karlene ved den anden side. Og så kunne herrerne byde op til dans.

Ligeledes var dyrskuerne kendt viden om. Gennem mange år var Kolind Dyrskue landets første, og det tiltrak masser af landmænd og tilskuere. Ved det sidste dyrskue i byen var der omkring 12.000 deltagere og betalende gæster.

Når skuet var forbi, holdtes der fest på begge byens hoteller. På Drasbeks Hotel samledes de ældre til middag og dans. De unge mødtes på Hotel Kolind.

Hvor er det synd, at dyrskuerne blev flyttet til G. Estrup. Det er ikke nær så intimt og hyggeligt, som her i Kolind.

Jeg kan også fortælle, at Kolind »næsten« har haft besøg af en konge. Lige efter 2. verdenskrig var der en stor »Kongerevy« på Tirstrup Flyveplads. Der havde i nogle dage været en stor militærøvelse på Djursland og som afslutning på den,

*Tage Høj med 3 af sine søskende.
Fra højre: Egon, Tage, Vagn og Arne*

afholdt man en opvisning på flyvepladsen. Som gæst var kong Christian den 10. inviteret. På et tidspunkt ønskede han at se Kolindsund, og han blev kørt ind til »Tornhøjslyst« på Mårupvej. Her stod han ud og kiggede ned over Kolind og Sundet, uden dog at komme helt ned til byen. Derefter vendte han tilbage til Tirstrup.

Jeg har fået fortalt om gamle dage af min bedstemor, som var meget interesseret i historien. Hun fortalte bl.a., at i hendes barndom i Keldstrup både fiskede og badede man i Sundet.

Afslutning

Hvordan kan vi bedst afslutte en rundtur i Kolind i fortid og nutid?

Vi kunne fremsætte nogle formeninger om, hvordan det vil gå byen i fremtiden.

Vi kunne fremkomme med idéer og forslag til nye tiltag.

Vi kunne komme med forslag til udbygningsplan og vejsystemer.

Vi kunne fortælle Byrådet, hvad det fremover skulle tænke på. MEN – det gør vi ikke!

Vi slutter med C. P. Christensens »farvel«, efter at han i 1918 havde undersøgt byen på kryds og tværs. Mere poetisk og rigtigt kan man vel ikke udtrykke sig om vores by.

Efter disse brogede Blade tager vi en Tur ud af Mylderet for i Stilhed at samle det hele i et langt Blik.

Vi gaar ud ad Sivestedvejen op til Koed Bakker. Her vender vi os mod Staden, og der ligger du da i Sommerdagen med tindrende Sol og klar Luft over de blaa og røde Tage, meget langstrakt og dejlig isprængt med grønne Plantninger på Bakkeskraaninger og ind imellem.

Ny – og Gammel Byen! – Fortid og Nutid.. – I rækker hinanden saa fredeligt Haanden og sluttes til et Hele saa venligt indbydende, saa smilende skønt, kranset afgrønt i Engenes Flade og paa de bagved liggende blødt rundede Bakker. Vi glædes ved Synet og fyldes med Lyst til at virke og stræbe i Enighed alle, til at løfte og bære, saa fremskridt kan gøres, at du med samt dine Spir og forsigtige Taarne kan i Fremtiden blive, hvad Fortiden lover, saa Slægten du fostrer, med Glæde kan bygge dig videre frem.

Epilog

Undertegnede er af forfatterne til denne bog blevet bedt om at lave et postludium.

En opgave jeg påtager mig med glæde. Mest fordi dette giver mig en kærvkommen lejlighed til at takke forfatterne til denne bog for det store arbejde og entusiasme, der er lagt i denne.

Det er, synes jeg, utrolig vigtigt at få nedskrevet en historie, som ellers snart ville være glemt. Kolind har på mange måder været unik. Eksempelvis har der gennem de sidste 100 år været et forbilledligt samarbejde mellem land og by, og Kolind var i mange år den vigtigste by på Djursland for samtlige landmænd. Tider skifter, og vi har måttet tage afsked med markeder (dog undtaget Hjortedrengenes Marked), med landboauktioner, med store grovvareforretninger og mange andre landbrugsrelaterede forretninger, såsom sadelmager, bødker o.s.v.

Men tiderne ændrer sig, og vi må følge med. Jeg er ganske tryk ved, at byen Kolind altid vil forstå at rette ind efter de øjeblikkelige tendenser.

Vigtigt er det at have og bevare en handelsby, som har et udbud af forretninger, der gør det interessant og spændende nok at handle her.

Dette er en stor udfordring i det daglige, og man må nødvendigvis være yderst opmærksom på generationsskifte i de enkelte forretninger.

At det kan lade sig gøre, kan man jo tydeligt se i denne glimrende bog.

Med venlig hilsen

Erik Nymann

Kilder:

- »Jyske byer og deres mænd«
National-forlaget, 1918
- »En krokones erindringer«
Sofie Adamsen Sørensen,
Midtdjurslands Ugeblad
- Trap »Danmark«
- »Kolindsund« – Børge Kjær m.fl.,
P. S. Johnsens forlag
- Diverse gamle aviser
- Søren Pedersens udgivelser i
datidens aviser
- Interviews af lokale beboere
- Lokalarkivets billedarkiv

